

Jelgavas novada teritorijas plānojums 2011. – 2023.gadam

I daļa Paskaidrojošā daļa

SATURS

IEVADS	6
TEKSTĀ LIETOTIE SAĪSINĀJUMI	8
1.....	8
2. IZSTRĀDES NOSACĪJUMI UN PRINCIPI	8
1.1. Teritorijas plānojuma izstrādes mērķis	8
1.2. Teritorijas plānojuma izstrādes tiesiskais regulējums un nosacījumi	9
1.3. Saistība ar citiem plānošanas dokumentiem	11
2. ESOŠĀS SITUĀCIJAS APRAKSTS	16
2.1. Teritorijas vizītkarte.....	16
2.2. Reljefs	17
2.3. Klimats.....	17
2.4. Ģeoloģiskais raksturojums.....	18
2.5. Dabas resursi.....	23
2.6. Ūdeņi.....	25
2.7. Lauksaimniecības zemes	27
2.8. Mežu teritorijas, purvi	31
2.9. Aizsargājamās dabas teritorijas	35
2.10. Dabas pamatnes teritorijas	37
2.11. Apbūves teritorijas.....	37
2.12. Tehniskā infrastruktūra	42
2.12.1. Komunālā infrastruktūra	43
2.12.2. Satiksmes infrastruktūra	66
2.13. Ainavas	75
2.14. Vides kvalitāte	78
2.15. Civilā aizsardzība.....	84
2.16. Novada kultūrvēsturiskais mantojums.....	86
2.17. Teritorijā esošo nozaru un sektoru analīze	87
3. JELGAVAS NOVADA ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA	90
4. TERITORIJAS TURPMĀKĀ ATTĪSTĪBA	95
4.1. ES, nacionāla un reģionāla līmeņa interešu teritorijas.....	95
4.2. Svarīgākie kopīgo interešu teritoriju jautājumi ar kaimiņu pašvaldībām	96
4.3. Teritoriju plānotā izmantošana	97
4.4. Teritorijas, kurām jāizstrādā detālplānojums.....	115
4.5. Teritorijas plānojuma grozīšanas kārtība.....	116

TABULU SARAKSTS

1.1.tabula Attīstības plānošanas dokumenti Zemgales plānošanas reģionā.....	12
2.1.tabula Jelgavas novada administratīvais iedalījums	16
2.2.tabula Gaisa temperatūras rādītāji Jelgavas novadā.....	18
2.3.tabula Derīgo izrakteņu atradnes Jelgavas novada teritorijā.....	24
2.4.tabula Ūdeņu platības Jelgavas novada pagastu teritorijās	26
2.5.tabula Lauksaimniecības zemes balance Jelgavas novadā uz 01.01.2010.	28
2.6.tabula Jelgavas novada meliorācijas sistēmu raksturojums	29
2.7.tabula Mežsaimniecības un īpaši aizsargājamo dabas teritoriju zemes balance Jelgavas novadā uz 01.01.2010.	31
2.8.tabula Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas Jelgavas novadā	35
2.9.tabula Mikroliegumi Jelgavas novada teritorijā.....	36
2.10.tabula Ciemi, to apbūves struktūra Jelgavas novada pagastos.....	38
2.11.tabula Jelgavas novada komunālā infrastruktūra	43
2.12.tabula Iedzīvotāju un ūdensapgādes pakalpojumu saņēmēju skaits Jelgavas novadā 2009.gadā.....	44
2.13.tabula Jelgavas novada ūdensapgāde	45
2.14.tabula Ūdensapgādes tīklu garums ciemos	47
2.15.tabula Sadzīves notekūdeņu kanalizācijas tīklu garums ciemos.....	48
2.16.tabula Sadzīves notekūdeņu kanalizācija Jelgavas novada ciemos	49
2.17.tabula Attīrīšanas iekārtas Jelgavas novada pagastos	50
2.18.tabula Savākto atkritumu daudzuma izmaiņas, m ³	55
2.19.tabula Kapsētas Jelgavas novada teritorijā	56
2.20.tabula Zaļumsaimniecības uzturēšana.....	57
2.21.tabula Sporta laukumi, bērnu rotaļu laukumi.....	58
2.22.tabula Valsts galvenie autoceļi.....	66
2.23.tabula Automašīnu kustības intensitāte.....	67
2.24.tabula Valsts reģionālie autoceļi (1.šķira).....	68
2.25.tabula Valsts vietējie autoceļi (2.šķira)	69
2.26.tabula Jelgavas novada esošās transporta infrastruktūras būves uz valsts nozīmes ceļiem	69
2.27.tabula Tilti un to stāvoklis Jelgavas novadā	70
2.28.tabula Jelgavas novada ciemu ielu tīkls	71

2.29.tabula Degvielas uzpildes stacijas Jelgavas novada teritorijā.....	72
2.30.tabula Mazās aviācijas lidlauki un helikopteru nosēšanās laukumi Jelgavas novada teritorijā	75
2.31.tabula Izbūvētie veloceļiņi Jelgavas novada teritorijā uz 2010.gada 1.janvāri....	75
2.32.tabula Saimnieciskās darbības izraisītie riski un rīcība to novēršanai	83
2.33.tabula Kultūras pieminekļu iedalījums Jelgavas novadā	86

ATTĒLU SARAKSTS

2.1.attēls Jelgavas novada teritorija	12
2.2.attēls Mežu īpašuma struktūra Jelgavas novadā uz 2010.gada 1.janvāri	42
2.3.attēls AS „Latvijas gāze” vidējā un zemā spiediena sadales gāzesvadi.....	69
2.4.attēls Autoceļu tīkls.....	73
2.5.attēls Dzelzceļa līnijas.....	79

IEVADS

Jelgavas novada teritorijas plānojumā, atbilstoši „Teritorijas plānošanas likumam” (22.05.2002.) un, saskaņā ar novada attīstības plānošanas dokumentiem, grafiskā un rakstveidā parādīta teritorijas pašreizējā un plānotā (atļautā) izmantošana un šīs teritorijas izmantošanas aprobežojumi.

Teritorijas plānojums izstrādāts, ievērojot šādus likumā noteiktos plānošanas principus:

- Ilgtspējības principu;
- Interesu saskaņotības principu;
- Daudzveidības principu;
- Detalizācijas principu;
- Konkurences principu;
- Nepārtrauktības un pēctecības principu;
- Atklātības principu.

Teritorijas plānojuma pamatmērķi:

- turpināt Jelgavas novada teritoriālo vienību uzsākto darbu pašvaldību teritorijas turpmākās attīstības plānošanas jomā;
- noteikt Jelgavas novada teritorijas attīstības mērķu sasniegšanas veidus;
- nodrošināt novada pašvaldību ar dokumentu, kurā būtu noteiktas teritorijas:
 - kuras kopīgas vairākām pašvaldības administratīvajām vienībām,
 - kuru plānošanai, izmantošanai vai apbūvei nepieciešami vairāk kā vienas teritoriālās vienības finansu resursi;
 - kurās saskaras vairāku pašvaldības administratīvo vienību intereses.
- noteikt turpmākās vadlīnijas un prasības Jelgavas novada pašvaldības teritorijas apbūvei un visa veida teritorijas izmantošanai turpmākajiem 12 gadiem.

Teritorijas plānojuma mērķi un uzdevumi ir:

- Izvērtēt Jelgavas novada teritorijas attīstības tendences un iespējas, un noteikt to izmantošanai nepieciešamās prasības un ierobežojumus;

- Veicināt tradicionālo saimniekošanu, lauksaimniecību;
- Saglabāt dabas un kultūras mantojumu;
- Veicināt vides kvalitātes uzlabošanos;
- Veicināt infrastruktūras attīstību;
- Radīt uzņēmējdarbībai labvēlīgu vidi.

Teritorijas plānojums ir tiesisks pamats lēmumu pieņemšanai par teritorijas izmantošanu, t.i. apbūvi, infrastruktūru, labiekārtošanu, dabas resursu ieguvu un atjaunošanu u.c. saimniecisko darbību.

Jelgavas novada teritorijas plānojums tiek izstrādāts laikam līdz 2023.gadam.

TEKSTĀ LIETOTIE SAĪSINĀJUMI

CSDD	– ceļu satiksmes drošības direkcija;
VKPAI	– valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija;
RVP	– reģionālā vides pārvalde;
LR	– Latvijas Republika;
MK	– Ministru Kabinets;
VARAM	– Vides aizsardzības un pašvaldību lietu ministrija;
VĢD	– Valsts ģeoloģijas dienests;
VZD	– Valsts zemes dienests;
VI	– Veselības inspekcija
SIA	– uzņēmēj sabiedrība ar ierobežotu atbildību;
DUS	– degvielas uzpildes stacija

1.

2. IZSTRĀDES NOSACĪJUMI UN PRINCIPI

1.1. Teritorijas plānojuma izstrādes mērķis

Jelgavas novada teritorijas plānojuma izstrādes mērķis ir radīt sistēmu ar attiecīgu dokumentu kopumu ilgtspējīgas un līdzsvarotas attīstības veicināšanai Jelgavas novada teritorijā

Izstrādes uzdevumi:

1. Plānojuma izstrādes sākumposmā jāizvērtē pašreizējā situācija Jelgavas novadā, Jelgavas novada pagastu teritorijas attīstības plānošanas dokumenti;
2. Jāizvērtē Jelgavas novada pagastu līdz šim izstrādātie teritorijas plānojumi un jāiestrādā novada plānojumā jaunās plānotās attīstības teritorijas, vadoties no novada teritorijas attīstības skatījuma kopumā un mērogā;
3. Jāizvērtē un Jelgavas novada teritorijas plānojumā jāiestrādā augstāka līmeņa plānošanas dokumentu vadlīnijas un prasības, kā arī jāievēro blakus novadu pašvaldību teritoriju plānojumos iestrādātās kopējās intereses;
4. Plānojumā jānorāda kopējo interešu teritorijas un attīstības virzieni ar blakus novadu pašvaldībām;

5. Jelgavas novada teritorijas plānojuma izstrādē jāiesaista dažādu saistīto institūciju deleģēto pārstāvju, novada vietējo un kaimiņu pašvaldību pārstāvju loks;
6. Jāsagatavo Jelgavas novada plānojuma īstenošanas un uzraudzības sistēma

1.2. Teritorijas plānojuma izstrādes tiesiskais regulējums un nosacījumi

Jelgavas novada teritorijas plānojums tiek izstrādāts pamatojoties uz:

2002. gada 22. maija LR likumu „Teritorijas plānošanas likums”;

MK 2009. gada 6. oktobra noteikumiem Nr. 1148 „Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi”;

MK 2006.gada 20.jūnija noteikumiem Nr.496 „Nekustamā īpašuma lietošanas mērķu klasifikācija un nekustamā īpašuma lietošanas mērķu noteikšanas un maiņas kārtība.”

Ievērojot teritorijas izmantošanas, vides aizsardzības un citus tiesību aktus, kas regulē zemes izmantošanu un apsaimniekošanu;

2009. gada 23. septembra Jelgavas novada domes lēmumu (prot.nr.7.§10., „Par Jelgavas novada teritorijas plānojumu”), Glūdas pagasta padomes 22.02.2005. lēmumu (prot.Nr.3, 9.§) par teritorijas plānojuma (līdz2012.g.) grozījumu izstrādes uzsākšanu, Jaunsvirlaukas pagasta padomes 25.04.2007. lēmumu (prot.Nr.5, 2.§) un 30.05.2007.lēmumu (prot.Nr.6, 2.§ 3.punktu) par teritorijas plānojuma 2007.-2015.g.; grozījumu sabiedriskās apspriešanas 1. posmu. no 18.06.2007. līdz 13.07.2007., Līvberzes pagasta padomes 26.06.2009. lēmumu (prot.Nr.7. 21§) „Par Līvberzes pagasta teritorijas plānojuma grozījumiem”, un

institūciju sniegtajiem nosacījumiem:

1. SIA „Latvijas mobilais Telefons” 2009.gada 19.oktobrī, Nr. Z/3962;
2. VAS „Latvijas Valsts Ceļi” Centra reģiona Jelgavas nodaļa 2009.gada21.oktobrī, Nr.4.3.3/419;
3. LR Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija 2009.gada 20. Oktobrī, Nr.7._1-06e/13719/7285;
4. Tērvetes novada dome 2009. Gada 26.oktobrī, Nr.629/1-20.5;
5. LR Vides ministrija 2009. Gada 26.oktobrī, Nr.5.1-07/7623;
6. SIA „Lattelecom” 2009. Gada 29.oktobrī, Nr.25343;

7. LR Veselības ministrija Veselības inspekcija Zemgales kontroles nodaļa 2009. Gada 28. Oktobrī, Nr.7;
8. Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs 2009. Gada 29.oktobrī, Nr.4-3/1145;
9. LR Zemgales plānošanas reģions 2009. Gada 26.oktobrī, Nr.1-7/363;
10. LR Vides Ministrija Valsts Vides dienesta Jelgavas reģionālā vides pārvalde 2009.gada 27.oktobrī, Nr.3.3.2.-7/1493;
11. Valsts zemes dienests Zemgales reģionālā nodaļa 2009.gada 23.oktobrī, Nr.2-04-z/746;
12. Tukuma novada dome 2009.gada 27.oktobrī, Nr.6-4.2/10327/4183;
13. VAS „Latvijas Dzelzceļš” 2009. Gada 28.oktobrī, Nr. DA-3/203;
14. Dobeles novada pašvaldība 2009.gada 27.oktobrī, Nr.2-08/810;
15. LR Ārlietu ministrija 2009.gada 23.oktobrī, Nr.41/786-7079;
16. Lauku atbalsta dienests Zemgales reģionālā lauksaimniecības pārvalde 2009.gada 30.oktobrī, Nr.1-10/1246;
17. VAS „Latvijas Valsts Ceļi” Tehniskā pārvalde 2009.gada 02.novembrī, Nr.22/3332;
18. LR Vides ministrija Dabas aizsardzības pārvalde Ķemeru nacionālā parka administrācija 2009.gada 02.novembrī, Nr. K-1-09/112;
19. Ozolnieku novada pašvaldība 2009.gada 2.novembrī, Nr. 3-12/882;
20. Valsts Meža dienests Zemgales virsmežniecība 2009.gada 10.novembrī, Nr.8-1/553;
21. Babītes novada pašvaldība 2009.gada 10.novembrī, Nr.2-6/568;
22. LR Satiksmes ministrija 2009.gada 11.novembrī, Nr.08-04/98;
23. LR Izglītības un zinātnes ministrija 2009.gada 10.novembrī, Nr.1-14/8650;
24. Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācija 2009.gada 11.novembrī, Nr.2-26.3/8666;
25. LR Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija 2009.gada 17. Novembrī, nr.12/2735;
26. SIA „Jelgavas Ūdens”, 2009.gada 12.novembrī, nr.403/03-01;
27. LR Labklājības ministrija, 2009.gada 19.novembrī, nr.16.3-02/3593;
28. AS „Latvenergo”, 2009.gada 20.novembrī, nr.01VL00-13/5227;
29. LR Iekšlietu ministrija, 2009.gada 23.novembrī, nr.1-38/4261;

30. Olaines novada pašvaldība, 2009.gada 14.decembrī, nr.9.5./2454

Pamatojoties uz Vides pārraudzības valsts biroja 2009.gada 8.oktobra lēmumu Nr.37 „Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras nepiemērošanu”, Jelgavas novada teritorijas plānojumam netiek piemērota stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra.

Jelgavas novada teritorijas plānojums tiek izstrādāts 12 gadiem un ir Jelgavas novada domes ilgtermiņa plānošanas dokuments, uz kura pamata pieņem lēmumus par konkrēta zemes īpašuma izmantošanu, tajā skaitā, apbūvi, zemes transformāciju, sadali/apvienošanu, nekustamā īpašuma lietošanas mērķu noteikšanu, nekustamā īpašuma nodokļa aprēķināšanu.

Jelgavas novada teritorijas attīstības plāns sastāv no:

- teritorijas plānojuma (2011. – 2023.), kur noteikta teritorijas ilgtermiņa attīstības stratēģija un teritorijas izmantošanas pamatprasības;
- attīstības programmas (2011. – 2017.), kura dod vadlīnijas novada teritorijas attīstībai, tajā apkopota Jelgavas novada domes politika turpmākai attīstībai novadā;
- apbūves noteikumiem, kuros noteiktas detalizētas prasības teritoriju izmantošanai un apbūvei.

1.3. Saistība ar citiem plānošanas dokumentiem

Citu līmeņu plānošanas dokumenti un katra dokumenta svarīgākie nosacījumi un ieteikumi, kas būtu jāņem vērā pie Jelgavas novada teritorijas plānojuma izstrādes.

Reģionālās attīstības plānošanas pamatprincipus un attīstības plānošanas dokumentus nosaka „Reģionālās attīstības likums” (21.03.2002.). Ņemot vērā, ka Latvija ir Eiropas Savienības dalībvalsts, izstrādājot teritorijas plānojumu, ir jāņem vērā arī ES stratēģiskās un telpiskās plānošanas dokumenti.

Attīstības plānošanas dokumentus varētu iedalīt trijās grupās:

1. Eiropas līmeņa plānošanas dokumenti;
2. Nacionālā līmeņa plānošanas dokumenti;
3. Reģionālā un vietējā līmeņa plānošanas dokumenti.

Eiropas līmeņa plānošanas dokumenti

- *Eiropas Padomes Vadlīnijas Eiropas kontinenta ilgtspējīgai telpiskajai attīstībai.*

- *Baltijas jūras reģiona padomes Telpiskās attīstības rīcības programma (VASAB 2010 +)*.

Nacionālā līmeņa plānošanas dokumenti

- *„Latvijas izaugsmes modelis: cilvēks pirmajā vietā”.*
- *Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija (LIAS)*
- *Nacionālais attīstības plāns 2007 – 2013*

Reģionālā līmeņa plānošanas dokumenti

Plānošanas reģiona attīstības programmu izstrādā katrā plānošanas reģionā, un tas ir vidēja termiņa (septiņi gadi) reģionālās politikas plānošanas dokuments, kurā noteiktas attiecīgā plānošanas reģiona attīstības prioritātes un ietverts konkrētu pasākumu kopums.

Zemgales plānošanas reģiona Teritorijas plānojums attiecas uz visu plānošanas reģiona teritoriju un to izstrādā saskaņā ar valsts reģionālās politikas pamatnostādņēm, nacionālo plānojumu, nacionālo attīstības plānu un nozares attīstības programmu. Plānošanas reģiona teritorijas plānojumu regulē „Teritorijas plānošanas likums” un tam pakārtoti normatīvie dokumenti.

Jelgavas novads atrodas Zemgales plānošanas reģionā. Zemgales plānošanas reģionā ir izstrādāti sekojoši attīstības plānošanas dokumenti:

1.1.tabula

Attīstības plānošanas dokumenti Zemgales plānošanas reģionā

Plānošanas dokuments	Apstiprināts
Zemgales plānošanas reģiona attīstības programma 2008. – 2014.gadam	16.09.2008.
Zemgales plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2006. – 2026.gadam	16.10.2007.
Zemgales plānošanas reģiona Attīstības stratēģija 2003. – 2010.gadam	30.09.2003.
Zemgales plānošanas reģiona darbības plāns	16.03.2004.
Zemgales mūžizglītības plāns	19.06.2007.
Zemgales autoceļu koncepcija	14.08.2001.
Zemgales reģiona nodarbinātības attīstības programma	22.11.2005.
Zemgale reģiona mežsaimniecības attīstības programma	2005.gads
Zemgales uzņēmējdarbības attīstības programma 2006. – 2011.	2005.gads
Zemgales inovatīvās attīstības programma 2008.-2014. gadam	16.09.2008.
Zemgales tūrisma attīstības programma	17.02.2009.
Zemgales reģiona nodarbinātības attīstības programma	22.11.2005.

Zemgales attīstības vīzija

1. Zemgale – labvēlīgas dzīves vides reģions;
2. Reģions ar Zemgalei raksturīgo kultūrvidi un ainavu, kur saglabāts līdzsvars starp cilvēku un vidi;

3. Reģions ar attīstītu zinātnietilpīgu ekonomiku, ražotnēm un pakalpojumiem ar augstu pievienoto vērtību.

Vīzijas rezultatīvie rādītāji

Pēc 20 gadiem Zemgalē ir sasniegti vidējie ES līmeņi sekojošos rādītājos:

1. IKP uz vienu iedzīvotāju;
2. bezdarba līmeņa ziņā;
3. nodarbinātības līmeņa ziņā.

Plānošanas politikas principi vīzijas sasniegšanai

1. teritoriālās kohēzijas veicināšana, uzlabojot sabalansētu Zemgales sociālo un ekonomisko attīstību;
2. policentriskas un līdzsvarotas Zemgales teritorijas attīstības veicināšana, saiknes uzlabošana starp attīstības centriem un lauku teritorijām, attīstot sabiedriskā transporta sistēmu;
3. zinātnietilpīgas ekonomikas attīstība, virzība uz intelektuālo ražotņu attīstību, ražošanu un pakalpojumiem ar augstu pievienoto vērtību;
4. informācijas un zināšanu pieejamības attīstība;
5. vides, dabas resursu, dabas un kultūrvēsturiskā mantojuma ilgtspējīga apsaimniekošana un jaunu kultūras vērtību radīšana.

Vietējā līmeņa plānošanas dokumenti

Vietējās pašvaldības teritorijas plānojuma izstrādi nosaka „Teritorijas plānošanas likums” un MK noteikumi Nr. 1148 „Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi” (06.10.2009.).

Vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā ir noteiktas vietējās pašvaldības teritorijas attīstības iespējas, virzieni un aprobežojumi, grafiski attēlota vietējās pašvaldības teritorijas pašreizējā un noteikta plānotā (atļautā) izmantošana, kā arī detalizētas augstāka līmeņa teritorijas plānojumos noteiktās prasības, teritorijas un objekti.

Jelgavas novadā ir 13 teritoriālas vienības, pagasti. Visiem novada pagastiem ir izstrādāti teritorijas plānojumi.

Jelgavas novads kā jauna administratīvā vienība tika izveidota un savu darbību sāka 2009. gada 1.jūlijā.

2009.gada 23.septembrī Jelgavas novada dome pieņēma lēmumu (prot.nr.7.§12. „Par novada teritoriālo vienību teritorijas plānojumu apstiprināšanu”) apstiprināt

Jelgavas novada teritoriālo vienību teritorijas plānojumus kā saistošos noteikumus Nr.13 „Par Jelgavas novada teritorijas plānojumiem”.

2009.gada 23.septembrī Jelgavas novada dome pieņēma lēmumu (prot.nr.7.§10. „Par Jelgavas novada teritorijas plānojumu”) uzsākt Jelgavas novada teritorijas plānojuma izstrādi:

Apstiprināt Jelgavas novada teritorijas plānojumu, kas sastāv no:

1. Kalnciema pilsētas ar lauku teritoriju teritorijas plānojuma, kas apstiprināts ar Kalnciema pilsētas ar lauku teritoriju domes 25.08.2008. (prot.Nr.10.3.§) saistošajiem noteikumiem Nr.4 „Kalnciema pilsētas ar lauku teritoriju teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi,,
2. Elejas pagasta teritorijas plānojuma, kas apstiprināts ar Elejas pagasta padomes 13.12.2007.(prot.Nr.19.23§) saistošajiem noteikumiem Nr.7 „Elejas pagasta teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi,,
3. Glūdas pagasta teritorijas plānojuma, kas apstiprināts ar Glūdas pagasta padomes 22.10.2002.(prot.Nr.12. 18§) saistošajiem noteikumiem „Glūdas pagasta teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi,,
4. Jaunsvirlaukas pagasta teritorijas plānojuma, kas apstiprināts ar Jaunsvirlaukas pagasta padomes 19.04.2005.(prot.Nr.6) saistošajiem noteikumiem Nr.4 „Jaunsvirlaukas pagasta teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi,,
5. Lielplatones pagasta teritorijas plānojuma, kas apstiprināts ar Lielplatones pagasta padomes 28.06.2007.(prot.Nr.6.2.§) saistošajiem noteikumiem Nr.3 „Lielplatones pagasta teritorijas plānojuma 2007 – 2019 grafiskā daļa un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi,,
6. Līvberzes pagasta teritorijas plānojuma, kas apstiprināts ar Līvberzes pagasta padomes 25.10.2007.(prot.Nr.10. 14. §) saistošajiem noteikumiem Nr.19 „ Līvberzes pagasta teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi,,
7. Platones pagasta teritorijas plānojuma, kas apstiprināts ar Platones pagasta padomes 21.02.2006. (prot.Nr.3.12.§) saistošajiem noteikumiem Nr.3 „Platones pagasta teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi,,
8. Sesavas pagasta teritorijas plānojuma, kas apstiprināts ar Sesavas pagasta padomes 27.05.2008.(prot.Nr.7. 1§) saistošajiem noteikumiem Nr.6 „Sesavas pagasta teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi,,

9. Svētes pagasta teritorijas plānojuma, kas apstiprināts ar Svētes pagasta padomes 30.10.2003. (prot. Nr. 18.) saistošajiem noteikumiem Nr.4 „Svētes pagasta teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi.,,
10. Valgundes novada teritorijas plānojuma, kas apstiprināts ar Valgundes novada domes 14.06.2007.(prot. Nr. 8. 20.§) saistošajiem noteikumiem Nr.8 „Valgundes novada teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi.,,
11. Vilces pagasta teritorijas plānojuma, kas apstiprināts ar Vilces pagasta padomes 29.01.2009.(prot.Nr.1.1§) saistošajiem noteikumiem Nr.1 „Vilces pagasta teritorijas plānojuma 2009.-2021.gadam grafiskā daļa un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi.,,
12. Vircavas pagasta teritorijas plānojuma, kas apstiprināts ar Vircavas pagasta padomes 20.11.2008. (prot. Nr.11.1.§) saistošajiem noteikumiem Nr.15 „Par Vircavas pagasta teritorijas plānojuma 2008. – 2018.gadam apstiprināšanu.,,
13. Zaļenieku pagasta teritorijas plānojuma, kas apstiprināts ar Zaļenieku pagasta padomes 20.12.2007.(prot.Nr.12.13.§) saistošajiem noteikumiem Nr.2 „Zaļenieku pagasta teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi.,,

2. ESOŠĀS SITUĀCIJAS APRAKSTS

2.1. Teritorijas vizītkarte

Jelgavas novads atrodas Latvijas vidusdaļā, Zemgales vidienē, Zemgales plānošanas reģionā. Novada teritorija aizņem 1317 km² lielu platību. Iedzīvotāju skaits 2010.gada sākumā 27165.

2.1.att. Jelgavas novada teritorija

Jelgavas novads kā administratīva vienība tika izveidots 2009.gada 1.jūlijā. Jelgavas novadu veido 13 pagasti. Katra pagasta teritorija iedalāma lauku teritorijās un ciemos.

2.1.tabula

Jelgavas novada administratīvais iedalījums

Teritoriālā vienība	Platība, km ²	Apdzīvotība(01.01.2010.) cilv/km ²
Elejas pagasts	66,81	38,8
Glūdas pagasts	103,41	29
Jaunsvirlaukas pagasts	123,09	26,8
Kalnciema pagasts	22,72	112,7
Valgundes pagasts	210,57	10
Lielplatones pagasts	49,79	17,4
Līvberzes pagasts	146,29	16,2
Platones pagasts	86,72	20,1
Sesavas pagasts	98,46	18,4
Svētes pagasts	59,24	30,6
Vilces pagasts	126,16	14,1
Vircavas pagasts	101,01	16,8
Zaļenieku pagasts	122,26	14,5
Jelgavas novads	1316,53	20,8

Jelgavas novads robežojas ar Jelgavas pilsētu, Tērvetes, Dobeles, Tukuma, Babītes, Olaines, Ozolnieku, Rundāles novadiem un Lietuvas Republikas Šauļu apgabalu.

2.2. Reljefs

Jelgavas novads atrodas Latvijas centrālajā daļā. Ziemeļu daļa ietilpst Piejūras zemienes smiltāju līdzenumā, dienvidu daļā – Zemgales līdzenumā. Absolūtās augstuma atzīmes virs jūras līmeņa svārstās robežās no -0,15 Līvberzes pagastā līdz 40 m Vilces pagastā.

Novada teritorijā ir liela reljefu formas dažādība. Ziemeļu un dienvidu daļas ļoti krasi atšķiras viena no otras, jo dienvidu daļa ir ļoti līdzena un šeit nav lielpauguru un paaugstinājumu, šī daļa ir raksturīga Zemgales līdzenuma ainavai (Platones, Vircavas, Sesavas pagastu teritorijas). Ziemeļu daļa ir bagāta ar kāpām, kāpu grēdām, uzkalniem un paaugstinājumiem (raksturīgāk Valgundes pagasta Ziemeļu daļa). Savdabīgu ainavu Vilces, Zaļenieku un Svētes pagastos veido Svētes upe, Zaļenieku pagastā arī Tērvetes upe. Šeit gleznainas ielejas mijas ar upju izlīkumotu līdzenuma agrāro ainavu.

Visu novada teritoriju šķērso Lielupes baseina upes, t.sk. Bērzes, Auces, Svētes, Platones, Vircavas, Sesavas upes. Novada austrumu robeža posmā no Lietuvas Republikas līdz Jelgavas pilsētai noteikta pa Lielupes upi.

2.3. Klimats

Klimatiskie apstākļi ir ļoti nozīmīgi cilvēku dzīvē. Tie nosaka konkrētās vietas ģeogrāfisko ainavu, dzīvnieku valsti un cilvēku dzīvesveidu un ritmu – lauksaimniecības specializāciju, ēku konstrukcijas un apkuri, cilvēku apģērbu un dienaskārtību.

Dabas apstākļus Jelgavas novadā nosaka Latvijas Republikas ģeogrāfiskais novietojums Austrumeiropas līdzenuma rietumu daļā. Raksturīgais līdzenuma reljefs ļauj no dažādām debess pusēm ieplūst atšķirīgām gaisa masām, kas rada straujas laika apstākļu izmaiņas. Līdzenais reljefs noteicis plaša sazarota upju tīkla izveidošanos.

Jelgavas novads atrodas Latvijas vidusdaļā, to šķērso Lielupe un tās baseina upes, Lielupe ieplūst Baltijas jūrā. Šie apstākļi norāda, ka klimats ir mēreni kontinentāls. Ziemas mēnešu vidējā temperatūra ir - 5.5 grādi, bet vasarās ir + 17.1 grādi. Bez sala periods ir 135 - 145 dienas.

Absolūtā mitruma maksimums ir novērojams jūnijā, bet minimums - februārī. Gadā ir 150-155 apmākušās dienas un 170 - 180 dienas ar atmosfēras nokrišņiem. Vidējais nokrišņu daudzums ir 550-560 mm/gadā.

Latvijā, līdz ar to arī novada teritorijā dominē rietumu virzienu vēji (dienvidrietumu, rietumu, ziemeļrietumu). Ciklonu un anticiklonu nepārtrauktas darbības ietekmē vēja virziens var strauji mainīties. Tomēr kopumā tiek saglabāts no rietumiem nākošās plūsmas raksturs. Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra sniegtā informācija par gaisa temperatūras rādītājiem Jelgavas novadā atainota 2.2. tabulā.

2.2.tabula

Gaisa temperatūras rādītāji Jelgavas novadā

Vid. t°C janvārī	Vid. t°C jūlijā	Vid. t°C gadā	t°C gada amplitūda	Absolūtā min. t°C	Absolūtā max. t°C
-5,5	17,1	5,6	22,1	-34,9	35,0

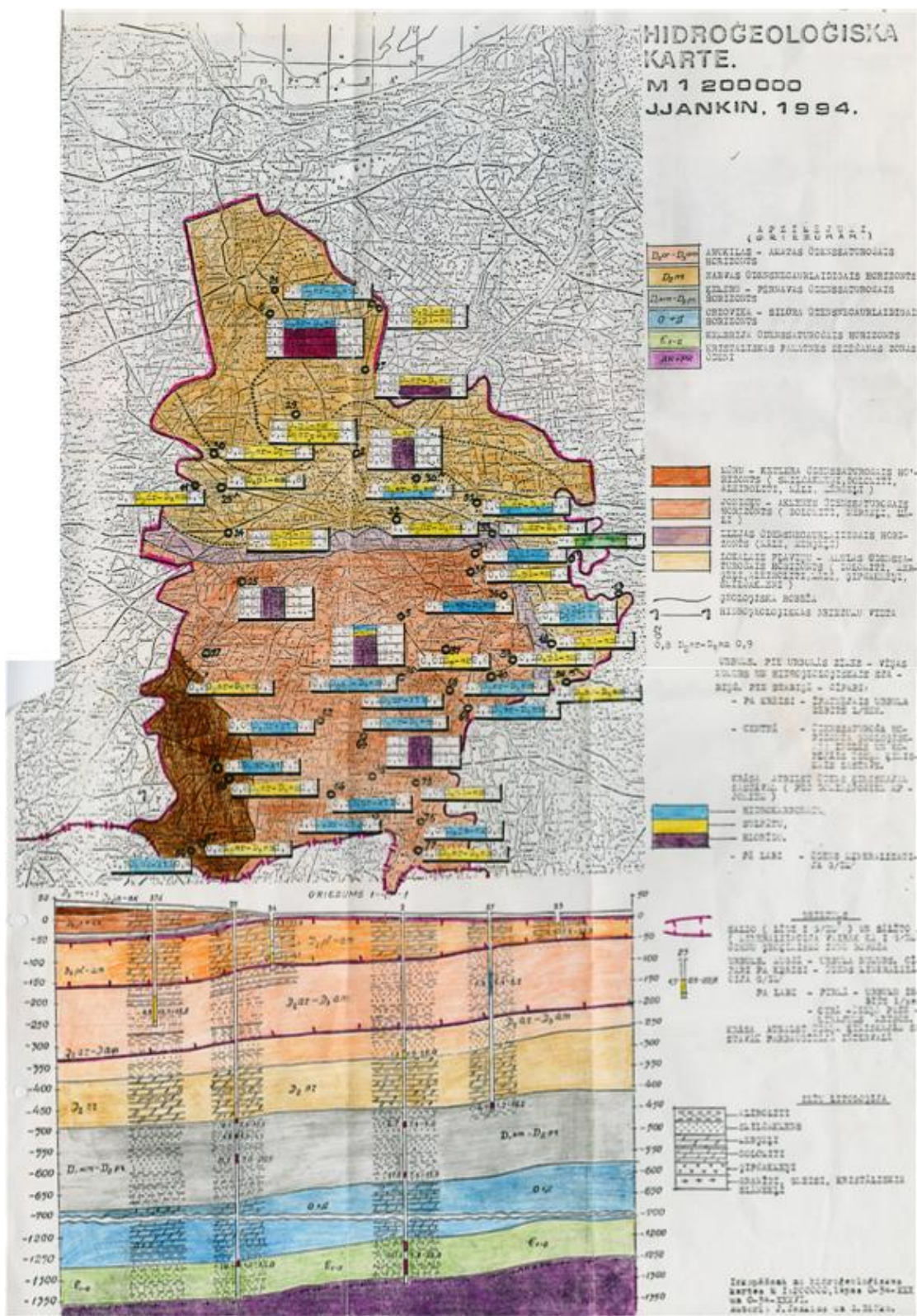
Pastāvīgā sniega sega parasti izveidojas decembra beigās. Sniega segas biezums svārstās no 10 – 25cm.

Augsnes sasalums atkarīgs no gaisa temperatūras, sniega segas biezuma, mitruma apstākļiem. Augsne sasalst decembra beigās, bet pilnīgi atkūst aprīlī. Augsnes sasaluma dziļums svārstās no dažiem līdz pat 50cm.

Svarīgs dabas daudzveidības faktors ir Latvijas atrašanās mērenā klimata joslā jaukto mežu zonā. Atrašanās starp taigas zonu un platlapju mežu zonu nosaka, ka Latvijā ir liela dabas daudzveidība, kurā novērojamas gan taigas pazīmes (egļu meži), gan platlapju mežu (ozolu meži) dabas zonas pazīmes. Lielākie mežu masīvi Jelgavas novadā atrodas Valgundes pagasta teritorijā un Līvberzes pagasta teritorijā.

2.4. Ģeoloģiskais raksturojums

Jelgavas novads, tāpat kā visa Latvijas teritorija, atrodas senās Austrumeiropas platformas ziemeļrietumos. Senajām platformām ir raksturīgi divi galvenie uzbūves elementi - kristāliskais pamatklintājs un nogulumiežu sega, kas krasi atšķiras pēc iežu sastāva, vecuma un attīstības vēstures.

Kristālisko pamatklintāju veido krokoti magmatiskie un metamorfie ieži. Tā virsmā sastop arhaja laika, tā sauktā *Baldones kompleksa*, iežus - migmatītgranītu un porfīrveida granītu, kas satur tādus minerālus kā granātu, biotītu un muskovītu. Pamatklintāja iežu vecums un savstarpējā saguluma apstākļi nav vēl pietiekami

izpētīti. Pēc tektoniskās rajonēšanas shēmas novada teritorija ietilpst *Viduslatvijas monoklinālē*. Novada teritorijā to šķērso *Jelgavas lūzums* ar aptuveni 70 m lielu amplitūdu.

Virš pamatklintāja simtu miljonu gadu laikā ir izveidojusies vairāk par kilometru bieza nogulumiežu sega. Secībā no senākajiem to veido kembrija, ordovika, silūra, devona un kvartāra sistēmu nogulumi.

Kembrija periodā visā Latvijā notikusi ilgstoša zemes garozas grimšana un novada teritorija atradusies sekla jūras baseinā, kurā nogulsņējusies smalkgraudaina smiltis. Laika gaitā tā sablīvējusies un sacementējusies, pārveidojoties par smilšakmeni. Šis kvarca smilšakmens slānis sasniedz 70 m biezumu. Zemes garozas celšanās rezultātā kembrija perioda beigās Latvijas teritorijā izveidojusies sauszeme, kur pārsvars ir denudācijas (noārdīšanas) procesiem.

Arī ordovika un silūra periodos visu Baltijas reģionu ilgstoši klājusi jūra, kurā baseinā zemes garozas svārstību dēļ ir bijuši dažādi nogulumu izgulsnēšanās apstākļi kā arī īslaicīgi sauszemes periodi. Abu periodu nogulumu griezumā dominē tīri kaļķakmeņi, kas mijas ar merģeļa, māla un argilīta starpslāņiem. Kopējais nogulumu biezums sasniedz 580 m. Kā liecina ģeoloģiskā griezuma īpatnības, silūra beigās un devona sākumā šajā teritorijā bijusi līdzena sauszeme, kad nogulumi nav veidojušies.

Vecākie devona perioda nogulumi novada teritorijā ir aptuveni 150 m biezais apakšdevona *Ķemeru svītas* smilšakmens slānis. Tas sastāv no sarkanbrūna vai dzeltenpelēka ūdenscaurlaidīga smalkgraudaina smilšakmens ar aleirītiska māla starpslāņiem. *Ķemeru* laikā iesākusies jūras transgresija (uzvirzīšanās) turpinās arī vidusdevonā visu *Pērnavas svītas* nogulumu veidošanās laiku. *Pērnavas svīta* pārstāvēta ar 60 m biezu gaiši pelēka smalkgraudaina smilšakmens slāni, kura virsma ieguļ aptuveni 490 m dziļumā. Pēc ģeoloģiskajiem parametriem (iežu blīvuma, sastāva u.c.) šī virsma labi iezīmējas un tiek izmantota slāņu korelācijai urbumos.

Virš *Pērnavas* smilšakmeņiem ģeoloģiskajā griezumā seko *Narvas svītas* domerīts ar māla starpslāņiem, kas veido ūdeni maz caurlaidīgu slāņkopu. *Narvas svīta* ir reģionālas nozīmes sprosts slānis, kura biezums novada teritorijā pārsniedz 130 m.

Narvas svītu pārsedz ūdenscaurlaidīgo vidus un augšdevona terīgēno iežu komplekss – *Arukilas, Burtnieku, Gaujas un Amatas svītas* smilšakmeņi ar atsevišķiem mālainu aleirolītu un mālu starpslāņiem. Šo četru svītu kopējais biezums

novadā ir aptuveni 210 m. Iežu sagulumā konstatētais slīpslāņojums liecina, ka tie veidojušies sekla jūras baseina piekrastes joslā ar aktīvu straumju un viļņu darbību.

Nākošā - *Pļaviņu* laikposma sākumā notikusi strauja jūras transgresija un sedimentācijas apstākļu maiņa. Tad izveidojies sekls baseins ar paaugstinātu ūdens sāļumu un nelielu terīgēnā materiāla pienesumu. Novada teritorijā tajā laikā uzkrājies līdz 20 m biezs karbonātisku nogulu slānis, no kā vēlāk izveidojušies dolomīti. *Salaspils* laikposmā seko baseina regresīvais cikls, kad palielinās māla daļiņu izgulsnēšanās un vēlāk veidojušies domerīta slāņi. Arī šī slāņkopa sasniedz aptuveni 20 m biezumu. *Daugavas* laikposma transgresija atkal rada apstākļus ap 16 m bieža dolomīta slāņa izveidei. Arī turpmākajā augšdevona laikā notiek pastāvīgas nogulsnēšanas apstākļu maiņas, bet *Daugavas, Katlešu, Ogres un Amulas* svītu nogulumu veidošanās periodiem ir sekojuši iežu denudācijas posmi sauszemē. Šīs griezumā daļas pamatnē - *Katlešu* un *Ogres* svītu nogulumos - dominē sarkanbrūni smalkgraudaini smilšakmeņi un mālaini aleirolīti, tiem seko *Stipinu* svītas pelēkie dolomīti, bet to noslēdz *Amulas* svītas pelēkie māli un domerīti. Katras svītas iežu biezums aptuveni 20 m, tikai *Stipinu* svītai tas mazāks - 10 m.

Novada teritorijas zemkvartāra virsmā virzienā no ziemeļiem uz dienvidiem atsedzas triju vēl jaunāku augšdevona svītu –*Elejas, Jonišķu un Kursas* nogulumi – mālaini karbonātieži - pārsvarā raibi (violeti pelēki vai sarkanbrūni), vāji mālaini, nereti kavernozi un poraini dolomīti vai domerīti, retāk aleirolīti. Katras šīs svītas nogulumu biezums ir aptuveni 20 m, bet ledāju eksarācijas rezultātā zemkvartāra virsmā atsegto svītu biezums ir samazinājies.

Kvartāra nogulumi. Kvartāra periodā Latviju vairākkārt klājuši kontinentāli segledāji un katrai teritorijai nogulumu veidošanās process ir bijis atkarīgs no ledāja darbības aktivitātes un tā kušanas ūdeņu dinamikas. Jelgavas novada teritorijā sastopami tikai pēdējā apledojuma un tā kušanas ūdeņu nogulumi un to kopējais biezums parasti ir mazāks par 10 m. Visa novada teritorija atrodas līdzenumā, dienvidu daļā tas ir Zemgales līdzenums, bet ziemeļu daļā – Tīreļu līdzenums. Robežu starp abiem veido Baltijas ledus ezera senais krasts, kas mūsdienu reljefā ir grūti pamanāms.

Visvecākie kvartāra nogulumi novada teritorijā ir *Latvijas leduslaikmeta glacigēnie* nogulumi, ko veido sarkanbrūns vai brūns morēnas smilšmāls ar oļiem un akmeņiem. Lielākajā novada daļā šie nogulumi sedz denudēto pamatiežu virsmu, un

to biezums svārstās 1 līdz 5 m robežās, tomēr ir arī vietas, kur tie pilnībā ir noskaloti ledāja kušanas procesā.

Kvartāra beigu periodā novada teritorija iekļaujas Zemgales sprostbaseina robežās, kurā notikusi intensīva *glaciolimmisko* nogulumu uzkrāšanās. Pārsvārā tie ir slokšņu māli, kuros tumšas, ziemas laikā uzkrājušās tumši brūna māla kārtiņas mijas ar gaišām, vasaras periodā nogulsnētām smilšaina aleirīta vai aleirītiskas smilts kārtiņām. *Glaciolimmisko* nogulumu biezums svārstās no 1 līdz 3 m, bet vietām tas var pieaugt līdz 5-8 m. Ziemeļrietumos *glaciolimmiskajos* nogulumos palielinās smilts īpatsvars un mālainos aleirītus nomaina smalka, aleirītiska smilts. Glaciolimmiskie nogulumi veido mūsdienu reljefa viegli viļņoto līdzenumu, tikai novada ziemeļu daļā, tos sedz nedaudz jaunāki - *Baltijas ledus ezera* nogulumi.

Baltijas ledus ezera nogulumi izplatīti tikai *Tīreļu līdzenuma* dabas apvidus robežās. Šajos nogulumos dominē smalkgraudaina aleirītiska smilts, kas klāj glaciolimmisko nogulumus, vai arī uzguļ tieši uz glacigēno nogulumu morēnas smilšmāla. *Baltijas ledus ezera* nogulumu biezums pieaug ziemeļu virzienā, un tas parasti ir 1-4 m robežās.

Visu novadu šķērsojošo upju ielejās sastopami *aluviālie* nogulumi, kuri veido palienes. Šie nogulumi visbiežāk ir dažāda rupjuma smilts ar organikas piemaisījumu.

Jelgavas novada teritorijā atrodas tikai viens Valsts nozīmes ģeoloģiskais un ģeomorfoloģiskais dabas piemineklis: Krāču kalni, kura statuss 2001. gada 17.aprīlī apstiprināts ar MK noteikumiem Nr. 175 „Noteikumi par aizsargājamiem ģeoloģiskajiem un ģeomorfoloģiskajiem dabas pieminekļiem”.

Viena no senās Litorīnas jūras krasta liecībām, Krāču kalni atrodas Valgundes pagastā un Babītes novada Salas pagastā. Šis objekts atrodas valsts aizsardzībā jau no 1962. gada.

Ģeoloģiskais piemineklis ir senu, Litorīnas jūras laikā veidojušos kāpu virkne Ķemeru – Smārdes tīreļa austrumu malā. Kāpu virknes platums ir 70 – 150 m, bet garums ap 9 km (aizsargājamā teritorijā ietilpst tikai to izteiktākā daļa). Augstākais punkts kāpu virknē ir Ložmetējkalns, kura augstums ir 23 m. Ģeoloģiskā pieminekļa teritorijā uzstādīts piemineklis I Pasaules karā kritušajiem latviešu strēlniekiem.

2.5. Dabas resursi

Jelgavas novada ģeogrāfiskais novietojums Latvijā un Zemgalē nosaka dabiskos un augšņu apstākļus, kas savukārt nosaka lauksaimnieciskās darbības attīstību reģionā.

Reljefa un augšņu apstākļu ziņā Zemgales līdzenumā ietilpstošās teritorijas ir viendabīgas. Tās raksturojas ar līdzenu un viļņotu reljefu, auglīgām velēnu karbonātu augsniem (augstākais zemes novērtējums valstī), izdevīgiem tehnoloģiskiem apstākļiem - lieliem laukiem ar ērtu izvietojumu un senu zemkopības kultūru. Zemgales līdzenumā dominējošās ir velēnu - karbonātiskās augsnes ar augstu dabisko auglību, kas ir auglīgāka par augsni piejūras zemienē. Visauglīgākā augsne novadā ir Sesavas pagastā, kur LIZ vidējais svērtais kvalitatīvais novērtējums ir 65 balles/ha, savukārt vidēji novadā šis novērtējums ir 48 balles/ha. Augsnes labā kvalitāte, tās izvietojums un klimats ļauj nodarboties ar visa veida lauksaimniecības nozarēm.

Meži klāj 26% novada teritorijas. Lielākās meža platības ir Līvberzes un Valgundes pagastos, kur meži aizņem gandrīz pusi no pagastu teritorijas.

Jelgavas novada teritoriju šķērso Lielupes upe ar vairākām pietekām. Upju līčos un pļavās sastopamas retas augu, putnu un dzīvnieku sugas, kas liecina par pievilcīgu un nepiesārņotu vidi.

Derīgie izrakteņi

Jelgavas novadā ir vērā ņemamas kūdras, māla, dolomīta, grants un smilts atradnes un ieguves vietas. Jelgavas novada teritorijā atrodas valsts nozīmes māla atradne Kaiģi (Līvberzes un Kalnciema pagastu teritorijās). Atradne pirmo reizi apzināta 1983.gadā, izpētīta 1987. un 1991. gadā. Derīgā slāņkopa sastāv no diviem dažādiem slāņiem. Tās pamatnē iegul sarkanbrūni glaciolimniski slokšņu māli, bet griezumā apakšējo daļu veido pelēki un zilganpelēki Baltijas ledus ezera mālaini aleirīti. Mālu slāņa biezums aptuveni 3 metri, aleirītu – 0.9 līdz 2.3metri. Abus slāņus atdala līdz 1.4 m bieza smalkas smilts starpkārta. Segkārtu veido smalka smilts un kūdra, tās biezums 0.3 – 3.5 m. Atradnes mālainie ieži izmantojami ķieģeļu ražošanai.

Latvija nav bagāta ar enerģētiskajiem resursiem, tādēļ pagājušā gadsimta astoņdesmitajos gados Jelgavas, Bauskas un Rīgas rajona rietumu daļā pētīta iespēja izmantot zemes siltumu enerģijas ieguvei. Par perspektīviem šajā nozarē tiek uzskatīti pazemes ūdeņi, kuru temperatūra pārsniedz 30⁰ – 40⁰C. Izpētes darbi liecina, ka tādi zemes siltuma nesēji 1000 un vairāk metru dziļumā konstatēti kembrija sistēmas nogulumos t.s. *Jelgavas – Elejas zonā*, kura ietver gandrīz visu Jelgavas novada

teritoriju. Pie kam visaugstākā temperatūra – 50⁰ – 53⁰C konstatēta novada dienvidu daļā, Vircavas, Sesavas un Elejas pagastos.

Pēc Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras datiem uz 2010.gada sākumu Jelgavas novadā reģistrētas 52 derīgo izrakteņu atradņu vietas, no kurām 11 tiek izmantotas resursu ieguvei.

2.3.tabula

Derīgo izrakteņu atradnes Jelgavas novada teritorijā

Derīgie izrakteņi	Atrašanās vieta	Ieguve
Sālsūdens	Eleja, Elejas pag.	Atradne netiek izmantota
Māls	Tērvete, Glūdas pag.	Atradne netiek izmantota
Smilts	Sīdēdži, Glūdas pag.	Atradne netiek izmantota
Māls	Kārniņi – māls, Jaunsvirlaukas pag.	Atradne netiek izmantota
Smilts, smilts - grants	Lielupes gultne – 1972.g., Jaunsvirlaukas pag., Līvberzes pag., Valgundes pag.	Atradne netiek izmantota
Smilts	Vangaļi – 2002.g., Jaunsvirlaukas pag.	Atradne netiek izmantota
Smilts, smilts - grants	Vijas, Jaunsvirlaukas pag.	Atradne netiek izmantota
Sālsūdens	Elejas zona, Kaigi, Kalnciema pag.	Atradne netiek izmantota
Sāļūdens	Elejas zona, Kaigi 1, Kalnciema pag.	Atradne netiek izmantota
Māls	Kaigi, Kalnciema pag., Līvberzes pag., Valgundes pag.	Atradne tiek izmantota māla ieguvei ķieģeļu ražošanai
Māls	Kalnciems - māls, Kalnciema pag., Valgundes pag.	Atradne tiek izmantota māla ieguvei ķieģeļu ražošanai
Māls	Kalnciems II - māls, Kalnciema pag.	Atradne netiek izmantota
Māls	Lielplatone, Lielplatones pag.	Atradne netiek izmantota
Māls	Līvberze, Līvberzes pag.	Atradne netiek izmantota
Māls	Lielkrieviņi, Līvberzes pag.	Atradne netiek izmantota
Smilts	Jānīši – Jelgavas raj, Līvberzes pag.	Atradne netiek izmantota
Smilts	Seski, Līvberzes pag.	Atradne netiek izmantota
Kūdra	Kaigu, Līvberzes pag.	Atradne tiek izmantota kūdras ieguvei
Māls	Vircava, Platones pag., Vircavas pag.	Atradne netiek izmantota
Māls	Lielplatone, Platones pag., Lielplatones pag.	Atradne netiek izmantota
Māls	Platone, Platones pag., Svētes pag.	Atradne netiek izmantota
Smilts, smilts - grants	Ērmiķi – 1980.g., Svētes pag.	Atradne tiek izmantota smilts, smilts - grants ieguvei būvniecībai, ceļu būvei
Smilts - grants	Ērmiķi, Svētes pag.	Atradne netiek izmantota
Smilts, smilts - grants	Žebri - Ozoliņi, Svētes pag.	Atradne netiek izmantota
Smilts	Vilces iela, Svētes pag.	Atradne tiek izmantota smilts ieguvei laukumu planēšanai, ceļu ziemas dienestam
Dolomīts	KalnciemsII, Valgundes pag.	Atradne tiek izmantota šķembu ieguvei
Smilts	Klīves mežniecības 68. Kwartāls, Valgundes pag.	Atradne netiek izmantota
Smilts	Dušupes, Valgundes pag.	Atradne tiek izmantota smilts ieguvei laukumu planēšanai, ceļu būvei
Kūdra	Slokas – Labais – Kašķu, Valgundes pag.	Atradne netiek izmantota
Kūdra	Ložmetējkalna – Kapteiņu, Valgundes pag.	Atradne netiek izmantota
Kūdra	Drabiņu, Valgundes pag.	Atradne tiek izmantota kūdras ieguvei

		mēslojumam, pakaišiem, enerģētikai
Kūdra	11902, Valgundes pag.	Atradne netiek izmantota
Kūdra	Gailišu, Valgundes pag.	Atradne netiek izmantota
Kūdra	Vizbuļu, Valgundes, Valgundes pag.	Atradne netiek izmantota
Kūdra	11906, Valgundes pag.	Atradne netiek izmantota
Kūdra	11915, Vilces pag.	Atradne netiek izmantota
Kūdra	Zemdegu (Kociņu), Vilces pag.	Atradne netiek izmantota
Kvarca smiltis	Vilce, Vilces pag.	Atradne netiek izmantota
Smilts, smilts - grants	Zutiņi, Vilces pag.	Atradne netiek izmantota
Smilts, smilts - grants	Jelgava - Žagare, Vilces pag.	Atradne netiek izmantota
Smilts, smilts - grants	Grantskalni – Jelgavas raj., Vilces pag.	Atradne tiek izmantota smilts, smilts – grants ieguvei būvniecībai, ceļu būvei
Smilts - grants	Kalnaplāteri, Vilces pag.	Atradne tiek izmantota smilts – grants ieguvei būvniecībai
Smilts, smilts - grants	Igate, Vilces pag.	Atradne netiek izmantota
Smilts, smilts - grants	Mežlauki, Jelgavas raj., Vilces pag.	Atradne netiek izmantota
Smilts, mālsmilts	Krastkalni, Jelgavas raj., Vilces pag.	Atradne netiek izmantota
Smilts, smilts - grants	Vilce – Mežāres, Jelgavas raj., Vilces pag.	Atradne netiek izmantota
Smilts	Jačūni, Vircavas pag.	Atradne netiek izmantota
Sāļūdens	Elejas zona, Vircava, Vircavas pag.	Atradne netiek izmantota
Sālsūdens	Elejas zona, Vircava 1, Vircavas pag.	Atradne netiek izmantota
Smilts	Pūteļi – Jelgavas raj., Zaļenieku pag.	Atradne tiek izmantota smilts ieguvei būvniecībai, ceļu būvei
Smilts - grants	Ramas – Ūziņi, Zaļenieku pag.	Atradne netiek izmantota
Smilts - grants	Ramas, Zaļenieku pag.	Atradne netiek izmantota
Smilts, smilts - grants	Ūziņi, Zaļenieku pag.	Atradne tiek izmantota smilts, smilts – grants ieguvei ceļu būvei

Perspektīvā veicama derīgo izrakteņu ieguves vietu rekultivācija un pielāgošana citiem teritorijas izmantošanas veidiem, tādiem kā atpūta un tūrisms.

2.6. Ūdeņi

Ūdens objektu teritorijas ietver dabīgas vai mākslīgas ūdenstilpes (ezers, dīķis, ūdenskrātuve vai to daļa u.tml.) un ūdensteces (upe, strauts, kanāls vai to daļa u.tml.), kuru izmantošana saistīta ar transportu, rekreāciju, zivsaimniecību un virszemes ūdeņu noteci, kā arī būves, kas saistītas ar attiecīgā ūdens baseina izmantošanu (laivu piestātnes, peldētavas u.c.) un uzturēšanu.

Ūdens sateces baseins ir ūdensguves apgabals, ieskaitot iežu ūdensnesējslāni, no kura ūdens notek upē. Upes sateces baseinu vienu no otra atdala ūdensšķirtne. Upes baseins ietver sevī gan virszemes, gan pazemes baseinus.

Jelgavas novads atrodas Lielupes baseina apgabalā. Lielupes garums ir 119 km, gada vidējā notece ir 3,6 km, kritums 10.8 m (0.1m/km), sateces baseina platība 17787 km² (Latvijā 8849,3km²), tai ir vairāk kā 250 pietekas, viena no garākajām,

Svēte (116 km) caurvij arī Jelgavas novadu. Garākās Lielupes pietekas Jelgavas novada teritorijā ir Svēte, Bērze, Iecava, Auce, Vircava, Platone, Tērvete. Baseina teritorijā pārsvarā vērojamas līdzenuma ainavas. Reljefa augstuma svārstības virs jūras līmeņa ir niecīgas, augstākie punkti (>150m) atrodas Žemaitijas augstienē un Sventojas paugurainē. Pēdējos 60 km no Jelgavas grīvas virzienā virsmas augstums ir mazāks kā 10m v.j.l. ar nelieliem izņēmumiem.

Valgundes pagasta teritorijā Lielupe plūst pa smilts slāņiem; šī teritorija raksturojas ar augstu infitrēšanās spēju un paaugstinātu slāpekļa zuduma risku no tā augsnēm.

Baseina pamatni veido dolomīts, kaļķakmens, smilšakmens, māls, mergēļi un ģipsis. Lielas baseina teritorijas ir klātas ar kūdras (piem. Drabiņu purvs, Ķemeru purvs, Tīrelpurvs, u.c.). Māls, dolomīts, kūdra, smilts un grants ir nozīmīgākie minerālie resursi Lielupes baseinā Jelgavas novada teritorijā.

Lielupes baseinā izplatītas ir velēnu karbonātaugsnes un būnaugsnes, kas ir vienas no auglīgākajām Latvijā sastopamajām augsnēm.

Nemot vērā Lielupes rāmo kritumu, ūdens līmenis Lielupē un lielākajās pietekās būtiski paaugstinās pavasara palu laikā (martā – aprīlī). Pavasara palu laikā Lielupē veidojas ledus sastrēgumi, strauji ceļas ūdens līmenis.

Lielupe un tās lielākās pietekas applūst praktiski visā to garumā. Īpaši jūtamas ūdens līmeņa paaugstināšanās sekas Kalnciema pagastā, kur applūst māju pagalmi, ielas, māju pagrabi.

Lielupes baseina upes Jelgavas novadā lielākoties ir līdzenuma upes ar zemiem krastiem, kur raksturīga periodiska applūšana, ko vēl vairāk veicina augstie gruntsūdeņi, teritorijas ģeoloģiskie apstākļi, kā arī upju aizaugšana. Daudzviet upju piekrastēs veidojas palieņu pļavas, raksturīgākās Svētes un Lielupes upju piekrastēs.

2.4.tabula

Ūdeņu platības Jelgavas novada pagastu teritorijās

Pagasts	Kopplatība, ha	Ūdens objektu zeme, ha	% no pag. kopplat.	% no nov. kopplat.
Elejas pagasts	6681.3	0	0	0
Glūdas pagasts	10341.2	0.2	0.0	0.0
Jaunsvirlaukas pagasts	12309.1	171.8	1.4	0.1
Kalnciema pagasts	2271.6	249.6	11.0	0.2
Lielplatones pagasts	4978.8	34	0.7	0.03

Līvberzes pagasts	14628.6	205.1	1.4	0.2
Platones pagasts	8672.4	19.6	0.2	0.01
Sesavas pagasts	9845.6	0	0	0
Svētes pagasts	5923.5	54.9	0.9	0.04
Valgundes pagasts	21057	392.2	1.9	3.0
Vilces pagasts	12616.4	24.3	0.2	0.02
Vircavas pagasts	10101.7	0	0	0
Zaļenieku pagasts	12225.7	6.4	0.1	0.0
Kopā novadā	131653	1158.1		0.9

Lielākās ūdeņu platības ir Kalnciema pagastā, šeit zeme zem ūdeņiem aizņem 11% pagasta teritorijas. Lielākoties tie ir dīķi, kas saglabājušies pēc derīgo izrakteņu ieguves. Dīķu piegulošajās teritorijās izveidoti augļu dārzi un iedzīvotāju atpūtai piemērotas vietas.

Visā Lielupes baseinā ik gadu notiek regulāra upju un ezeru ūdens kvalitātes uzraudzība jeb monitoringa. Galvenais monitoringa mērķis ir iegūt informāciju par to, kāds ir ūdeņu stāvoklis. Paraugu ņemšanai Lielupes baseinā ir noteiktas 146 monitoringa stacijas upēs un 30 stacijas ezeros, no tām 25 monitoringa stacijas atrodas Lielupes upē Jelgavas novada teritorijā.

Jelgavas novada teritorijā ūdensapgādei galvenokārt izmanto pazemes ūdeni no urbumiem, raktām akām un avotiem. Dzeramā ūdens kvalitāte ūdens ņemšanas avotos, izņemot dzelzs saturu, atbilst ES standartiem, tomēr novecojušie ūdens sadales tīkli ietekmē dzeramā ūdens mikrobioloģisko un ķīmisko kvalitāti.

Pēdējo 10 gadu laikā ir samazinājies ūdens patēriņš gan mājsaimniecībās, gan ražošanā. Tas izskaidrojams ar rūpnieciskās un lauksaimnieciskās ražošanas apjoma samazināšanos, kā arī ar ūdens patēriņa uzskaites ieviešanu, kas veicinājusi ūdens racionālu izmantošanu.

Perspektīvā jāparedz ūdens objektu attīrīšana no piesārņojuma, jāparedz upju tīrīšanas, straujteču veidošanas pasākumi. Perspektīvā jāparedz ūdensobjektu teritoriju pielāgošana rekreācijas funkciju veikšanai, veidojot vides izziņu takas, pastaigu takas, jāizskata iespēja veidot peldētavas.

2.7. Lauksaimniecības zemes

Lauksaimniecības zeme – zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība. Ietver gan meliorētās, gan nemeliorētās lauksaimniecības zemes, kurās atrodas arī atsevišķas koku grupas, ūdeņi u.tml. Šeit apbūvei ir pakārtota

nozīme un tā veidota pēc lauku sētas principiem. Dabas elementi - alejas, koku rindas, augļu dārzi u.c.

Lielākās lauksaimniecības zemju teritorijas, kuras galvenokārt tiek izmantotas augkopībā ir Sesavas pagastā (82,7% no pagasta kopplatības), Vircavas pagastā (82,4% no pagasta kopplatības), Zaļenieku pagastā (77,6%) un Lielplatones pagastā (76,6%). Šajos, kā arī Vilces pagastos ir Zemgales un arī Latvijas auglīgākās zemes, kuru novērtējums pārsniedz 60 baļļu robežu.

2.5.tabula

Lauksaimniecības zemes balance Jelgavas novadā uz 01.01.2010.

Pagasts	Kopplatība, ha	LIZ, ha	% no kopplat.	Meliorētā LIZ, ha	% no LIZ
Elejas pagasts	6681.3	4577.4	68.5	4022.4	87.9
Glūdas pagasts	10341.2	7057.3	68.2	6690.32	94.8
Jaunsvirlaukas pagasts	12309.1	8582.2	69.7	7661.3	89.3
Kalnciema pagasts	2271.6	609.2	26.8		
Lielplatones pagasts	4978.8	3812.6	76.6	3545.718	93
Līvērzes pagasts	14628.6	5698.3	39.0	4742.5	83.2
Platones pagasts	8672.4	5661.6	65.3	5112.6	90.3
Sesavas pagasts	9845.6	8137.6	82.7	7888.3	96.9
Svētes pagasts	5923.5	4004.3	67.6	3587.9	89.6
Valgundes pagasts	21057	4196.6	19.9	3668.1	87.4
Vilces pagasts	12616.4	8826	70.0	8408	95.3
Vircavas pagasts	10101.7	8328.4	82.4	8040.1	96.5
Zaļenieku pagasts	12225.7	9484.6	77.6	7047.058	74.3
Kopā novadā	131653	78976.1	60.0	70414.25	89.2

Jelgavas novads ir tipisks lauksaimniecības novads. Novada Valgundes un Kalnciema lauku teritorija lielākoties ir uz mālsmits augsnēm, pie tam, šajās teritorijās un Līvērzes pagastā atrodas arī visi Jelgavas novada teritorijā esošie polderi.

Applūduma iespēja un drenāžas darbībai pastiprināti draudošais smiltis piesērējuma faktors Valgundes, Kalnciema un lielākai daļai Līvērzes lauksaimniecības teritorijas, liek arī novada pašvaldībai plānot lielākus finansiālos izdevumus šo pagastu meliorācijas sistēmu darbības nodrošināšanai.

Glūdas, Svētes, Zaļenieku, Platones, Lielplatones, Jaunsvirlaukas, Vilces, Elejas, Sesavas un Vircavas pagastu teritorijās galvenokārt ir smilšmāla un māla augšnes, kurās iebūvētā drenāža nav tik daudz apdraudēta no augšnes piesērējuma ieplūdes drenu zaros un kolektoros, tādēļ drenu aku un izteku regulāra iztīrīšana nodrošina ilglaicīgu nosusināšanas sistēmu darbību.

Radušos drenāžas defektu galvenais cēlonis novadā ir koku un krūmu un augļu koku sakņu aizaugumi drenu cauruļvados, kas liecina par lauksaimniecības zemes pienācīgu nekopšanu, kā arī drenu aku kolektoru pievienojumu tehniskais nolietojums - sabrukšana.

Kopumā meliorācijas sistēmu galvenais apdraudējums ir nekoptās nosusināšanas promtekas – meliorācijas novadgrāvju aizsērējums, līdz ar to neiztīrītās drenu iztekas. Koplietošanas nozīmes ūdensnotekas nav regulāri koptas kopš 1990.gada un nepieciešamā pasākuma īstenošana bez zemes koplietotāju sadarbības nav iespējama.

Meliorācijas sistēmu raksturošanai nepieciešami jauni meliorācijas sistēmu inventarizācijas dati (iepriekšējie ir no 1987.gada). Stājoties spēkā jaunajam Meliorācijas likumam (25.01.2010.) un Meliorācijas kadastra noteikumiem (13.07.2010.) meliorācijas sistēmu inventarizācija jāveic zemju īpašniekiem un pārvaldītājiem.

Teritorijas plānojumā norādīts uz meliorācijas sistēmu ekspluatācijas aizsargjoslām, bet valsts nozīmes ūdensnoteku un polderu aizsargdambju aizsargjoslas iezīmētas arī grafiski.

2.6.tabula

Jelgavas novada meliorācijas sistēmu raksturojums

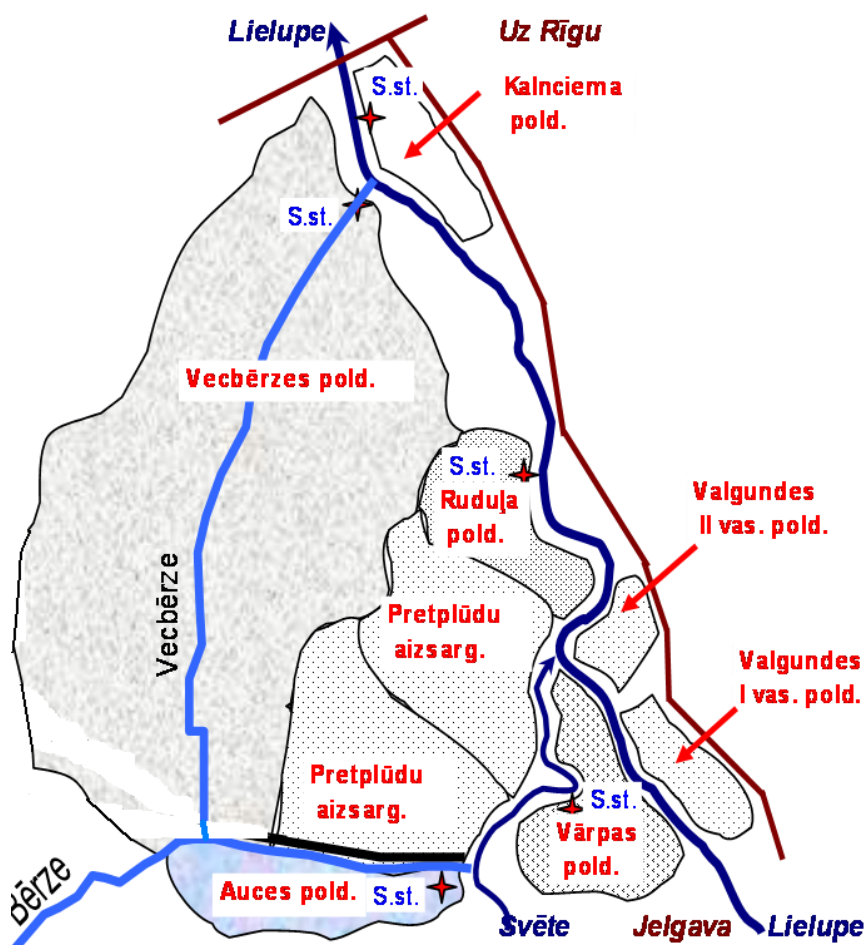
Pagasts	Nosusinātas LIZ, ha	Valsts noz Ūdenstec km	Valsts polderi ha	Kopliet Ūdenst km	Aizsarg dambju km
Elejas	4312	66,99	0	17,89	0
Glūdas	4661	64,59	0	112,89	0
Jaunsvirlaukas	7815	58,18	0	103,60	0
Kalnciema	5	0,91	594	8,02	0
Lielplatones	3614	47,81	0	16,24	0
Līvberzes	5183	81,67	13006	156,93	38.05
Platones	5386	59,72	0	44,70	0
Sesavas	7906	125,59	0	18,80	0
Svētes	3469	36,86	0	47,16	4.40
Valgundes	3790	78,74	1257	132,10	16.72
Vilces	8427	105,57	0	79,72	0
Vircavas	7899	88,24	0	32,15	0

Zaļenieku	8760	64,42	0	67,84	0
-----------	------	-------	---	-------	---

Polderu teritorijas

Daļa Jelgavas novada Līvērzes, Valgundes un Kalnciema pagastu teritorijas atrodas Lielupes sateces baseina polderos. Termins „polderis” apzīmē nosusinātu platību, kas ar aizsargdambi norobežota no uzplūstošiem ūdeņiem, bet ūdens noteci no aizsargātās platības novada ar sūkņēšanu. Jelgavas novadā, atbilstoši polderu iedalījumam pēc hidroloģiskā režīma, 2 polderi – Valgundes I un Valgundes II ir vasaras polderi (kur pieļaujams applūdums pavasara palu laikā), bet ziemas polderi (nepārtraukta aizsardzība pret applūdumu) – Kalnciema, Vecbēzes, Ruduļa, Vārpas un Auces.

Polderu izveidošanas mērķis galvenokārt bija pasargāt lauksaimniecības un mežu zemes no applūšanas riska. Lielākais ziemas polderis Jelgavas novadā ir Vecbēzes polderis ar baseina platību 8429ha, kam seko Ruduļa polderis (4916 ha), bet mazākais ir Kalnciema polderis ar 620 ha. Vasaras polderu Valgundes I un Valgundes II baseini ietver attiecīgi 345 ha un 300 ha.

Polderu būvju apsaimniekošanu veic Valsts SIA „Zemkopības ministrijas Nekustamie īpašumi”.

Perspektīvā, ņemot vērā Jelgavas novada specializāciju lauksaimniecībā, jāparedz novada augstvērtīgo zemju aizsardzība no sadrumstalošanas un nepārdomātas apbūves. Jāparedz sistemātiska meliorācijas sistēmu uzraudzība, uzturēšana un atjaunošana.

2.8. Mežu teritorijas, purvi

Mežsaimniecības zeme – zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir mežsaimniecība un īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, kurās saimnieciskā darbība ir aizliegta ar normatīvo aktu. Mežu uzbūve un struktūra liecina par cilvēka darbības ietekmi, vienlaikus saglabājot mežiem raksturīgās pazīmes un pildot ekoloģiskās, saimnieciskās un sociālās funkcijas.

Jelgavas novada lielākie mežu masīvi atrodami Valgundes (61,8% no pagasta kopplatības) un Līvberzes (43,1% no pagasta kopplatības) pagastu teritorijās. Šeit meži lielākoties ir valstij piederoši vai piekritīgi – Līvberzes pagastā 94%, Valgundes pagastā 98,8% no kopējām mežu platībām.

Valgundes pagasta teritorijā esošajā mežu masīvā dominē priežu meži uz sausām minerālaugsnēm un susinātām minerālaugsnēm. Nozīmīga ainaviska vērtība, kā arī kokmateriālu resursu ieguves vērtība. Masīvā atrodas sabiedriski nozīmīga vieta „Ziemassvētku kauju vietas”.

Kā riska faktori atzīmējami augsta ugunsbīstamība, kas saistīta ar sausu priežu mežu īpatnībām un salīdzinoši lielo apmeklētību, sevišķi ogu un sēņu ieguves sezonā, kā arī pārmērīga izciršana.

Līvberzes pagasta teritorijā esošais slapjo mežu masīvs atrodas polderu darbības zonā. Dominē auglīgi lapu koku un platlapju mežu tipi. Raksturīgs periodisks pārmērīgs mitrums, kas ir apgrūtināošs faktors meža izmantošanā. Masīvs raksturojas ar lielu slapjiem mežiem raksturīgu bioloģisku daudzveidību.

Pārējā novada teritorijā meža masīvi salīdzinoši nelieli. Dominē nelieli meža puduri starp lauksaimniecības zemēm. Ņemot vērā nelielo mežainuma procentu, mežiem šeit ir ievērojama ainaviska un rekreācijas nozīme. Riska faktori – pārmērīga izciršana un nelegālās atkritumu izgāztuves.

2.7.tabula

Mežsaimniecības teritoriju zemes balance Jelgavas novadā uz 01.01.2010.

Pagasts	Kopplatība, ha	Meži, ha	% no pagasta kopplatības	% no novada kopplatības
Elejas pagasts	6681.3	1356.6	20.3	1.0
Glūdas pagasts	10341.2	2106.6	20.4	1.6
Jaunsvirlaukas pagasts	12309.1	2116.8	17.2	1.6
Kalnciema pagasts	2271.6	8.2	0.4	0.01
Lielplatones pagasts	4978.8	721.6	14.5	0.5
Līvberzes pagasts	14628.6	6303.8	43.1	4.8
Platones pagasts	8672.4	2071.5	23.9	1.6
Sesavas pagasts	9845.6	855.5	8.7	0.6
Svētes pagasts	5923.5	1137	19.2	0.9
Valgundes pagasts	21057	13003.7	61.8	9.9
Vilces pagasts	12616.4	2567.4	20.3	2.0
Vircavas pagasts	10101.7	899.4	8.9	0.7
Zaļenieku pagasts	12225.7	1605.9	13.1	1.2
Kopā novadā	131653	34754		26.4

Mežu zemju pamatgrupā tiek ietvertas mežu, jaunaudžu un izcirtumu teritorijas, zeme zem meža infrastruktūras objektiem, mežā ietilpstoši un tam piegulošie pārplūstošie klajumi, lauces, purvi. Tajā pašā laikā tiek izdalītas divas apakšgrupas, ņemot vērā meža masīvu kopējo telpisko struktūru:

- Valsts meži, kas ir lielāki vienoti masīvi, strukturāli stabilākas un nemainīgas teritorijas. Šiem mežu masīviem ir nozīmīga loma visu iepriekš minēto meža funkciju nodrošināšanā.
- Privātie meži, kas ir ekoloģiski nozīmīgi ainavā un kurus raksturo sīkāk sadalītas un telpiski mainīgākas struktūras.

Latvijas Valsts Mežu apsaimniekojamās teritorijas sadalāmas pa apsaimniekošanas mērķiem – zonām:

- *Rekreācijas un ainavu aizsardzības zonas – teritorijas, kuru apsaimniekošanas galvenais mērķis ir rekreācija, vides izziņa un ainavu aizsardzība. Saimniecisko darbību plāno un veic ņemot vērā meža ainavu vizuālās plānošanas principus un saskaņā ar rekreācijas mežu masīva individuālo apsaimniekošanas plānu, kas nodrošina teritorijas rekreācijas un ainavisko vērtību saglabāšanu un uzlabošanu. Līdz apstiprināta rekreācijas mežu masīva individuālā plāna izstrādei, mežaudzēs neplāno un neveic kailcirtes, neplāno un neveic zemes dziļu ieguvu, zemes nomu plāno tikai tādām darbībām, kas nemazina teritorijas rekreācijas un ainavisko vērtību.*
- *Dabas aizsardzības zonas – teritorijas, kuru apsaimniekošanas galvenais mērķis ir dabas daudzveidības saglabāšana. Plāno tikai tādas darbības, kas neapdraud, bet paaugstina teritorijas dabas aizsardzības vērtību, neplāno un neveic galveno cirti, izņemot izlases cirti, saskaņā ar zonējuma atribūtu tabulā laukā: APROB reģistrēto ciršanas aprobežojumu, neplāno meža meliorācijas*

sistēmu renovāciju, rekonstrukciju, jaunu meža ceļu būvi, zemes dzīļu ieguvu, zemes nomu plāno tikai tādām darbībām, kas nav pretrunā ar teritorijas dabas vērtību saglabāšanu;

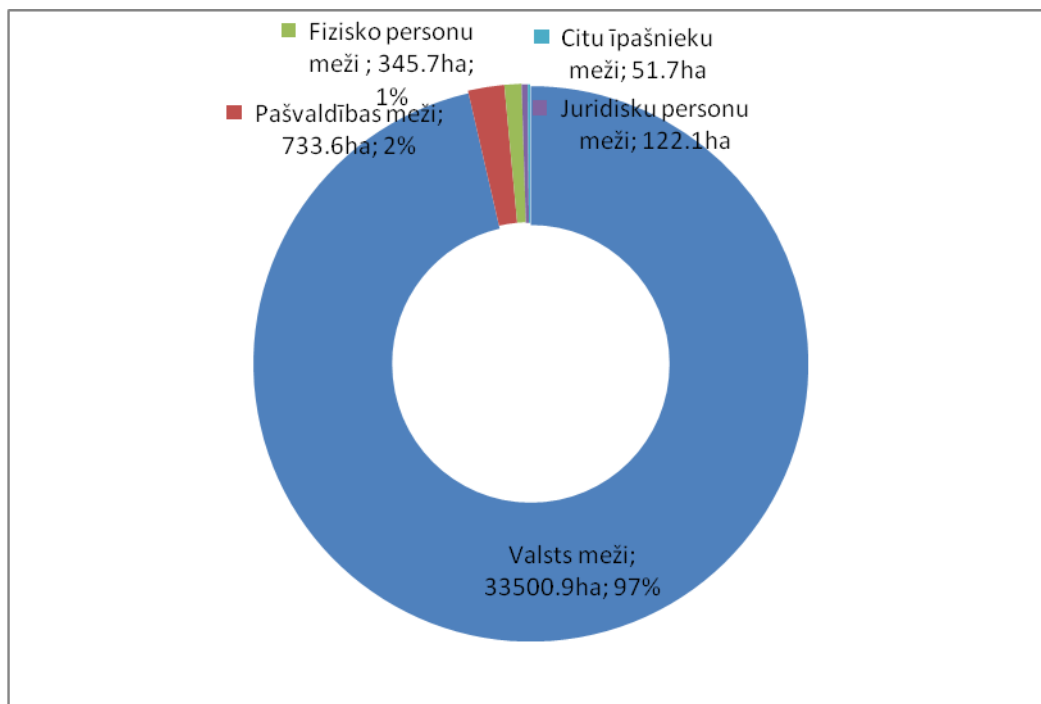
- Mežsaimniecības zonas – Teritorijas, kuru apsaimniekošanas galvenais mērķis ir augstvērtīgas koksnes audzēšana.

Latvijas Valsts Mežu apsaimniekotajās teritorijās ir izveidotas sabiedrībai nozīmīgas vietas: Valgundes pagastā: Ziemassvētku kauju vieta – atpūtas vieta ceļā uz Ložmetējkalni; Ziemassvētku kauju vieta – atpūtas vieta piecu ceļu krustā; Ziemassvētku kauju vieta – atpūtas vieta pa Skolas ceļu braucot. Glūdas pagastā – Bramberges atpūtas vieta; Zaļenieku pagastā – Zaļenieku muižas parks un Vilces pagasta – Vilces Zaķu pļava.

Šobrīd ir izdalītas bioloģiski augstvērtīgo mežu teritorijas un tiks veikta šo teritoriju apsekošana un inventarizācija un 2011.gadā tiks izstrādāti apsaimniekošanas plāni daļai šo teritoriju; darbs pie plānu izstrādes turpināsies arī 2012-2016.gadā.

Bioloģiski augstvērtīgo mežu teritorijas atrodas Valgundes, Līvberzes, Jaunsvirlaukas, Zaļenieku, Vilces, Elejas un Sesavas pagastos esošajos mežu masīvos.

Latvijas meži un tajos esošie koksnes resursi ir viena no galvenajām valsts nacionālajām bagātībām, kas izveidotas cilvēka ilgstošas un mērķtiecīgas darbības rezultātā. Šie resursi izmantojami, ievērojot ilgtspējīgas (nenoplicinošas) mežu apsaimniekošanas principus. Mežu platības aizņem 26,4% novada teritorijas.

2.2.att. Mežu īpašuma struktūra Jelgavas novadā uz 2010.gada 1.janvāri

Mežu sadalījums pa valdošajām koku sugām (Latvija vidēji) ir sekojošs – priede 39,7%, bērzs – 28,4%, egle – 20,6%, baltalksnis – 2,5%, apse – 2,5%.

Pieaugot saimnieciskās darbības intensitātei, dabas vērtību, t.sk. arī mežu saglabāšana tiek apdraudēta. Latvijas Meža politikā izvirzīts sekojošs vides aizsardzības mērķis – bioloģiskās daudzveidības saglabāšana un uzturēšana pašreizējā līmenī.

Mežu bojāeju var izraisīt mežu ugunsgrēki, kaitēkļi, vējgāzes un pārāk liels mežu augsnes mitrums.

Valsts mežos, lai saglabātu dabas daudzveidību, izdalīti dabiskie meža biotopi – saimnieciski neskartas vai maz ietekmētas mežaudzes ar lielu bioloģisko daudzveidību, piemērotas to sugu eksistencei, kuras ir apdraudētas mežos ar intensīvu mežsaimniecisko darbību.

Lai aizsargātu izcilo Tērvetes priežu audžu genofonu, Tērvetes priežu audžu genofonu, Tērvetes dabas parka „Tērvete” teritorijā papildus aizsardzība noteikta priežu ģenētisko resursu mežaudzēm 176,4 ha platībā. Ošu ģenētisko resursu mežaudzēm papildus aizsardzība Sesavas pagastā valsts mežos 239,6 ha platībā.

Jelgavas novada teritorijā meža un meža vides aizsardzība tiek nodrošināta lielā daļā teritorijas.

Perspektīvā jāparedz bioloģiski vērtīgo un saudzējamo mežu aizsardzība un šo aizsardzības pasākumu popularizēšana.

Perspektīvā jāparedz mežu resursu atjaunošana atbilstoši Mežu apsaimniekošanas plāniem.

Jelgavas novada teritorijā, galvenokārt ziemeļu daļā (Kalnciema, Līvberzes un Valgundes pagastos) atrodas vairāki purvi. Lielākais no purviem ir Drabiņu purvs, kura platība ir tuvu 1400 ha. Kā lielākie purvi minami arī Kaigu purvs un Veļu tīrelis.

Augstie jeb sūnu purvi ir divi – Kaigu un Drabiņu purvs. Labākās putnošanas vietas Drabiņu purvs – augstais purvs. Drabiņu purvs veidojies nepietiekamas noteces dēļ pārpurvojoties minerālzemē. Apmēram 350 ha purva teritorijas aizņem mežs. Kaigu purva malas apaugušas ar mežu, pārēja teritorija klaja, ar retām priedītēm, vidusdaļa akačina.

Daļā Jelgavas novada purvu teritoriju notiek kūdras ieguve, daļa atrodas Ķemeru nacionālā parka teritorijā. Kaigu purvam ir īpaši aizsargājamās dabas teritorijas statuss, 583ha purva teritorijā ir izveidots dabas liegums „Kaigu purvs”.

2.9. Aizsargājamās dabas teritorijas

Šobrīd Jelgavas novadā ar LR normatīvajiem aktiem tiek aizsargātas šādas dabas teritorijas (ĪADT) skatīt 2.8.tabulu. Visas tabulā minētās ĪADT iekļautas Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju *Natura 2000* sarakstā saskaņā ar likuma „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” pielikumu.

2.8.tabula

Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas Jelgavas novadā uz 01.01.2010.

Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas kategorija	Nosaukums	Atrašanās vieta Jelgavas novadā	Kopējā platība (platība novadā), ha	Teritoriju izmantošanu un aizsardzību regulējošie normatīvie akti
Dabas liegums	„Kaigu purvs”	Kalnciema pagastā, Līvberzes pagastā	583	
Dabas liegums	„Kalnciema pļavas”	Kalnciema pagastā, Valgundes pagastā	170	Dabas aizsardzības plāns
Dabas liegums	„Lielupes palienes pļavas” IV teritorija	Jaunsvirlaukas pagastā	67	Dabas aizsardzības plāns un 25.05.2011. noteikumi Nr.79
Dabas parks	„Svētes paliene”	Līvberzes pagastā, Valgundes pagastā	931	Dabas aizsardzības plāns un 03.03.2001. noteikumi Nr.134
Dabas parks	„Vilce”	Vilces pagastā	144	Dabas aizsardzības plāns
Nacionālais parks	„Ķemeru nacionālais parks”	Valgundes pagastā	38165(5500)	Dabas aizsardzības plāns un 18.06.2001. noteikumi Nr.236
Dabas parks	„Tērvete”	Zaļenieku pagastā	1374(217,3)	Dabas aizsardzības plāns un 07.07.2008. noteikumi Nr.513
Dabas liegums	„Līvberzes liekņa”	Līvberzes pagastā	144(26)	Dabas aizsardzības plāns
Dabas liegums	„Babītes ezers”	Valgundes pagastā	2988,3(113,3)	Dabas aizsardzības plāns un 28.03.2002. noteikumi Nr.115

Atsevišķām ĪADT nav izstrādāti ne dabas aizsardzības plāni, ne izstrādāti individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi. Teritoriju aizsardzību un izmantošanu, kurām nav individuālās aizsardzības un izmantošanas noteikumu (dabas parks „Vilce”, dabas liegums „Kaigu purvs”, dabas liegums „Līvberzes liekņa”, dabas liegums „Kalnciema pļavas”) nosaka 16.03.2010. MK noteikumi Nr. 264 „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”. 2010.gadā tika ierosināta dabas lieguma „Līvberzes liekņa” paplašināšana.

Jelgavas novada mežu teritorijās atrodas mikroliegumi īpaši aizsargājamu sugu un īpaši aizsargājamu biotopu aizsardzībai. Mikroliegumi ir teritorijas, kas tiek noteiktas īpaši aizsargājamu sugu un īpaši aizsargājamu biotopu aizsardzībai. Līdzīgi

kā īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, mikroliegumos ir aizliegtas vai ierobežotas darbības, kas apdraud retās sugas vai biotopa pastāvēšanu. Kopā Jelgavas novada teritorijā izveidoti 31 mikroliegums ar kopējo platību 515,2 ha un buferzonas platību 114 ha.

2.9.tabula

Mikroliegumi Jelgavas novada teritorijā uz 01.01.2010.

Pagasta teritorija	Mikroliegumu skaits
Mikroliegumi īpaši aizsargājama putnu sugai	
Glūdas pagasts	1
Lielplatones pagasts	1
Līvberzes pagasts	4
Platones pagasts	2
Sesavas pagasts	1
Svētes pagasts	2
Valgundes pagasts	6
Vilces pagasts	7
Vircavas pagasts	1
Mikroliegumi īpaši aizsargājama augu sugai	
Valgundes pagasts	4
Mikroliegums īpaši aizsargājama bezmugurkaulnieku sugai	
Zaļenieku pagasts	1
Mikroliegums īpaši aizsargājamam biotopam	
Sesavas pagasts	1

Jelgavas novada teritorijā atrodas nozīmīgi dabas pieminekļi, tajā skaitā:

Aizsargājamie koki. Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūrā uz 2001.gadu reģistrētas šādas aizsargājamo koku kategorijas: Īpatnējs koks – 4 koki; dižkoks – 95 koki; potenciāls dižkoks -80 koki; retais svešzemju sugas koks – 4 koki.

Dendroloģiskie stādījumi. Atbilstoši 2001.gada 20.marta MK noteikumiem Nr.131. „Noteikumi par aizsargājamiem dendroloģiskajiem stādījumiem”, Jelgavas novada teritorijā nav konstatēti aizsargājami dendroloģiskie stādījumi.

Alejas. Atbilstoši 2005.gada 22.novembra MK noteikumiem Nr.888. „Noteikumi par aizsargājamām alejām”, Jelgavas novada teritorijā atrodas šādi dabas pieminekļi - aizsargājamās alejas: Blankenfeldes muižas aleja (Vilces pagasts), Elejas ozolu aleja (Elejas pagasts), Lielplatones muižas liepu aleja (Lielplatones pagasts).

Ģeoloģiskie un ģeomorfoloģiskie veidojumi. Atbilstoši 2001.gada 17.aprīļa MK noteikumiem Nr.175. „Noteikumi par aizsargājamiem ģeoloģiskajiem un ģeomorfoloģiskajiem dabas pieminekļiem”, Jelgavas novada teritorijā atrodas ģeoloģiskais un ģeomorfoloģiskais dabas piemineklis „Krāču kalni” (Valgundes pagastā).

2.10. Dabas pamatnes teritorijas

Dabas pamatnes teritorijas ir parki, zaļās zonas un citas rekreācijas nozīmes objektu teritorijas, pagaidu atļautā zemes izmantošana sakņu dārziem, sportam un atpūtai aprīkotās dabas teritorijas, kā arī citas zaļās teritorijas.

Šeit zaļo zonu saglabāšana/ veidošana ir galvenais mērķis, saistībā ar novietojumu un konkrētas vietas funkcijām, līdz ar to – par apsaimniekošanas intensitātes līmeni un citiem jautājumiem.

Jelgavas novada teritorijā dabas pamatnes teritorijas ietver parkus, skvērus, alejas, baznīcu dārzus, brīvdabas sporta laukumus, atklātus peldbaseinus, iekārtotas atpūtas vietas, kempingu teritorijas, moto vai zirgu sacensībām aprīkotas teritorijas, regulāri applūstošas pļavas, palienes.

Katrā novada ciemā un lielākajās apdzīvotās vietās ir esoši parki vai skvēri bez pietiekama labiekārtojuma, šīs teritorijas šobrīd nepilda rekreācijas funkciju, agrāk uzstādītie soliņi un mazās arhitektūras formas lielākoties ir nolietotojušies un netiek atjaunoti. Atsevišķi parki netiek kopti, tie aizaug veidojot pamežu.

Elejas, Valgundes un Vilces pagastu teritorijās atrodas ievērojamas dabas un cilvēku veidotas rekreācijas teritorijas. Elejas muižas parks Elejā, Ķemeru nacionālais parks Valgundes pagasta teritorijā un Vilces pagastā dabas parks Vilce.

Šobrīd šīs teritorijas un to infrastruktūra ir vāji attīstītas, parkos, skvēros, kā arī Lielupes piekrastē nav veikti pietiekoši labiekārtošanas darbi. Nepietiekoši attīstītas rekreācijas un atpūtas iespējas.

Perspektīvā dabas teritorijās jāveic labiekārtošanas darbi, plānojot vides izziņas, dabas tūrisma attīstību.

2.11. Apbūves teritorijas

Latvijai raksturīga apdzīvojuma un satiksmes infrastruktūras lineāri koncentriska, uz galvaspilsētu orientēta centrnieciskā struktūra, kas izceļ Rīgas īpašo lomu valsts telpiskajā attīstībā. Apdzīvojuma, satiksmes un dabas teritorijas, cita citu papildinot, veido vienotu Latvijas telpisko struktūru.

Jelgavas novada telpisko struktūru raksturo Zemgales līdzenuma plašā agrārā ainava ar raksturīgām lauku viensētām. 20.gadsimtā viensētu izvietojumu ļoti būtiski ietekmēja kolhozu veidošana un meliorācija. Samazinoties lauku viensētu skaitam, iedzīvotāji pārcēlās uz kolhozu ciemiem, ar raksturīgu mazstāvu daudzdzīvokļu māju un savrupmāju apbūvi.

Pēc Latvijas neatkarības atgūšanas 1991.gadā, atgūstot lauku īpašumus, iedzīvotāju skaits laukos nedaudz palielinājies, tika atjaunotas esošās viensētas, jaunas viensētas tika plānotas reti. Jaunas savrupmājas tiek celtas esošu ciematu teritorijā, paplašinot un papildinot esošo apbūvi.

Lauku apdzīvoto vietu klasifikācija tiek veikta 2 lielu grupu ietvaros: dispersā (lauku sētas) un kompleksā (ciematu apbūve).

Viensēta ir savrupa viena dzīvojamā ēka vai savrupas vairākas dzīvojamās ēkas, kā arī ar šo ēku vai ēkām funkcionāli saistītās saimniecības ēkas teritorijā, kur zemi primāri izmanto lauksaimniecības vai mežsaimniecības vajadzībām. Jelgavas novada teritorijā lauku ainavā vienmērīgi izvietota viensētu apbūve.

Ciems ir novada teritorijas daļa, kurā ir koncentrēta apbūve, pastāvīgi dzīvo cilvēki un ir izveidota attiecīga infrastruktūra. 66% Jelgavas novada iedzīvotāju dzīvo ciemu teritorijās.

2.10.tabula

Esošie ciemi, to apbūves struktūra Jelgavas novada pagastos

Pagasts	Ciems	Apbūves struktūra
Valgundes pagasts	Valgunde	Pagasta administratīvais centrs, plaša infrastruktūra. Raksturīga savrupmāju apbūve ar atsevišķiem daudzstāvu dzīvojamo ēku puduriem, publisko pakalpojumu zonas
	Vītoliņi	Raksturīga savrupmāju apbūve ar atsevišķu daudzstāvu dzīvojamo ēku puduri, izdalīta atsevišķa ražošanas zona
	Tīreļi	Raksturīga galvenokārt savrupmāju apbūve, ir atsevišķas ražošanas un pakalpojumu zonas.
Kalnciema pagasts	Kalnciems	Pagasta administratīvais centrs, plaša infrastruktūra
	Kaļķis	Raksturīga savrupmāju apbūve, atsevišķa daudzdzīvokļu māju apbūve, atsevišķi izvietota ražošanas zona
	Kaiģu ciems	Raksturīga gar autoceļu izvietota savrupmāju apbūve
	Celmraugciems	Raksturīga gar autoceļu izvietota savrupmāju apbūve
	Dārziems	Sakņu dārzu teritorijas ar pagaidu (mazēku) apbūvi
	Gulbju ciems	Skraji izvietota savrupmāju apbūve
	Poku ciems	Skraji izvietota savrupmāju apbūve
	Ruduļu ciems	Skraji izvietota savrupmāju apbūve
Līvberzes pagasts	Līvberze	Pagasta administratīvais centrs, plaša infrastruktūra. Raksturīgi savrupmāju apbūves rajoni un atsevišķi daudzstāvu dzīvojamo ēku rajoni. Atsevišķi izvietota ražošanas zona
	Tušķi	Raksturīga savrupmāju apbūve, kas vēsturiski veidojusies no mazdārziņu apbūves ar izglītības iestādi kā ciema centrālo publisko elementu
	Vārpa	Raksturīga savrupmāju apbūve
Glūdas pagasts	Dorupe	Raksturīga atsevišķa savrupmāju apbūve, atsevišķa daudzdzīvokļu māju apbūve, atsevišķi izvietota ražošanas zona
	Zemgale	Raksturīga atsevišķa savrupmāju apbūve, atsevišķa daudzdzīvokļu māju apbūve ar pakalpojumu objektiem ciema centrālajā daļā

	Nākotne	Raksturīga atsevišķa savrupmāju apbūve, atsevišķa daudzdzīvokļu māju apbūve ar pakalpojumu objektiem ciema centrālajā daļā
	Bramberģe	Raksturīga atsevišķa savrupmāju apbūve
Svētes pagasts	Svēte	Pagasta administratīvais centrs, plaša infrastruktūra Raksturīgi savrupmāju apbūves rajoni un atsevišķs daudzstāvu dzīvojamo ēku rajons. Atsevišķi izvietotas ražošanas zonas
	Jēkabnieki	Raksturīgi atsevišķi izvietoti savrupmāju apbūves rajoni un atsevišķs daudzstāvu dzīvojamo ēku rajons ar daudzfunkcionālu pakalpojumu centru
Platones pagasts	Platone	Pagasta administratīvais centrs. Raksturīga savrupmāju apbūve ar atsevišķiem daudzstāvu dzīvojamo ēku vai mazstāvu daudzdzīvokļu ēku puduriem
	Lelvircava	Raksturīga savrupmāju apbūve ar atsevišķiem daudzstāvu dzīvojamo ēku vai mazstāvu daudzdzīvokļu ēku puduriem
	Pēterlauki	Raksturīga savrupmāju apbūve ar atsevišķiem daudzstāvu dzīvojamo ēku vai mazstāvu daudzdzīvokļu ēku puduriem
	Poķi	Raksturīga savrupmāju apbūve
	Jaunplatone	Raksturīga savrupmāju apbūve
Vircavas pagasts	Vircava	Pagasta administratīvais centrs, plaša infrastruktūra Raksturīga savrupmāju apbūve un atsevišķs daudzstāvu dzīvojamo ēku puduris. Ciema centrālajā daļā izvietotas daudzfunkcionālas sabiedriskas nozīmes ēkas
	Oglaine	Raksturīga atsevišķa, gar pašvaldības ceļu izvietota savrupmāju apbūve, atsevišķa daudzdzīvokļu māju apbūve. Atsevišķi izvietota ražošanas zona
	Mazlauki	Raksturīga atsevišķa savrupmāju apbūve un atsevišķs daudzstāvu dzīvojamo ēku puduris
Jaunsvirlaukas pagasts	Mežciems	Raksturīga savrupmāju apbūve un daudzdzīvokļu dzīvojamo māju apbūves puduri, gar valsts autoceļu, ciema centrālajā daļā izvietotas ražošanas un pakalpojumu ēkas
	Staļģene	Pagasta administratīvais centrs, plaša infrastruktūra. Raksturīga savrupmāju apbūve un atsevišķs daudzstāvu dzīvojamo ēku puduris. Ciema centrālajā daļā izvietotas daudzfunkcionālas sabiedriskas nozīmes ēkas
	Dzirnieki	Raksturīga daudzdzīvokļu māju apbūve, atsevišķi izvietota ražošanas teritorija
	Vecsvirlauka	Raksturīga atsevišķa savrupmāju apbūve ar lauksaimnieciskās ražošanas objektiem
	Jaunsvirlauka	Raksturīga atsevišķa savrupmāju apbūve ar lauksaimnieciskās ražošanas objektiem
	Šalkas	Raksturīga atsevišķa savrupmāju apbūve ar lauksaimnieciskās ražošanas objektiem
	Kārņiņi	Raksturīga savrupmāju apbūve un atsevišķi izvietota daudzdzīvokļu māju apbūve, atsevišķi izvietota ražošanas teritorija
	Blukas	Raksturīga daudzdzīvokļu māju apbūve, atsevišķi izvietota ražošanas teritorija
Zaļenieku pagasts	Zaļenieki	Pagasta administratīvais centrs, plaša infrastruktūra Raksturīga savrupmāju apbūve un atsevišķs daudzstāvu dzīvojamo ēku puduris. Ciema centrālajā daļā izvietotas daudzfunkcionālas sabiedriskas nozīmes ēkas
	Ūziņi	Raksturīga atsevišķa savrupmāju apbūve ar lauksaimnieciskās ražošanas objektiem
	Spurģi	Raksturīga atsevišķa savrupmāju apbūve ar lauksaimnieciskās ražošanas objektiem
	Sesava	Pagasta centrs ar daudzdzīvokļu dzīvojamo ēku,

Sesavas pagasts		savrupmāju apbūvi, centrālajā daļā izvietotu sabiedrisko un darījuma iestāžu apbūvi, kā arī atpūtas, sporta un apzaļumojuma zonām
	Bērvircava	Raksturīga savrupmāju apbūve, kas izvietota gar pašvaldības ceļu, ciema centrā izvietota sabiedrisko un darījumu iestāžu apbūve
	Bajāri	Raksturīga atsevišķa savrupmāju apbūve ar lauksaimnieciskās ražošanas objektiem
	Lielsesava	Raksturīga atsevišķa savrupmāju apbūve ar lauksaimnieciskās ražošanas objektiem
	Vidusmuiža	Raksturīga mazstāvu daudzdzīvokļu apbūve
	Pīlādži	Raksturīga savrupmāju apbūve un atsevišķs daudzstāvu dzīvojamo ēku puduris ar lauksaimnieciskās ražošanas objektiem
	Skursteņi	Vēsturiska muižas apbūve, kas iekļauj savrupmāju, daudzdzīvokļu māju un lauksaimnieciskās ražošanas objektu
	Buķi	Raksturīga savrupmāju apbūve ar lauksaimnieciskās ražošanas objektiem
	Galamuiža	Vēsturiski maz saglabājusies muižas apbūve, kas lauksaimnieciskās ražošanas objektu
	Klāvi	Raksturīga savrupmāju apbūve un atsevišķi daudzstāvu dzīvojamo ēku puduri. Esoši lauksaimnieciskās ražošanas objekti
Elejas pagasts	Eleja	Pagasta administratīvais centrs, plaša infrastruktūra Ciema teritorijā jaukti izvietoti savrupmāju apbūves rajoni, daudzdzīvokļu apbūves rajoni un sabiedriskas un darījumu iestādes. Gar valsts autoceļiem un dzelzceļu raksturīga ražošanas apbūve
Lielplatones pagasts	Lielplatone	Raksturīga savrupmāju apbūve, kas izvietota gar pašvaldības ceļu, atsevišķs daudzdzīvokļu dzīvojamo māju apbūves rajons, ciema centrā atrodas Lielplatones muižas apbūve un parks
	Sidrabe	Raksturīga savrupmāju apbūve, kas izvietota gar pašvaldības ceļu, atsevišķas ražošanas objektu apbūves teritorijas
Vilces pagasts	Vilce	Pagasta administratīvais centrs, plaša infrastruktūra. Ciema teritorijā jaukti izvietoti savrupmāju apbūves rajoni un daudzdzīvokļu dzīvojamo māju apbūve. Atsevišķi izvietotas sabiedriskas, darījumu un ražošanas objektu apbūves teritorijas
	Ziedkalne	Raksturīga savrupmāju apbūve, kas izvietota gar pašvaldības ceļu
	Mūrmuiža	Raksturīga savrupmāju apbūve. Lielāko ciema teritorijas daļu aizņem Mūrmuižas kultūrvēsturiskā apbūve un parks

Dzīvojamā apbūve

Nosakot dzīvojamās apbūves klasifikāciju un iedalot to mazstāvu un daudzstāvu dzīvojamā apbūvē, vērā ņemami divi galvenie kritēriji:

- 1) teritorijas izmantošana – dzīvošana un
- 2) apbūves un ar to saistītās teritorijas nozīme vietas telpiskajā struktūrā.

Tiek nošķirti divi telpiskajā struktūrā atšķirīgi apbūves tipi, izveidojot divas apakšgrupas:

- Individuālo dzīvojamo māju apbūve, kurā funkcionāli un arī telpiski ieskaitāmas savrupmājas (vienģimeņu un divģimeņu dzīvojamās mājas), dvīņu mājas, rindu mājas, 1-2 stāvu viena un divu dzīvokļu mājas, vasarnīcas, dārza mājas, kuras ir tendence pārvērst par mitekli pastāvīgai vai sezonālai dzīvošanai.

Novada ciemu teritorijās individuālās dzīvojamās mājas koncentrētas vienkopus mazās zemes īpašumu vienībās, veidojot lielāku apbūves blīvumu, un šīm teritorijām nepieciešama centralizēta inženiertehniskā apgāde.

- Daudzdzīvokļu māju dzīvojamā apbūve, kurai funkcionāli un arī telpiski pieder 1, 2 un vairāk stāvu daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas.

Jelgavas novada teritorijā daudzdzīvokļu māju apbūve ir raksturīga ciemu centriem, savukārt individuālās mājas izvietotas gan ciemu teritorijās kā individuālo dzīvojamo māju grupas, kā lineārā apbūve gar ceļiem, gan ārpus ciemu teritorijām, veidojot atsevišķu viensētu lauku ainavu.

Perspektīvā individuālo dzīvojamo māju apbūve un daudzdzīvokļu māju apbūve plānojama tikai ciemu teritorijās, papildinot un paplašinot esošo apbūvi.

Lauksaimniecības zemēs plānojama lauku viensētu attīstība.

Publiskā apbūve

Publiskās apbūves teritorijas raksturo teritoriju un ēku pieejamība sabiedrībai un tās kā atvērtas, publiskas telpas statuss telpiskajā struktūrā (ainavā). Šajā pamatgrupā tiek ietvertas sabiedrisko un komercdarbības objektu apbūve.

Jelgavas novada teritorijā publiskās apbūves teritorijas koncentrējušās lielākajos ciemos, galvenokārt pagastu administratīvajos centros. Šeit izvietotas izglītības iestādes, veselības un sociālās aprūpes iestādes, kā arī citas pašvaldības, valsts un reliģisku organizāciju iestādes un citas dažāda veida komercpakalpojumu sniegšanas iestādes.

Jau vairākus gadus novadā ir tendence apvienot dažādus sabiedriskus pakalpojumus un veidot daudzfunkcionālus pakalpojumu centrus.

Ražošanas objektu apbūve

Atšķirīgu apbūves telpisko struktūru veido ražošanas teritorijas. Šajā pamatgrupā tiek nošķirti telpiskajā ainavā atšķirīgi teritorijas izmantošanas veidi, izveidojot divas apakšgrupas:

- Ražošanas objekti un noliktavas, kurā ietvertas ir rūpnieciskās ražošanas būves un teritorijas, arī lauksaimniecības ražošanas uzņēmumu apbūve, kā arī dažādu noliktavu apbūve u.c. glabāšanas būves/ vietas.
- Derīgo izrakteņu ieguves teritorijas, kas ir atšķirīgas pēc funkcijas un telpiskā risinājuma no iepriekšējās apakšgrupas objektiem un teritorijām.

Jelgavas novada teritorijā ražošanas objekti izvietoti gan ciemu teritorijās, piem. Kalnciema un Elejas ciemos esošās ražošanas teritorijas, gan ārpus blīvi apdzīvotām teritorijām, piem. lauksaimnieciska rakstura ražošanas uzņēmumi.

Līvberzes, Valgundes un Kalnciema pagastu teritorijās atrodas ievērojamas derīgo izrakteņu ieguves teritorijas. Atsevišķas derīgo izrakteņu, galvenokārt smilts, smilts – grants ieguves teritorijas izvietotas vienmērīgi visā novada teritorijā. Vircavas, Sesavas un Elejas pagastos veikti ģeotermālo ūdeņu izpētes urbumi, lai novērtētu to perspektīvo izmantošanu.

Perspektīvā jāparedz ražošanas objektu ūdenssaimniecības sistēmu apsaimniekošana un civilās aizsardzības sistēmu kontrole atbilstoši normatīviem aktiem. Nav plānojama lopkopības fermu izvietošana ciemu teritorijās un 500m attālumā no ciemu robežas.

Plānojot ražošanas objektu izvietošana ciemu un tiem piegulošās teritorijās, Būvvaldei ir tiesības pieprasīt projekta publisko apspriešanu un sākotnējo ietekmes uz vidi novērtējumu.

2.12. Tehniskā infrastruktūra

Tehniskās infrastruktūras teritorijās ieskaitāmas satiksmes infrastruktūras (autoceļi, pašvaldības ceļi, komersantu un māju ceļi, ciemu ielas, garāžu teritorijas pie daudzdzīvokļu mājām, atklātas autostāvvietas u.tml.), kā arī inženierkomunikāciju (ierīču un aprīkojumu kopums, kas paredzēts būves apgādei ar izejvielām, sakariem, energoresursiem un citiem resursiem) un ar tām saistīto būvju teritorijas (siltumapgādes objekti, notekūdeņu attīrīšanas vietas, ūdens ņemšanas vietas u.tml.).

Tehniskā infrastruktūra atrodas visā novada teritorijā un veido vienotu novada infrastruktūras tīklu.

Jebkurā administratīvajā sistēmā infrastruktūras uzdevums ir optimāli nodrošināt dažāda veida pakalpojumus: sākot no ikdienā lietoto komunālo pakalpojumu – ūdens piegādes, sadzīves notekūdeņu kanalizācijas sistēmas uzturēšanas, elektrības, sabiedriskā transporta un tml., nodrošināšanas līdz ekonomisko attīstību veicinošo pastāvēšanai.

2009. un 2010. – gadi, kad tiek veidota vienota infrastruktūras objektu apsaimniekošanas sistēma novadā, turpmākajā plānošanā tiks uzskatīti kā atskaites gadi novada attīstības raksturošanai un novērtēšanai. Pēc esošās situācijas izpētes un salīdzināšanas ar katru nākamo gadu, būs iespējams novērtēt novada attīstības tendences un novērtēt resursu saimniecisku izlietošanu.

Jelgavas novada teritorijā 2010.gada janvārī tika konstatēti sekojoši infrastruktūras veidi:

- Komunālās apgādes infrastruktūra: ūdensapgāde un sadzīves notekūdeņu savākšana un attīrīšana, siltumapgāde, zaļumsaimniecība;
- Energoapgāde;
- Sakaru un komunikāciju līnijas;
- Transporta infrastruktūra: autoceļi, dzelzceļš;
- Lietus ūdeņu kanalizācijas un meliorācijas sistēmas.

Katram infrastruktūras veidam ir atšķirīgas valdījuma tiesības – būves pieder gan valstij, gan pašvaldībai, gan privātām struktūrām, līdz ar to arī atšķirīgi katras nozares apsaimniekošanas principi un attīstības iespējas.

2.12.1. Komunālā infrastruktūra

Jelgavas novada teritorijā komunālo infrastruktūru apkalpo gan pagastu pārvaldes, gan pašvaldības izveidoti SIA.

2.11.tabula

Jelgavas novada komunālā infrastruktūra

SIA nosaukums, atrašanās vieta	Apkalpes pašvaldības	Veicamās funkcijas
SIA Glūdas komunālā saimniecība	Glūdas, Vircavas, Zaļenieku, Platones pagasti	• Dzeramā ūdens apgāde • Attīrīšanas iekārtu un kanalizācijas tīklu uzturēšana • Atkritumu apsaimniekošana • Transporta pakalpojumi
SIA Apsaimniekošanas serviss	Elejas, Lielplatones, Sesavas un Vilces pagasti	• Dzeramā ūdens apgāde • Attīrīšanas iekārtu un kanalizācijas tīklu uzturēšana • Atkritumu apsaimniekošana • Pagasta teritorijas apsaimniekošana

SIA Staļģenes komunālais dienests	Jaunsvirlaukas pagasts	• Dzeramā ūdens apgāde • Attīrīšanas iekārtu un kanalizācijas tīklu uzturēšana • Ēku apsaimniekošana
SIA Kalnciema nami	Kalnciema, Valgundes pagasti	• Ūdens piegāde mājām un ar to saistītie darbi un pakalpojumi; • Māju apkure un ar to saistītie darbi un pakalpojumi; • Sadzīves kanalizācija – ēkas notekūdeņu novadīšana no mājām; • Kanalizācijas sistēmas tehniskā stāvokļa uzraudzība, apkope, uzturēšana un remonts posmā no izvada no mājas līdz lokālajai sūkņu stacijai; • Māju uzturēšana un apsaimniekošana; • Māju remonta un apkopes darbu veikšana • Dzīvojamo ēku apsaimniekošana
SIA Svēte 1	Svētes pagasts	• Dzeramā ūdens apgāde • Attīrīšanas iekārtu un kanalizācijas tīklu uzturēšana
SIA „Palīgs L”	Līvberzes pagasts	• Dzeramā ūdens apgāde • Attīrīšanas iekārtu un kanalizācijas tīklu uzturēšana • Atkritumu apsaimniekošana • Teritorijas labiekārtošana; • Kapsētu apsaimniekošana

Ūdensapgāde

Jelgavas novadā darbojošies pašvaldības SIA nodrošina ūdens ieguvī, attīrīšanu (atdzelžošanu) un sadali novada apdzīvotajās vietās, kā arī veic ūdens apgādes tīklu uzturēšanu.

Centralizētā ūdensapgādes sistēma

Centralizētā ūdensapgādes sistēma nodrošina ar attīrītu dzeramo ūdeni 36 novada ciemos. Ciemos dzīvo 64% Jelgavas novada iedzīvotāji, bet no tiem 61,8% lieto centralizētos ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumus.

2.12.tabula

Iedzīvotāju un ūdensapgādes pakalpojumu saņēmēju skaits Jelgavas novadā 2009.gadā

Jelgavas novada pagasts/pilsēta	Apdzīvota vieta	Iedzīvotāju skaits	Ūdensapgādes pakalpojumus saņemošie iedzīvotāji	% no kopējā iedzīvotāju skaita	Vidējais ūdens patēriņš, litri uz 1 cilv./dienā
Elejas	Eleja	1967	1090	55,4	-
Glūdas	Glūda	192	37	19,3	50
	Nākotne	1219	735	60,3	50

Jelgavas novada pagasts/pilsēta	Apdzīvota vieta	Iedzīvotāju skaits	Ūdensapgādes pakalpojumus saņemošie iedzīvotāji	% no kopējā iedzīvotāju skaita	Vidējais ūdens patēriņš, litri uz 1 cilvēku./dienā
	Dorupe	443	215	48,5	50
	Zemgale	219	148	67,6	50
Jaunsvirlaukas	Jaunsvirlauka	296	22	7,4	159
	Vecsvirlauka	466	48	10,3	145
	Staļģene	750	410	54,7	97
	Kārniņi	284	246	86,6	53
	Dzirnieki	395	211	53,4	-
	Blukas	320	315	98,4	110
	Mežciems	538	175	32,5	131
Kalnciems	Kalnciems	2081	2000	96,1	87
Lielplatones	Lielplatone	427	150	35,1	70
	Sidrabe	166	50	30,1	260
Līvberzes	Līvberze	1047	900	86,0	131,5
	Tušķi	188	27	14,4	-
	Vārpa	159	126	79,2	196,5
	Cimāles	41	40	97,6	82,6
Platone	Platone	413	211	51,1	161
	Lielvircava	353	194	55,0	100
	Poķi	173	102	59,0	209
	Pēterlauki	150	64	42,7	133
Sesavas	Sesava	300	231	77,0	50
	Bērvircava	520	300	57,7	60
Svētes	Svēte	939	350	37,3	100
	Jēkabnieki	437	140	32,0	100
Valgundes	Valgunde	363	218	60,1	200
	Vītolīņi	466	323	69,3	210
	Tīreļi	200	111	55,5	200
Vilces	Vilce	399	280	70,2	120
	Ziedkalne	272	120	44,1	88
Vircavas	Mazlauki	250	177	70,8	150
	Oglaine	227	162	71,4	150
	Vircava	277	250	90,3	270
Zaļenieku	Zaļenieki	800	785	98,1	12
Kopā:	36	17 737	10 963	61,8	122,29

Kā redzams tabulā, vidējais patēriņš svārstās no 50 līdz 270 litriem uz 1 cilvēku dienā.

Dati par reālo ūdens daudzuma patēriņu uz vienu iedzīvotāju ir nepilnīgi, jo līdz 2010.gadam netika veikta pilnīga ūdens uzskaitē pie patērētāja.

Saskaņā ar esošās situācijas izpēti rezultātiem, vidējais ūdens patēriņš sadzīves vajadzībām Jelgavas novadā 2009 .gadā bija 122,29 l/c/d.

2.13.tabula

Jelgavas novada centralizētā ūdensapgāde

Pagasts	Ciems	Artēzisko aku skaits	Ūdens padeves veids, raksturojums	Dzīvējamā ūdens attīrīšanas iekārtas raksturojums
Glūda	Nākotne	3	Ūdenstornis 500m3	25 m3/stundā
	Dorupe	1	Ūdenstornis 200m3	-

	Zemgale	2	2 hidrofori x 1,5m3	-
	Glūda	1	Ūdenstornis	-
Eleja	Eleja	2	Frekvenču sūknis, pārveidotāji	500 m3/dn
Jaunsvirlauka	Staļģene	1	Ūdenstornis	-
	Jaunsvirlauka	1	Sūknis spiedkatls	-
	Vecsvirlauka	1	Sūknis, frekvenču pārveidotājs	-
	Kārniņi	1	Sūknis, frekvenču pārveidotājs	-
	Blukas	1	Sūknis, frekvenču pārveidotājs	14 m3/dn
	Mežciems	1	Sūknis, frekvenču pārveidotājs	-
	Dzirnieki	1	-	-
Kalnciems	Kalnciems	2	Tornis	-
Lielplatone	Lielplatone	1	Sūknis	-
	Sidrabe	1	Sūknis	-
Līvberze	Līvberze	1	Urbums, sūknis	Jauda 4m3/stundā
	Vārpa	-	Hidrofors	Nedarbojas
Platone	Platone	1	Sūknis, spiedkatls	-
	Pēterlauki	1	Sūknis, spiedkatls	-
	Lielvircava	1	Sūknis, spiedkatls	-
	Poķi	1	Sūknis, spiedkatls	-
Sesava	Bērvircava	2	270 m dziļums, debits 4,0l/s, ūdens padevi nodrošina frekvenču sūkņi	240 m3/dn
	Sesava	2	270 m dziļums, debits 4,0 l/s, ūdens padevi nodrošina frekvenču sūkņi	240 m3/dn
Svēte	Svēte	4	hidrofors	nav
	Jēkabnieki	1	hidrofors	nav
Valgunde	Vītolīņi	2	Tornis, spiedtvertne	-
	Valgunde	1	Tornis	UFB M-60, jauda 260m3/dn
	Tīreļi	1	-	-
	Kalnciema vidusskola	1	-	KAMG 2160, jauda 64 m3/dn
Vilce	Vilce	2	Ūdeni padod uz 45m3 torni	100m3/dn
	Ziedkalne	1	500l spiedkatls, tornis	-
Vircava	Oglaine	2	Projekts ieviešanā	ir
	Mazlauki	1	Projekts ieviešanā	-
	Vircava	2	Projekts ieviešanā	ir
Zaļenieki	Zaļenieki	1	Dziļums 270 m Sūknis	-

Jelgavas novadā ūdensapgāde tiek nodrošināta no 48 artēziskajām akām. Ūdens kvalitāti ievērojami pazemina ūdensvadu tīklu un sūkņu nolietojums, kā arī augstais kaļķa, sulfātu un dzelzs daudzums ūdenī. Daļai ciemu ūdensapgādes tīkli pieslēgti dzeramā ūdens attīrīšanas iekārtām.

Jelgavas novada teritorijā atrodas 260 oficiāli reģistrēti pazemes urbumi dažādos līmeņos. Lai pasargātu pazemes ūdens krājumus no potenciālā virszemes piesārņojuma, turpmāk neizmantojamos artēziskos urbumus nepieciešams tamponēt. Lai noteiktu pieejamos pazemes dzeramā ūdens krājumus un to racionālu izmantošanu, nepieciešams veikt hidroģeoloģiskās izpēti atbilstoši spēkā esošo Latvijas normatīvo aktu prasībām.

Ūdensvada tīklu kopgarums ciemos ir 104,81 km, tai skaitā 52,82 km maģistrālo vadu.

Jelgavas novada teritorijā centralizētās ūdensapgādes tīkli sākti veidot 1962.gadā – Kalnciema pagasta Kalnciema ciemā. Jaunākais rekonstruētais centralizētās ūdensapgādes tīkls ir Vircavas pagasta Vircavas ciemā, kas tika rekonstruēts 2009.gadā. 2001.gadā Glūdas pagasta Nākotnes ciemā un Līvērzes pagasta Līvērzes ciemā ir veikta centralizēto ūdensapgādes tīklu rekonstrukcija.

2011.gadā tiks uzsākta Kalnciema pagasta Kalnciema ciema ūdenssaimniecības tīklu rekonstrukcija.

2.14.tabula

Ūdensapgādes tīklu garums ciemos

Pagasts	Ciems	Ūdensvadu kopgarums, km	t.sk. maģistrālie vadi, km	Izbūvēšanas, atjaunošanas gads, posms
Elejas pagasts	Eleja	-	-	-
Glūdas pagasts	Nākotne	4,7	4,7	1965, 1975. Rekonstr.2001
	Dorupe	1,6	1,6	1970, 1980
	Zemgale	3,2	3,2	1970, 1980
	Glūdas skola	1,2	1,2	1970, 1980
Jaunsvirlaukas pagasts	Staļģene	6,8	4,2	1971
	Jaunsvirlauka	1,5	1	1987
	Vecsvirlauka	3,5	2	1972
	Kārniņi	1,3	1	1983
	Mežciems	5,0	2	1983
	Blukas	1,5	1	1972
	Dzirnieki	-	-	-
Kalnciema pagasts	Kalnciema ciems	5,3	4,3	1962
Lielplatones pagasts	Lielplatone	1,7	-	1980
	Sidrabe	0,74	-	1980
Līvērzes pagasts	Līvērze	12,6	5,6	1968. 2001. - rekonstrukcija (abas puses)
	Vārpa	1,54	-	1971
	Cimāles	1,43	1,1	1965
Platonas pagasts	Platone	2,27	0,5	1972; 1981
	Lielvircava	7,0	-	-
	Pēterlauki	1,0	-	1965
	Poži	0,8	-	1961
Sesavas pagasts	Bērvircava	3,122	3,122	2006
	Sesava	1,5247	1,5247	2006
Svētes pagasts	Svēte	2,135	-	1979
	Jēkabnieki	2,112	-	1979
Valgundes pagasts	Vītolīņi	8,3	5,2	1968 - 1989
	Valgunde	4,9	3,5	1968 - 1987
	Tīreļi	3,0	2,2	1965 - 1989

	Kalnciema vidusskola	0,6	0,45	1965 - 2007
Vilces pagasts	Vilce	1,7	1,2	2000
	Ziedkalne	1,2	0,4	1980
Vircavas pagasts	Oglaine	2,14	-	2008
	Vircava	2,40	-	2009
	Mazlauki	2,2	-	projektā
Zaļenieku pagasts	Zaļenieki	4,8	1,8	1978
Kopā novadā		104,81	52,82	-

Sadzīves notekūdeņu apsaimniekošana

Jelgavas novada pašvaldības izveidotie komunālās infrastruktūras apsaimniekošanas uzņēmumi (pašvaldības SIA) nodrošina sadzīves notekūdeņu kanalizācijas sistēmu tehniskā stāvokļa uzraudzību, apkopi, uzturēšanu un remontu posmā no izvada no mājas līdz attīrīšanas iekārtām.

Centralizētā sadzīves notekūdeņu kanalizācijas sistēma

Jelgavas novada ciemu centralizētajā sadzīves notekūdeņu kanalizācijas sistēmā tiek novadīti ražošanas un sadzīves notekūdeņi. Sadzīves notekūdeņu kanalizācijas tīklu kopgarums ciemos ir 70,34 km, tai skaitā 27 km maģistrālo vadu.

2.15.tabula

Sadzīves notekūdeņu kanalizācijas tīklu garums ciemos

Pagasts	Ciems	Notekūdeņu kanalizācijas vadu kopgarums, km	t.sk. maģistrālie vadi, km	Izbūvēšanas, atjaunošanas gads, posms	Automatizētā pārsūkņēšanas stacija, jauda(m ³ /dn)
Elejas pagasts	Eleja	-	-	-	-
Glūdas pagasts	Nākotne	7,80	3,5	1970, 1980, 2006	500
	Dorupe	4,80	4,00	1970, 1980	50
	Zemgale	5,60	4,70	1970, 1980	50
	Staļģene	4,2	3	1971	648
	Kārniņi	0,4	0,3	1983	-
	Mežciems	3,8	2,0	1983	288
	Blukas	1,4	1,2	1972	288
	Dzirnieki	-	1,5	-	648
Kalnciema pagasts	Kalnciems	3,3	2,7	-	60 (m ³ /st)
Lielplatones pagasts	Centrs Sidrabe	0,8 0,49	9,8	2002	30 (m ³ /st)
Līvberzes pagasts	Līvberze	3,2	1,2	1968	235 (m ³ /st)
Platones pagasts	Platone	2,1	1,3	1981	360
	Lielvircava	3,0	2,0	1982	

	Pēterlauki	1,5		1965	240
Sesavas pagasts	Bērvircava	2,6	-	1974	480
	Sesava	1,1		1975	-
	Bērvircava - Eleja	3,48	-	2006	-
Svētes pagasts	Svēte	1,540	-	1979	384
	Jēkabnieki	1,076	-	1979	384
Valgundes pagasts	Valgunde	1,6	1,2	1983	-
	Kalnciema vidusskola	0,75	0,5	1971, 2007	-
Vilces pagasts	Vilce	1,8	1,2	1980	120
	Ziedkalne	0,9	0,8	1980	
Vircavas pagasts	Vircava	2,7	-	1978, 2009	100
	Mazlauki	2,1	-	1975	25
	Oglaine	0,8	-	1978 2008	25
Zaļenieku pagasts	Zaļenieki	7,5	3,6	1978 1996 1987	150
Kopā novadā	-	70,34	27	-	-

Vecākā sadzīves notekūdeņu kanalizācijas sistēma Jelgavas novadā atrodas Platones pagasta Pēterlauku ciemā, izbūvēta 1965.gadā. Pārējos Jelgavas novada ciemos šie tīkli ir izbūvēti galvenokārt 20.gs. septiņdesmitajos un astoņdesmitajos gados, veidojoties blīvākai ciemu apbūvei ar daudzdzīvokļu dzīvojamām mājām.

2.16.tabula

Sadzīves notekūdeņu kanalizācija Jelgavas novada ciemos

Pagasts	Ciems	Abonentu (mājsaimniecību) skaits	% no kopējā ciema mājsaimniecību skaita	Vidēji saražotie notekūdeņi, m3/dn
Glūda	Nākotne	275	80	0,50
	Dorupe	72	76	0,30
	Zemgale	55	72	0,30
	Glūda	18	100	0,30
Eleja	Eleja	43	Nav datu	-
Jaunsvirlauka	Staļģene	Nav datu	Nav datu	0,08
	Jaunsvirlauka			-
	Vecsvirlauka			-
	Kārniņi			0,06
	Blukas			0,09
	Mežciems			0,1
	Dzirnieki			-
Kalnciems	Kalnciems	14	-	0,093
Lielplatone	Lielplatone	-	-	-
	Sidrabe	-	-	-
Līvberze	Līvberze	347	94,3	-
	Vārpa	26	44	-
Platone	Platone	107	48	0,16
	Lielvircava	104	57	0,1
	Poķi	67	95	0,21
	Pēterlauki	35	41	0,13
Sesava	Bērvircava	41	70	-

	Sesava	18	90	-
Svēte	Svēte	Nav datu	Nav datu	0,1
	Jēkabnieki			0,1
Valgunde	Vītolīņi	317	3	0,09
	Valgunde	134	60	0,09
	Tīreļi	-	-	-
Vilce	Vilce	270	71	65
	Ziedkalne	120	36	10
Vircava	Oglaine	64	60	Līdz 16
	Mazlauki	132	65	Līdz 250
	Vircava	171	48	35
Zaļenieki	Zaļenieki	214	77	0,0012

Centralizētā sadzīves notekūdeņu kanalizācijas sistēma darbojas 22 novada ciemos. Jelgavas novada ciemos darbojas 24 attīrīšanas iekārtas. Attīrīšanas iekārtas galvenokārt darbojas ar bioloģiskās attīrīšanas principu, apvienojot aerobos un anaerobos procesus. Notekūdeņu mehāniskā attīrīšana notiek ar restēm, dūņas tiek nosēdinātas filtru laukumos.

2.17.tabula

Attīrīšanas iekārtas Jelgavas novada pagastos

Pagasts	Ciems	Attīrīšanas iekārtas tips, darbības raksturojums	Attīrīšanas iekārtas jauda, m ³ /dn	Izbūvēšanas, atjaunošanas gads,
Elejas pagasts	Eleja	Bioloģiskā	-	-
Glūdas pagasts	Nākotne	Bioloģiskās	500	1970 2006
	Dorupe	Bioloģiskās	100	1970
	Zemgale	Bioloģiskās	100	1970
	Glūdas skola	Bioloģiskās	20	1980
	Līgotnes	Bioloģiskās	30	2006
Jaunsvirlaukas pagasts	Staļģene	BIO 200	200	1998
	Blukas	BIO 50	50	1995
	Mežciems	BIO 25 BIO 25	25 25	1980
Kalnciema pagasts	Kalnciems	KV 200	800	1978
Lielplatones pagasts	-	-	-	-
Līvberzes pagasts	Līvberze	Bioloģiskās	600	1968
Platones pagasts	Platone	2XBIO - 200	400	1981
	Lielvircava	2XBIO - 25	50	1982
	Pēterlauki	Septiķi	-	1965
Sesavas pagasts	Sesava	BIO 100	100	1975
	Bērvircava	-	-	-
Svētes pagasts	Svēte	-	50	1979
	Jēkabnieki	-	50	1979
Valgundes pagasts	Valgunde	BIO KU-200	200	1985
	Kalnciema	BIO 25	25	2007

	vidusskola			
Vilces pagasts	Vilce	BIO 50T	50	1980
	Ziedkalne	BIO 50	50	1980
Vircavas pagasts	Oglaine	B 10	25	1975 2008
	Mazlauki	B 10	25	1975
	Vircava	B 10	100	1978
Zaļenieku pagasts	Zaļenieki	Slēgtais aktīvo dūņu, baktēriju	150	1978 1987
Kopā novadā	-	24	-	-

Pēdējo 10 gadu laikā jauni sistēmas elementi, t.sk. notekūdeņu attīrīšanas iekārtas un spiedvadi ekspluatācijā ir nodoti tikai Elejas, Nākotnes, Bērvircavas un Staļģenes ciemos. Notekūdeņi pēc attīrīšanas nonāk Lielupes baseina upēs, lai gan attīrīšanas iekārtu tehniskā nolietojuma rezultātā tie ne vienmēr ir pilnīgi attīrīti.

Kanalizācijas atkritumu apsaimniekošana

Notekūdeņu attīrīšanas iekārtu ekspluatācijas procesā veidojas atkritumi. Sadzīves atkritumu savākšanai uzstādīti konteineri, arī pārējie atkritumi tiek savākti konteineros un nodoti. Bīstamos atkritumus – taukus, eļļas un benzīna maisījumu pēc vajadzības aiztransportē.

Atūdeņotās notekūdeņu dūņas nogādā uz dūņu lauku/uz lauksaimniecības zemēm, kur tās iestrādā augsnē kā mēslojumu.

Gadā tiek saražots vidēji 287,886 t dūņu. Smago metālu koncentrācija dūņās ir pieļaujamajās normās un tās drīkst izmantot lauksaimniecībā.

Vietējā sadzīves notekūdeņu kanalizācija

Savrupmājās, kuras nav iekļautas centralizētā sadzīves notekūdeņu apsaimniekošanas tīklā, sadzīves notekūdeņu uzkrāšanu un attīrīšanu veic lokālajās attīrīšanas ietaisēs vai uzkrāj izvedamās krājakās. Privātmāju kanalizācijas krājaku tīrīšanu un izvešanu nodrošina specializētie pakalpojumu veicēji.

Perspektīvā Jelgavas novada attīstības programmas Investīciju plāna ietvaros jāparedz notekūdeņu attīrīšanas sistēmu renovācija novada ciemos, paredzot pie kopējās centralizētās notekūdeņu sistēmas pieslēgt maksimālo iespējamo (ciemā esošo) dzīvojamo māju, kā arī sabiedrisku un darījumu ēku skaitu, lai samazinātu piesārņojuma avotu skaitu, paredzot arī plānojamās apbūves ieslēgšanu centralizētajiem tīkliem.

Lietus ūdeņu kanalizācija, meliorācija

Jelgavas novadā lietus ūdens kanalizācija izbūvēta šādos ciemos: Kalnciemā, Vilcē, Ziedkalnē, Zaļeniekos. Novadīto lietus ūdeņu uzskaitē netiek veikta, lietus notekūdeņi pa vaļējiem meliorācijas grāvjiem nonāk tuvējās upēs. Izplūdes piesārņojošo vielu monitorings nav nodrošināts.

Atsevišķās vietās lietus ūdeņu kanalizācija padomju gadu laikos tika savienota ar sadzīves notekūdeņu kanalizācijas sistēmu, tādējādi pazeminot bioloģiskās attīrīšanas efektivitāti. Šobrīd tiek apzinātas šīs vietas, izstrādāti un realizēti sistēmu atdalīšanas projekti.

Sniega savākšana un novietošana laukumi nav izveidoti, jo ziemas sezonā no ciemu teritorijām sniegs netiek izvests.

Elejas pagasta Elejas ciemā un Kalnciems pagasta Kalnciema ciemā uzsākti lietus ūdeņu sistēmas izveides un atjaunošanas projekti.

60% Jelgavas novada teritorijas aizņem Latvijas augstvērtīgākās, auglīgākās zemes. 90% lauksaimniecībā izmantojamo zemju ir meliorētas. Zemes meliorācijas funkcija ir zemes uzlabošana, lai mazinātu klimatisko apstākļu nelabvēlīgo ietekmi un nodrošinātu dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu.

Kopš meliorācijas sistēmas izbūves (no 1954. gada līdz 1992. gadam) tai ir nepieciešama regulāra uzturēšana un atjaunošana, kas diemžēl netiek veikta. Atbilstoši esošajai situācijai dabā, redzams, ka nepieciešams valsts mēroga komplekss meliorācijas sistēmu atjaunošanas un uzturēšanas risinājums. Meliorācijas sistēmu neuzturēšanas gadījumā tiks degradēts nozīmīgs Zemgales reģiona resurss – Latvijas auglīgākās lauksaimniecības zemes.

Perspektīvā nepieciešams rekonstruēt Jelgavas novada teritorijā esošo valsts un koplietošanas meliorācijas sistēmu, pārtīrīt maģistrālos un novadgrāvjus, atjaunot meliorācijas akas un caurtekas, veikt ūdensteču apauguma noņemšanu.

Siltumapgāde

Siltumapgāde ir svarīga Latvijas iedzīvotāju dzīves kvalitātes sastāvdaļa, ņemot vērā klimatiskos apstākļus.

Latvijā patērētāju siltumapgāde tiek nodrošināta, izmantojot centralizētās siltumapgādes sistēmas, lokālo siltumapgādi un individuālo siltumapgādi.

Centralizētā siltumapgāde – siltumavota/vairāku siltumavotu, maģistrālo un sadales siltumtīklu un patērētāju iekšējo sistēmu tehnoloģiski vienota sistēma, kas nodrošina patērētāju apgādi ar siltumenerģiju noteiktā teritorijā, transportējot siltumenerģiju lielos attālumos.

Lokālā siltumapgāde – siltumavota un patērētāja/patērētāju siltumenerģiju izmantojošo iekšējo sistēmu tehnoloģiski vienota sistēma, kur siltumenerģijas piegādei nav nepieciešami maģistrālie tīkli, t.i., siltumenerģija no siltumavota ar vai bez sadales siltumtīkliem tiek sadalīta un piegādāta patērētājiem.

Individuālā siltumapgāde (mājsaimniecības) – atsevišķas mājsaimniecības (dzīvokļa, privātmājas) siltumapgāde.

Siltumenerģijas patēriņš centralizētajās siltumapgādes sistēmās pēdējo 10 gadu laikā ir pakāpeniski samazinājies. Šim siltumenerģijas patēriņa kritumam 90.-tajos gados pamatā bija šādi faktori:

- rūpniecības, lauksaimniecības u.c. nozaru pārstrukturēšana;
- dabas gāzes piegādes cenu struktūra, kas veicināja patērētāju atslēgšanos no centralizētās siltumapgādes;
- patērētāju (mājsaimniecību) zemā maksātspēja.

Centralizētā siltumapgāde

Jelgavas novadā centralizētā siltumapgādes sistēma šobrīd darbojas šādos ciemos: Kalnciemā un Vircavā. Daļēji centrālā siltumapgāde tiek nodrošināta arī Līvērzes pagasta Līvērzes ciemā.

Kalnciemā ar centralizēto siltumapgādi tiek apgādātas 14 daudzdzīvokļu mājas, sociālie objekti, Latvijas Pasta nodaļa un 1 juridiska iestāde. Katlu māja atrodas Kalnciema pagastā, Lielupes ielā 27, uzstādītā jauda 3,6 MW. Siltumtīklu garums 1420 m, tos apkalpo SIA „Kalnciema nami”. Kā kurināmo materiālu katlu mājā izmanto dabasgāzi.

Vircavā ar centralizēto siltumapgādi tiek apgādātas pašvaldības iestādes: pirmsskolas izglītības iestāde, sākumskola, pagasta pārvaldēs ēka, tautas nams, vidusskola un sporta halle. Katlu māja atrodas Vircavā, „Kamenēs”, uzstādīta jauda 0,8 MW. Siltumtīklu garums 0,7 km, tos apkalpo pagasta pārvalde. Kā kurināmo materiālu katlu mājā izmanto malku un ogles.

Līvērzes ciemā 12 daudzdzīvokļu dzīvojamajām mājām ir izbūvēta atsevišķa katlu māja, katrā 3 apkures katli, katra jauda 24kW. Ar centralizēto siltumapgādi tiek apgādāta 261 mājsaimniecība. Kā kurināmo materiālu izmanto dabasgāzi.

Vietējā siltumapgāde (krāsns):

- ciemos esošajās savrupmājās un savrupmāju rajonos, kā arī viensētās.
Par kurināmo tiek izmantota malka, dabasgāze un ogles.

Jaunas vai pilnībā rekonstruētas patērētāja būvkonstrukciju un iekšējo komunikāciju (t. sk. siltumapgādes) sistēmas ekspluatācijas pieredze rāda, ka energoefektivitātes pasākumu rezultātā iespējams ietaupīt līdz 40% patērētās siltumenerģijas.

Ja nākotnē siltumapgādē var prognozēt siltumenerģijas un primāro resursu patēriņa pieaugumu sakarā ar jaunu patērētāju pieslēgšanos līdz ar rūpniecības un pakalpojumu sfēras attīstību, kā arī apbūves intensifikāciju un esošo pārvades sistēmu paplašināšanos, tad, savukārt, energoefektivitātes pasākumu realizācijas rezultātā notiks siltumenerģijas patēriņa samazināšanās.

Latvijas centralizētās siltumapgādes sistēmas enerģijas ražošanas vidējā efektivitāte ir 68,2%. Ņemot vērā faktu, ka modernos dabas gāzes un šķidrā kurināmā siltuma avotos efektivitāte pārsniedz 90%, bet cietā kurināmā – 80%, var secināt, ka pastāv potenciāls efektivitātes paaugstināšanai. Lokālajā un individuālajā siltumapgādē nav iespējams kvantitatīvi noteikt ražošanas efektivitāti, jo saražotā siltumenerģija netiek uzskaitīta, taču arī šeit pastāv potenciāls efektivitātes paaugstināšanai, it īpaši koksnes izmantošanai individuālajā sektorā.

Saskaņā ar statistiku vidējie zudumi siltumtīklos ir 18%, bet atsevišķās siltumapgādes sistēmās 20 – 30%.

Gan siltumenerģijas ražošanas, gan pārvades sistēmās ir liels potenciāls energoefektivitātes paaugstināšanai. Energoefektivitātes paaugstināšana ir saistīta ar liela apjoma investīcijām. Līdzšinējā rekonstrukcijas procesā ir izmantoti pašvaldību un siltumapgādes uzņēmumu līdzekļi, kā arī Valsts investīciju un citu atbalsta programmu finansējums.

Atkritumu apsaimniekošana

Sabiedrības labklājības līmeņa celšanās ir cieši saistīta ar sadzīves atkritumu daudzuma pieaugumu. 2004.gada 6.jūlijā izveidota Jelgavas un Bauskas pašvaldību kopīga aģentūra „Zemgales EKO”. Galvenais Aģentūras dibināšanas mērķis – atkritumu apsaimniekošanas organizēšana Zemgales reģionā.

Zemgales reģionā izveidota vienotu atkritumu apsaimniekošanas sistēma, kura ietver atkritumu savākšanu un transportēšanu, reģistrēšanu un kontroli, kā arī atkritumu apglabāšanu. Novada ciemos pieejama sadzīves atkritumu šķirošana.

Jelgavas novadā sadzīves atkritumu apsaimniekošanu veic SIA „Jelgavas komunālie pakalpojumi”, kuri transportē atkritumus uz atkritumu apglabāšanas

poligonu „Brakšķi” Līvberzes pagastā. Sadržīves atkritumu poligona "Brakšķi" apsaimniekotājs ir Jelgavas un Bauskas pašvaldību SIA "Zemgales EKO".

Pēc pagastu pārvalžu sniegtajiem datiem 2009.gadā visvairāk atkritumu ir savākti Kalnciema, Elejas un Glūdas pagastos, savukārt vismazāk Lielplatones un Jaunsvirlaukas pagastos. Lielplatones pagasts arī ir vienīgais, kur pa gadiem vērojams savākto atkritumu samazinājums, atšķirībā no pārējiem pagastiem, kur savākto atkritumu apjoms ir palielinājies.

Lai arī visi pagasti nav snieguši datus par situāciju savā teritorijā, tomēr analizējot rādītājus, var secināt, ka savākto atkritumu daudzumam ir tendence palielināties.

2.18.tabula

Savākto atkritumu daudzuma izmaiņas, m3

Pagasts	2006.g.	2007.g.	2008.g.	2009.g.
Elejas	1844,52	2001,12	2206,3	2169,36
Glūdas	1590	1720	1760	1766
Jaunsvirlaukas	Nav datu	272,22	272,22	272,22
Kalnciema	Nav datu	Nav datu	Nav datu	2624,4
Lielplatones	375	175,61	100,68	100,68
Līvberzes	326,6	333,6	375,6	369,2
Platone	843	843	995	900
Sesavas	Nav datu	1365	1482	1482
Svētes	Nav datu	Nav datu	Nav datu	Nav datu
Valgundes	Nav datu	Nav datu	Nav datu	Nav datu
Vilces	569	586	632	640
Virnavas	575,46	717,64	743,64	743,64
Zaļenieki	620	620	650	700
Kopā novadā:	6743,58	7916,55	9217,44	11767,5

Privāto māju īpašnieki un iedzīvotāji paši veic atkritumu apsaimniekošanu, slēdzot līgumu par atkritumu savākšanu un nogādāšanu atkritumu poligonā, nogādājot tos sadzīves atkritumu izgāztuvēs vai arī veidojot nelegālas atkritumu izgāztuves, vai dedzinot atkritumus.

Novada teritorijā, galvenokārt, pagastu lielākajos ciemos, ir uzstādīti dalīto atkritumu savākšanas konteineri, kuru apsaimniekošanu organizē SIA „Zemgales EKO”. Vērojama samērā zema iedzīvotāju aktivitāte atkritumu šķirošanā, tādēļ būtu nepieciešamas informācijas kampaņas par vides piesārņojumu no radītajiem sadzīves atkritumiem un katra iedzīvotāja dalību vides aizsardzībā.

Perspektīvā plānots atkritumu apsaimniekošanas funkciju deleģēt apvienotajai pašvaldības kapitālsabiedrībai.

Kapu saimniecība

Jelgavas novada teritorijā ir 56 kapsētas, no kurām 6 nedarbojas, bet 4 daļēji slēgtas, kurās tiek atļauta apglabāšana tikai ģimenes kapos. Elejas un Glūdas pagastos kapsētās darbojas kapliņas. Atsevišķa kapliņa ir arī Kalnciema pagastā. Šobrīd Kalnciema pagasta teritorijā nav kapsētas, tiek izmantotas Valgundes un Līvērzes pagastos esošās kapsētas. Kapsētu apsaimniekošanu organizē pagastu pārvaldes.

2.19.tabula

Kapsētas Jelgavas novada teritorijā

Pagasts	Kapsētas nosaukums	Platība, ha	Statuss
Elejas pagasts	Mūrnieku	3	darbojas (ar kapliču)
	Sproģu	1	darbojas
	Parka	2	darbojas
	Skroderu	1	darbojas
	Viļumenu	0,75	darbojas
Glūdas pagasts	Spāru	1,0	darbojas
	Jaunsillāču (Rozīšu)	1,7	darbojas
	Loņu	2,2	darbojas
	Kažmeru	1,5	darbojas (ar kapliču)
	Smedēnu	0,7	nedarbojas
Jaunsvirlaukas pagasts	Vimbu kapi	2.2	darbojas
	Bērzkroga kapi	2.92	darbojas
	Slimpju kapi	0.7	darbojas
	Vanču kapi	0.9	darbojas
	Āpšūtu kapi	1.3	darbojas
	Ciemaldu kapi	0.8	darbojas
Kalnciema pagasts	Nav savu kapsētu, ir kapliņa		
Lielplatones pagasts	Sniķeru kapi	1.83	darbojas
	Lielplatones kapi	2.67	darbojas
Līvērzes pagasts	Līvērzes kapi	0.7	darbojas
	Pārupju kapi	0.1	nedarbojas
	Brāļu kapi	0.28	nedarbojas
	Ozoliņu kapi	0.3	daļēji slēgti
	Jaunciema kapi	1.0	darbojas
Platonas pagasts	Lielvircavas kapi	1.28	darbojas
	Strupdeguņu kapsēta	4.2	darbojas
	Pauču kapsēta	1.0	darbojas
	Briežu kapi	1,4	darbojas
Sesavas pagasts	Ežu kapi	1.10	darbojas
	Lielsesavas kapi	0.90	darbojas
	Brakšķu kapi	0.50	daļēji slēgti
	Ābeļu kapi	0.30	daļēji slēgti
	Brāļu kapi pie skolas		
Svētes pagasts	„Svēte”	2.0	darbojas
	„Kalnanši”	2.5	darbojas
	„Galiņi”	0.9	nedarbojas
Valgundes pagasts	Peitiņu kapi	1.6	darbojas
	Kalnciema kapi	2.1	darbojas
	Braslas kapi	0.6	darbojas
	Puču kapi	0.4	darbojas
	Jaunie kapi	1.4	darbojas
	Hercogu kapi	2.0	darbojas
Vilces pagasts	Vilces kapi	1,3	darbojas
	Vaitēņu kapi	3,0	darbojas
	Skambiņu kapi	1,3	darbojas

	Skambiņu kapi	1,9	darbojas
	Sila kapi	1,2	darbojas
	Kalna kapi	1,4	nedarbojas
Vircavas pagasts	Jačūnas	3,3	darbojas
	Kavužas	0,6	daļēji slēgti
	Migaļas	1,0	darbojas
	Poķi	0,6	darbojas
Zaļenieku pagasts	Lutartu kapi	0.5	nedarbojas
	Stuļģu kapi	0.8	nedarbojas
	Gauriņu kapi	1.8	darbojas
	Ūziņu kapi	1.7	darbojas
	Zaļenieku kapi	3.6	darbojas

Daļa esošo kapsētu vairs nav brīvu ierādāmo vietu, tādēļ perspektīvā būtu jādomā par kapsētu teritoriju paplašināšanu. Perspektīvā būtu jāizvērtē krematorija būvniecība un kolumbāriju izveide novada kapsētās.

Jelgavas novada teritorijā uz 2010.gada sākumu nav nevienas dzīvnieku kapsētas, tādēļ perspektīvā jāizvērtē dzīvnieku kapsētas izveide Jelgavas novada teritorijā.

Teritorijas labiekārtošana

Zaļumsaimniecība Jelgavas novada pagastu apsaimniekošanā ir kultūrvēsturisko pieminekļu un piemiņas vietu uzturēšana un uzraudzība, kā arī zālāju, puķu dobju, apstādījumu un parku uzturēšana ciemu teritorijās.

2.20.tabula

Zaļumsaimniecības uzturēšana

Pagasts	Zālāji, ha	Puķu dobes, m2	Apstādījumi, m2	Parki, skvēri, ha
Elejas	7,99	Nav datu	2000	13,6
Glūda	15,5	55	500	30
Jaunsvirlauka	12	98	662	12,96
Kalnciems	20	500	5000	2,1
Lielplatone	21,99	74	Nav datu	10,34
Līvberze	14,8 (+19)	325	15000	5,5
Platone	1	30	Nav datu	Nav datu
Sesava	6,5	250	270	14
Svēte	3	Nav datu	Nav datu	Nav datu
Valgunde	1,1	Nav datu	Nav datu	Nav datu
Vilce	3,63	Nav datu	Nav datu	4,97
Vircava	3,7	50	Nav datu	9
Zaļenieki	15	50	1000	15

Novada ciemos esošie parki, skvēri un citas rekreācijas teritorijas (t.sk. upju krastu zonas) nav pietiekoši apsaimniekoti un aprīkoti ar vēlamo infrastruktūru, lai veiktu rekreācijas funkcijas, nodrošinot iedzīvotājiem atpūtas un brīvā laika pavadīšanas iespējas. Tiek izstrādāti projekti un notiek sadarbība ar Latvijas Lauksaimniecības universitātes lauku inženieru fakultāti, piesaistot studentus ainavu plānošanā un izveidē, kā arī teritoriju labiekārtošanas plānu izstrādē.

Jelgavas novada ciemos atrodas aprīkoti sporta laukumi un bērnu rotaļu laukumi. Lielākoties aprīkojums šajos laukumos ir novecojies un neatbilst mūsdienu prasībām. Atsevišķos novada ciemos āra sporta laukumi aprīkoti ar dažāda veida konstrukcijām, t.sk. basketbola groziem, minifutbola vārtiem, vingrošanas elementiem. Glūdas pagasta Zemgales ciemā ir izveidota BMX velosipēdu sporta trase. Jau vairākus gadus, novada ciemos darbojošās nevalstiskās organizācijas, piesaistot investīcijas, attīsta jaunus bērnu rotaļu laukumus un sporta laukumus.

2.21.tabula

Sporta laukumi, bērnu rotaļu laukumi

Pagasts	Ciems	Laukuma atrašanās vieta	Platība, m2	Ierīkošanas gads	Aprīkojuma apraksts	Nepieciešamās darbības
Eleja	Eleja	-	-	-	-	-
Glūda	Nākotne (sp)	Skeitparks	2500	2005	Dažādi elementi	Papildināt aprīkojumu
	Nākotne (sp)	Pie Skolas iela 2	1500	1998	Strītbols 4 grozi, mini futbols	Papildināt aprīkojumu
	Nākotne (sp)	Pie Skolas iela 16	700	2000	Tenisa korts	Nepieciešama rekonstrukcija
	Nākotne (sp)	Pie Skolas iela 3	2000	2001	Volejbols, minifutbols	Papildināt aprīkojumu
	Nākotne (sp)	Stadions	10000	1996	Futbols, tāllēkšana, lodes grūšana, skrejceļš	Nepieciešama rekonstrukcija, papildināt aprīkojumu
	Dorupe (sp)	Ciemaats	1500	2000	Strītbols, futbols	Papildināt un paplašināt
	Zemgale (sp)	Ciemaats	2000	2005	Futbols, strītbols, BMX trase	Paplašināt un papildināt
	Glūda (sp)	Pie „Līgotnēm”	500	2006	Volejbols, strītbols	
	Nākotne (bl)	Pie PII „Taurenītis”	560	2000-2002	Dažādi elementi(šūpoles, slidkalniņš, piramīdas u.t.t.)	Papildināt aprīkojumu
	Nākotne (bl)	Pie dārziņiem	1100	2005	Koka konstrukciju elementi	Papildināt aprīkojumu
	Nākotne (bl)	Ciemaats	1000	1995	Dažādi elementi	Atjaunot aprīkojumu
	Dorupe (bl)	Ciemaats	300	1995	Dažādi elementi	Nomainīt aprīkojumu
	Zemgale (bl)	Ciemaats	500	2003	Dažādi elementi	Papildināt aprīkojumu
	Glūda (bl)	Pie „Līgotnēm”				Ierīkot jaunu rotaļu laukumu
Jaunsvirlauka	Staļģenes ciemata sporta laukums	Pie Staļģenes skolas	22000	1980.	Futbola laukums ar skrejceļu, volejbola, basketbola laukumi, vingrošanas aprīkojums, lapene.	

	Dzirnieku ciemata sporta laukums	Pie „Jaunlīdumiem” Dzirniekos		1975.	Futbola laukums ar skrejceļu (nepieciešama renovācija)	
	Rotaļu laukums Staļģenē	Pie IKSC”Līdumi”		2006.	Smilšukaste, soliņi, koka figūras, slidkalniņš, šūpoles	
	Rotaļu laukums Staļģenē	Pie „Kraujām”		2007.	Lapenes, smilšukaste, slidkalniņš, šūpoles, soliņi, slidkalniņš	
	Rotaļu laukums Kārņiņos	Pie mājas Kārņiņi Nr.19		2009.	Slidkalniņš, smilšu kaste	
	Rotaļu laukums Blukās	Pie mājām Blukas Nr.2		2009	Slidkalniņš, smilšu kaste	
Kalnciems		Vidus iela 4	2000	Nav zināms		
		Draudzības iela 12	600	Aptuveni 1991		
		Jaunības iela 1	600	Nav zināms		
		Sporta laukums (Jelgavas iela 20)	18000	Nav zināms		
Lielplatone						
Līvērze	Līvērze	Līvērzes vidusskola	3000	1996. - 1997	Futbola vārti, 2 lieli, 4 mazi	
	Līvērze	Jelgavas iela 4b	300	2008	pamatkonstrukcijas	
Platone	Platone	Pie pagasta pārvaldes ēkas	200	2007	Šūpoles, slidkalniņš, soliņi	
	Platone	Pie pagasta pārvaldes ēkas	9600	2008	Basketbola laukums	
	Lielvircava	Lielvircavas centrs	420	1988	Minifutbola laukums	
Sesava						
Svēte	Svēte	pamatskola	3000		Sporta laukums	
	Svēte	Parka ielā	100	2006	rotaļlaukums	
Valgunde	c. Valgunde	Saules iela 2 (Sporta laukums)	5860	2004		
	Kalnciema vidusskola	Kalnciema vidusskolas Sporta laukums un Rotaļu laukuma komplekss	15000 200	1966 2008		
Vilce						
Vircava	Oglaine	Oglaines ciems pie mājām Oglaine 20		2007	Futbola vārti, volejbola tīkls	
	Vircava	Vircavas parks		Tik sens, ka neviens nespēj to atcerēties	Futbola vārti, skatītāju soliņi, volejbola tīkls Mini futbola vārti.	
Zaļenieki	Zaļenieku	Zaļenieku centrā 2 sporta laukumi	20000m ²	1950. 2005.	Stadiona aprīkojums	
	Zaļenieku	Zaļenieku	300m ²	2005.	Smilšu kastes un	

		centrs 3 rotaļu laukumi		2009. 2007.	aprīkojums ar tipveida iekārtām	
--	--	-------------------------------	--	----------------	------------------------------------	--

Lai veicinātu iedzīvotāju drošu dzīvesvidi un operatīvā transporta netraucētu piekļūšanu dzīvojamām mājām, perspektīvā būtu nepieciešams attīstīt jaunus un rekonstruēt esošos automašīnu stāvlaukumus pie ciemu daudzdzīvokļu mājām.

Energoresursi

Enerģijas pietiekamība valstī ir valsts ekonomiskās attīstības, dzīves kvalitātes nodrošināšanas un valsts drošības jautājums. Enerģētikas nozares attīstības mērķis ir nodrošināt līdzsvarotu, kvalitatīvu, drošu un ilgtspējīgu tautsaimniecības un iedzīvotāju apgādi ar enerģiju.

- **Elektroenerģija**

Vairāk nekā 90% Latvijā saražotās elektroenerģijas saražo AS „Latvenergo”, kas nodrošina arī elektroenerģijas importu un piegādi patērētājiem.

Jelgavas novada teritorijā elektroapgādes līnijas apkalpo AS „Sadales tīkls” Dienvidu reģions, kura pārziņā ir vidējā sprieguma (20kV) un zemsprieguma (0,4 kV) elektrolīnijas un 20/0,4 kV transformatoru apakšstacijas. Jānodrošina iespēja brīvai piekļuvei esošo inženierkomunikāciju apkalpei un rekonstrukcijai.

Elektrisko tīklu izvietojums Jelgavas novadā pilnībā nodrošina esošo elektroenerģijas lietotāju elektroapgādi.

Novada teritorijā esošo apakšstaciju kopējā jauda salīdzinot ar patreizējo slodzi tiek izmantota ar jaudas rezervi.

Ciemos četru stāvu un augstāku dzīvojamo ēku apbūves teritorijās elektriskos tīklus ar spriegumu līdz 20kV paredz ar pazemes kabeļu līnijām. Elektrisko tīklu izbūve ar gaisvadu līnijām ir pieļaujama, ja šāds risinājums ir tehniski un ekonomiski pamatots.

Vidējā sprieguma (20kV) elektrolīnijas – lauku apvidū izbūvēt, rekonstruēt kā gaisvadu elektrolīnijas ar alumīnija – tērauda kailvadiem, bet mežainos apvidos – gaisvadu elektrolīnijas ar alumīnija kailvadu vai zemē guldāmas kabeļu līnijas, ja ir tehniski – ekonomiski pamatots var pielietot izolētu vadu. Zemsprieguma (0,4kV) elektrolīnijas – izbūvēt jaunas vai rekonstruēt esošās kailvadu līnijas ar zemes kabeļu līnijām vai ar piekarkabeli.

Paralēli ciemu ielu rekonstrukcijai notiek arī elektrolīniju remonts un apgaismojuma rekonstrukcija vai izbūve vietās, kur tas nepieciešams.

Daļu novada teritorijas ar elektroenerģiju nodrošina hidroelektrostacijās (HES) saražotā elektroenerģija.

Vilces pagastā uz Svētes upes un Platones un Lielplatones pagastos uz Platones upes izveidotas Hidroelektrostacijas (HES). Visa saražotā elektroenerģija tiek realizēta a/s „Latvenergo”.

Jaunu elektroietaišu pieslēgšana un atļautās slodzes palielināšana notiek saskaņā ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2009.gada 1.aprīļa lēmumā Nr. 74 apstiprinātiem „Sistēmas pieslēguma noteikumiem elektroenerģijas sistēmas dalībniekiem”.

Sistēmas pieslēguma ierīkošana elektroenerģijas ražotājiem veicama saskaņā ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas Padomes 2008.gada 3.septembra lēmumu Nr. 280 apstiprināto „Sistēmas pieslēguma noteikumi elektroenerģijas ražotājiem”prasībām.”

- Nafta

Jelgavas novada teritoriju šķērso maģistrālie naftas un naftas produktu cauruļvadi. Naftas cauruļvads Polocka – Ventspils ir Latvijas naftas tranzītkoridora nozīmīgākais transporta elements. Tā kopgarums ir 516,8 km, no kuriem 334,234 km atrodas Latvijas teritorijā. SIA LatRosTrans ir lielākais Latvijas-Krievijas kopuzņēmums Baltijā, kas nodarbojas ar maģistrālo naftas un naftas produktu cauruļvadu funkcionēšanas nodrošināšanu.

- Gāze

Jelgavas novada teritorijā atrodas akciju sabiedrības „Latvijas Gāze” esošie vidējā un zemā spiediena sadales gāzesvadi.

Dabasgāzes apgādi Latvijas tirgū veic AS „Latvijas Gāze”, kas saskaņā ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas izdotajām licencēm veic dabasgāzes pārvadi, sadali, uzglabāšanu un tirdzniecību.

Jelgavas novada teritorijā atrodas:

- augsta spiediena gāzesvads ar spiedienu virs 1,6 megapaskāliem (maģistrālais gāzesvads) Iecava – Liepāja DN 500mm,
- maģistrālā gāzesvada atzars uz gāzes regulēšanas staciju (GRS) Sloka DN 250;
- maģistrālā gāzesvada atzars uz GRS Kalnciems DN 100mm;
- GRS „Kalnciems, GRS „Jelgava – 1”;

- augstā spiediena ($P < 0,6 \text{ MPa}$) sadales gāzesvadi un to iekārtas;
- vidējā spiediena ($P < 0,4 \text{ MPa}$; $P < 0,01 \text{ MPa}$) sadales gāzesvadi un to iekārtas;
- zemā spiediena ($P < 0,005 \text{ MPa}$) sadales gāzesvadi un to iekārtas;
- pretkorozijas elektroķīmiskās aizsardzības stacija (KAS), anodu zemējums, anodu kabelis un 8m attālumā no maģistrālo gāzesvadu ass atrodas sakaru kabeli.

2.3.att. AS „Latvijas gāze” vidējā un zemā spiediena sadales gāzesvadi

Lai nodrošinātu gāzes apgādi perspektīvajiem rūpnieciskajiem, komunālajiem un individuālajiem patērētājiem Jelgavas novada teritorijā no esošās gāzes apgādes tīkla, veicot autoceļu un ielu rekonstrukciju, projektējot jaunus autoceļus un ielas, jāparedz iespējamā augstā un vidējā spiediena sadales gāzes vadu novietni projektējamo un rekonstruējamo ceļu nodalījuma joslās, ielu sarkanajās līnijās, atbilstoši LBN 100 un spēkā esošajam “Aizsargjoslu likumam”.

- Atjaunojamie energoresursi

Par atjaunojamajiem energoresursiem uzskata vēju, ūdeni, saules starojumu, biomasu (koksni, salmus, biogāzi, biodegvielu), zemes siltumu, viļņus, kā arī paisuma-bēguma procesus.

Latvijā atjaunojamie energoresursi aizņem vienu trešo daļu primāro energoresursu bilancē un divi visvairāk izmantotie atjaunojamo energoresursu veidi ir koksne un hidroresursi. Vēja enerģija un biogāze tiek izmantoti ievērojami mazākā apjomā. Saules un zemes enerģiju šobrīd izmanto tikai ļoti nelielos apjomos pilotprojektu formā.

Jelgavas novada teritorijā notiek atjaunojamo energoresursu izmantošana enerģijas ieguvei. Atjaunojamos energoresursus izmanto gan individuālās saimniecībās, gan ražošanas uzņēmumi, gan publiskas iestādes, piem. Svētes pamatskolas filiāle Glūdā izmanto zemes siltumu skolas apkurei.

- Hidroresursi

Mazo upju hidroenerģijas resursi ir robežās no 150-300 GWh elektroenerģijas gadā. Praktiski izmantojamais potenciāls ir ievērojami mazāks, jo noteiktus ierobežojumus hidroenerģijas izmantošanai nosaka dabas un ainavu aizsardzības prasības. Ir noteikta mazo HES celtniecības ierobežošana uz zivju sugu migrācijai būtiskām upēm.

Izstrādi var palielināt arī jau esošajās mazajās HES, tās atbilstoši modernizējot. Elektroenerģijas izstrādi tajās varētu palielināt par 10-20%, ņemot vērā esošo HES finansiālās un tehniskās iespējas ieviest jaunas tehnoloģijas.

Jelgavas novadā uz Svētes un Platones upēm ir izveidotas mazās HES

HES nosaukums	Upes nosaukums	Aprēķina spiediens, m	Ūdenskrātuves tilpums, m3
Ziedlejas HES	Platone	3.9	774 400
Viduskroģeru HES	Platone	3.4	273 300
Mūrmuižas dzirnavu HES	Svēte	4.9	137 000
Lielberkenes HES	Svēte	5.0	144 000

- Koksne

Latvija ir viena no mežainākajām valstīm Eiropā – vidēji 1,23 ha meža uz vienu iedzīvotāju, kas ir 4,5 reizes vairāk nekā vidēji Eiropā.

Koksne ir nozīmīgākais vietējais kurināmais Latvijā. Koksnes īpatsvars 2004. gada Latvijas primāro energoresursu bilanci bija 30% no kopējā energoresursu patēriņa. Šobrīd Jelgavas novada teritorijā mājokļu apsildei lielākoties tiek izmantota koksnes enerģija. Atsevišķu novada pašvaldības iestāžu apkurei arī tiek izmantota koksne.

- Vējš

Latvijas vēju atlasā ir iezīmētas zonas ar dažādiem gada vidējiem vēja ātruma intervāliem – no 3,5 m/s līdz pat vairāk kā 5,0 m/s. Vidējais teorētiskais potenciāls gadā ir no 250-1250 milj. kWh. Jelgavas novada teritorijā ir veikti pētījumi par vēja izmantošanu enerģijas ieguvei. Perspektīvā tiek plānota vēja enerģijas izmantošana Vircavas un Zaļenieku pagastos.

- Saules enerģija

Latvijā saules starojumam ir samērā zema intensitāte. Kopējais saules enerģijas daudzums ir 1109 kWh/m² gadā. Saules siltuma enerģijas izmantošanas periods ir no aprīļa pēdējās dekādes, kad starojuma intensitāte ir 120 kWh/m², līdz septembra pirmajai dekādei. Šajā periodā (aptuveni 1800 stundas) iespējams izmantot saules enerģiju, uzstādot saules kolektorus. Atsevišķiem, Jelgavas novada ciemos esošiem mājokļiem saules enerģija tiek izmantota mājokļu apkurei.

- Biogāze

Biogāze ir deggāze, kas veidojas biomasas anaerobās fermentācijas procesā un satur vidēji 60-75% metāna (dabasgāzes) un 25-40% CO₂ (oglekļa dioksīda).

Ražošanai pakāpeniski koncentrējoties lielākās fermās, uzņēmumos un uzlabojoties loģistikai, bioloģiski noārdāmo materiālu šķirošanas praksei un kontroles institūciju darbībai pieejamais biogāzes apjoms var pieaugt.

Jelgavas novada teritorijā, Lielplatones un Zaļenieku pagastos 2010. gadā tika izveidotas un darbu uzsāka biogāzes ražotnes, kur no biomasas plānots iegūt elektroenerģiju.

- Sadzīves atkritumi

Pieaugot sadzīves atkritumu daudzumam, arī tie var dot ieguldījumu kopējā primāro resursu struktūrā. Atkritumus kā energoresursu veidu var izmantot sadedzināšanai un biogāzes iegūšanai. Šī resursa izmantošana sadedzināšanai ir saistīta ar atkritumu apsaimniekošanas loģistikas pilnveidošanu un modernu sadedzināšanas tehnoloģiju izmantošanu, kas nodrošina vides aizsardzības standartus.

Enerģijas ieguve no atkritumu masas pārstrādes procesa tiek plānota un izmēģināta Līvērzes pagastā esošajā sadzīves atkritumu apglabāšanas poligonā „Brakšķi”.

- Ģeotermālā enerģija

Kopumā no ģeotermālās enerģijas izmantošanas viedokļa perspektīva ir 12 000 km² liela teritorija. Galvenais ģeotermālo ūdeņu potenciāls atrodas Latvijas dienvidrietumu daļā un ir 1300 – 1800 m dziļumā. Jelgavas-Elejas rajonā pazemes ūdeņu temperatūra ir 25-30°C. Par visperspektīvāko var uzskatīt nelielas jaudas būve Liepājas rajona dienvidu daļā vai Elejas apkaimē. Tomēr kopumā ģeotermālā siltuma izmantošanu kavē pazemes ūdeņu salīdzinoši zemā temperatūra.

Jelgavas novada Elejas, Vircavas un Sesavas pagastos perspektīvā iespējama ģeotermālo ūdeņu enerģijas izmantošana.

- Koģenerācija

Lai minētais koģenerācijas potenciāls tiktu maksimāli apgūts, ir jācenšas saglabāt un attīstīt esošo centralizēto siltumapgādi, kas nodrošina nepieciešamo pastāvīgo siltumslodzi. Lai iegūtu maksimālu efektu, izvēloties koģenerācijas jaudas, nepieciešams piemēroties esošajai siltumslodzei.

Koģenerācijas jaudu attīstībai ir liela loma Latvijas elektroapgādes drošības paaugstināšanā un elektroenerģijas pārvades zudumu samazināšanā. Izvērtot reģionālu koģenerācijas staciju attīstību, tiek nodrošināta enerģijas piegāde svarīgākajiem objektiem tieši patēriņa vietās.

Dabisks šķērslis atjaunojamo resursu izmantošanā ir tas, ka atsevišķos gadījumos to cena ir augstāka par fosilajiem kurināmā veidiem. Arī enerģijas pārveidošanas tehnoloģijas ir kapitālietilpīgas, un ne vienmēr komersantiem ir pieejami finansiālie resursi to iegādei.

Īpaša vērība jāpievērš tādu koģenerācijas tehnoloģiju attīstībai, kuras izmanto atjaunojamos energoresursus – Latvijas apstākļos tā pamatā ir kurināmā koksne. Līvērzes pagastā atrodas koģenerācijas stacija SIA „Līvērzes enerģija”, kas ražo elektroenerģiju.

Jelgavas novadā aizvien pieaug uzņēmumu (galvenokārt lauksaimniecības uzņēmumu) skaits, kuras plāno alternatīvus enerģijas ieguves veidus saimniecības uzturēšanas vajadzībām, tādējādi ilgtermiņā plānojot ražošanas izmaksu samazinājumu.

Sakari

Jelgavas novada teritorijā telekomunikāciju sakarus nodrošina SIA „Lattelecom” un mobilo sakaru operatori SIA „LMT”, SIA „Tele2”, SIA „Bite Latvia”.

Telekomunikāciju pakalpojumi tiek nodrošināti visā novada teritorijā, lai gan sakaru kvalitāte atsevišķās teritorijās nav pietiekami apmierinoša.

2.12.2. Satiksmes infrastruktūra

Svarīgs Jelgavas novada attīstības nosacījums ir sasniedzamība, ko nosaka ģeogrāfiskā atrašanās vieta, attālums līdz valsts galvenajām transporta maģistrālēm, valsts robežas pārejas vietām un citām valsts pilsētām. Jelgavas novada ceļu tīkls ir pietiekami sazarots un katra apdzīvota vieta ir ērti un ātri sasniedzama no jebkuras citas novada apdzīvotas vietas. Diemžēl satiksmes infrastruktūras kvalitāte lielākoties ir neapmierinoša: melnais segums neapmierinošā stāvoklī, brauktuves platums neatbilstošs normālprofilam, seguma profila deformācija, nav nodrošināta droša pārvietošanās riteņbraucējiem un gājējiem, nav brauktuves apgaismojuma apdzīvotu vietu teritorijā, nepietiekama brauktuves apgaismojuma intensitāte uz tiltiem, ceļa zīmju morāls novecojums, neatbilst atstarojuma klasei, neapmierinoša lietus ūdeņu novadīšanas sistēma, nenotiek dzīvnieku kustības ierobežošana meža teritorijās.

Autotransports

Valsts galvenie autoceļi

2.22.tabula

Valsts galvenie autoceļi

A8 (E77)	Rīga – Jelgava - Lietuvas robeža (Meitene)
A9	Rīga (Skulte) – Liepāja

Pašreizējā nozīme: Valsts autoceļu tīklu savieno ar citu valstu galvenās nozīmes autoceļu tīklu un galvaspilsētu – ar pārējām republikas pilsētām vai kas ir republikas pilsētu apvedceļi.

Perspektīvā nozīme novada attīstībai: Būtiska šo autoceļu nozīme ir kravu plūsmai gan valsts teritorijā, gan ārpus tās. Elejas pagasta teritorijā autoceļam un dzelzceļam piegulošās teritorijās izvietojusies nozīmīgi ražošanas uzņēmumi. Uzlabojot esošo autoceļu infrastruktūru, perspektīvā iespējama jaunu ražošanas uzņēmumu attīstība.

VAS „Latvijas valsts ceļi” plāno valsts galvenā autoceļa A8 Rīga – Jelgava – Lietuvas robeža (Meitene) uzlabošanu posmā no Rīgas robežas līdz autoceļa 48,5 km. Plānota esošā ceļa rekonstrukcija, uzlabošana, Jelgavas novada teritorijā paredzot:

- Izveidot jaunu, divjoslu autoceļa posmu no 44,9km līdz 48,5km;
- Uzlabot/papildināt vietējās satiksmes ceļu tīklu un sabiedriskā transporta sistēmu automaģistrāles posmam piegulošajās teritorijās, kā arī izbūvēt vairākus vietējo ceļu pieslēgumu divlīmeņa mezglus A8 ceļam.

Salīdzinot ar 1999.gadā veiktajiem mērījumiem, 2009.gadā automašīnu kustības intensitāte uz A8 autoceļa ir pieaugusi gandrīz divas reizes, kā arī palielinājies kravas transporta īpatsvars plūsmas struktūrā (skatīt 2.23.attēlu).

2.23.tabula

Automašīnu kustības intensitāte

Kustības intensitāte uz autoceļiem	1999.gadā automašīnas diennaktī		2009.gadā automašīnas diennaktī	
	Kopā	No tām kravas transports, %	Kopā	No tām kravas transports, %
A8	7549	14	14827	17
A9	Uzskaitē netika veikta		5191	14

2.4.att. Jelgavas novads valsts autoceļu tīklā

Valsts 1. un 2. šķiras autoceļi

2.24.tabula

Valsts reģionālie autoceļi (1. šķira)

P94	Jelgava – Stalģene – Code
P95	Jelgava – Tērvete - Lietuvas robeža (Žagare)
P96	Pūri – Auce Grīvaiši
P97	Jelgava – Dobeles – Annenieki
P98	Jelgava (Tušķi) – Tukums
P99	Jelgava – Kalnciems
P101	Kalnciems - Kūdra
P103	Dobeles – Bauska

Pašreizējā nozīme: Valsts reģionālie autoceļi novadu administratīvos centrus savieno savā starpā vai ar republikas pilsētām vai galvaspilsētu, vai ar galvenajiem vai reģionālajiem autoceļiem vai savā starpā savieno republikas pilsētas.

Perspektīvā nozīme novada attīstībai: Šiem autoceļiem ir būtiska loma uzņēmējdarbības attīstībai Jelgavas novadā, kā arī darbaspēka mobilitātei. Uzlabojot esošo autoceļu infrastruktūru, perspektīvā iespējama esošo un jaunu uzņēmumu

attīstība. Kvalitatīva satiksmes infrastruktūra ir viens no nosacījumiem iedzīvotāju skaita pieaugumam lauku teritorijās, kuras atrodas republikas nozīmes pilsētu (Rīga, Jelgava) ietekmes zonā.

2.25.tabula

Valsts vietējie autoceļi (2.šķira)

V1002	Dzirnieki – Pilsrundāle
V1033	Pilsrundāle – Svitene – Klieņi
V1054	Dimzas – Vircava – Vairogs
V1055	Vilce – Blankenfelde (Saulīte)
V1056	Svēte – Augstkalne
V1058	Ērmīki – Sidrabe – Tīsi
V1059	Pūri – Bramberģe – Ginduļi
V1060	Kājnieki – Viesturu stacija – Bramberģe
V1064	Kalnciems – Līvberze
V1065	Tušķi – Kalnciems
V1071	Mežciems – Staļģene – Stūrīši
V1072	Platonas stacija – Sesava – Lietuvas robeža
V1073	Eleja – Lielsesava
V1075	Jēkabnieki – Lejiņas
V1076	Dorupe – Līvberze
V1077	Avotiņi – Skursteņi
V1078	Veczāmeļi – Blankenfelde (Saulīte) – Augstkalne
V1079	Glūdas stacija – Zaļenieki
V1081	Upmaļi – Cīruļi
V1083	Lauki – Skangāli
V1085	Vircava – Platone
V1086	Lielvircava – Oglaine – Zāģeri
V1091	Kalnciems – Kaiģi
V1098	Dobele – Krimūnas – Zaļenieki – Ūziņi

Pašreizējā nozīme: Vietējie valsts autoceļi novada administratīvos centrus savieno ar novada apdzīvotām teritorijām, kurās atrodas pagastu pārvaldes, ciemiem vai citiem valsts autoceļiem vai savā starpā atsevišķu novadu administratīvajos centros.

Perspektīvā nozīme novada attīstībai: Šiem autoceļiem ir būtiska loma uzņēmējdarbības attīstībai Jelgavas novadā, kā arī darbaspēka mobilitātei. Uzlabojot esošo autoceļu infrastruktūru, perspektīvā iespējama esošo un jaunu uzņēmumu attīstība.

Tilti un dzelzceļa pārbrauktuves

2.26.tabula

Jelgavas novada esošās transporta infrastruktūras būves uz valsts nozīmes ceļiem

Apzīmējums	Maršruta nosaukums	Tilts	Ceļu pārvadi, viadukti	Dzelzceļa pārbrauktuves
A8 (E77)	Rīga – Jelgava- Lietuvas robeža (Meitene)	2	NAV	Nav
A9	Rīga (Skulte) – Liepāja	2		Nav
P94	Jelgava – Staļģene – Code	3		Nav
P95	Jelgava-Tērvete-Lietuvas robeža (Žagare)	1		Nav

P96	Pūri – Auce - Grīvaiši	1		1
P97	Jelgava – Dobeles – Annenieki	1		1
P98	Jelgava – Tušķi – Tukums	2		1
P99	Jelgava – Kalnciems	2		Nav
P101	Kalnciems - Kūdra	Nav		Nav
P103	Dobele - Bauska	5		1
V1002	Dzirnieki - Pilsrundāle	1		Nav
V1033	Pilsrundāle – Svitene - Kliepi	Nav		Nav
V1054	Dimzas – Vircava - Vairogs	3		Nav
V1055	Vilce – Blankenfelde (Saulīte)	Nav		Nav
V1056	Svēte - Augstkalne	1		Nav
V1058	Ērmiņi – Sidrabe – Tīsi	Nav		Nav
V1059	Pūri – Bramberģe – Gindulji	1		1
V1060	Kājnieki – Viesturu stacija – Bramberģe	1		1
V1064	Kalnciems - Līvberze	Nav		Nav
V1065	Tušķi - Kalnciems	2		Nav
V1071	Mežciems – Stalģene - Stūrīši	2		Nav
V1072	Platonas stacija – Sesava – Lietuvas robeža	1		Nav
V1073	Eleja – Lielasava	2		Nav
V1075	Jēkabnieki – Lejiņas	1		Nav
V1076	Dorupe – Līvberze	1		1
V1077	Avotiņi – Skursteņi	Nav		Nav
V1078	Veczāmeļi – Blankenfelde (Saulīte) - Augstkalne	Nav		Nav
V1079	Glūdas stacija – Zaļenieki	Nav		Nav
V1081	Upmaļi - Cīruļi	Nav		Nav
V1083	Lauki - Skangāļi	Nav		Nav
V1085	Vircava - Platone	Nav		1
V1086	Lielvircava – Oglaine – Zāģeri	Nav		Nav
V1091	Kalnciems – Kaigi	2		Nav
V1098	Dobele – Krimūnas – Zaļenieki - Ūziņi	2		Nav

2.27.tabula

Tilti un to stāvoklis Jelgavas novadā

Pagasts	Tiltu skaits	Tiltu stāvoklis
Elejas pagasts	4	apmierinoši
Glūdas pagasts	11	apmierinoši
Jaunsvirlaukas pagasts	6	apmierinoši
Kalnciema pagasts	nav	-
Lielplatonas pagasts	10	apmierinoši
Līvberzes pagasts	3	apmierinoši
Platonas pagasts	9	apmierinoši
Sesavas pagasts	4	apmierinoši
Svētes pagasts	1	apmierinošs
Valgundes pagasts	nav	-
Vilces pagasts	12	apmierinoši
Vircavas pagasts	11	apmierinoši
Zaļenieku pagasts	1	apmierinošs
Jelgavas novads	72	

Ielu tīkls pagastu centros

Blīvi apdzīvotās vietās transporta infrastruktūru veido ielas. Ielu norobežo vertikālās plaknes, kuras sauc par sarkanajām līnijām. Telpā starp ielas sarkanajām līnijām, atkarībā no ielas nozīmes, atrodas ielas kompleksa elementi – brauktuve, tilti, caurtekas, ūdens novadīšanas ietaises, ietves ceļu apgaismojums, sakaru līnijas un apstādījumi.

Cienu ielu tīkls galvenokārt izveidojies attīstoties ciema apbūvei, ko ietekmē iedzīvotāju skaita pieaugums.

2.28.tabula

Jelgavas novada cienu ielu tīkls

Pagasts	Ciems	Ielu kopējais garums	t.sk. asfaltētas ielas
Elejas pagasts	Eleja	14,94	4,6
Glūdas pagasts	Nākotne	27,46	16,96
Jaunsvirlaukas pagasts	Staļģene	2,27	2,14
	Dzirnieki	1,37	1,30
	Mežciems	3,55	0,16
Kalnciema pagasts	Kalnciems	6,65	4,75
	Kaļķis	1,63	0,57
Lielplatones pagasts	Lielplatone	11,91	9,85
Līvberzes pagasts	Līvberze	17,26	6,19
Platones pagasts	Platone	8,39	2,15
	Lielvircava	3,13	0,53
Sesavas pagasts	Sesava	12,54	10,90
Svētes pagasts	Atpūta	4,24	-
	Svēte	5,49	1,29
	Jēkabnieki	1,16	0,87
Valgundes pagasts	Valgunde		
	Vītolīņi	20,01	3,0
Vilces pagasts	Vilce	5,10	2,59
	Ziedkalne	6,03	6,03
Vircavas pagasts	Vircava	8,33	3,32
Zaļenieku pagasts	Zaļenieki	2,87	1,77

Kopumā Jelgavas novadā ir attīstīts ielu un ceļu tīkls, bet nepieciešams to kvalitatīvi sakārtot.

Sabiedriskais transports

Novada iedzīvotājiem ir iespēja izmantot vairāku pasažieru pārvadātāju pakalpojumus.

Pasažieru pārvadājumu pakalpojumus, saskaņā ar LR likumdošanu Jelgavas novadā veic (organizācijas):

Reģionālajos vietējas nozīmes maršrutos:

1. SIA „MIGAR”;
2. SIA „Jelgavas autobusu parks”;

Starppilsētu nozīmes maršrutos:

1. SIA „Nordeka”;

2. SIA „Saldus AP”;
3. SIA „Liepājas AP”
4. SIA „Ventspils reiss”;
5. SIA „Apis”;
6. SIA „Dobeles autobusu parks”

Ņemot vērā straujo individuālā transporta līdzekļu pieaugumu un ierobežotos finanšu resursus radīt jaunas autobusu līnijas, jāuzskata, ka pašreizējais sabiedriskais transports ir optimāls.

Degvielas uzpildes stacijas

Pašreiz Degvielas uzpildes stacijas ir izvietotas pie valsts galvenajiem un valsts reģionālajiem autoceļiem vienmērīgi visā Jelgavas novada teritorijā.

2.29.tabula

Degvielas un gāzes uzpildes stacijas Jelgavas novada teritorijā

N.p.k.	Uzņēmums	Atrašanās vieta
1.	SIA Astarte Nafta	Eleja
2.	SIA Bairo	Nākotne
3.	SIA Zera	Līvberze
4.	SIA Astarte Nafta	Platone
5.	SIA VIADA	Tīreļi
6.	SIA Astarte Nafta	Vilce
7.	SIA Latvijas Propāna gāze	Tīreļi

Ņemot vērā galvenās transporta plūsmas šāds degvielas uzpildes staciju izvietojums pašreiz varētu būt pieņemams.

Autostāvvietas un garāžas

Daļa automašīnu tiek turētas privātmāju garāžās, tomēr dati cik automašīnu ir privātmāju īpašnieku īpašumā nav pieejami. Pārējās automašīnas tiek turētas uz dzīvojamo masīvu iekškvartālu ceļiem un dzīvojamo māju piebraucamajiem ceļiem. Trūkst stāvlaukumu pie daudzdzīvokļu tirdzniecības un pakalpojumu objektiem.

Jelgavas novadā, līdzīgi kā valstī kopumā, ir tendence palielināties automašīnu skaitam, kas nozīmē, ka nepieciešams izbūvēt automašīnu stāvlaukumus ciemos pie daudzdzīvokļu mājām, kā arī pie apmeklētākajām iestādēm.

Galvenās problēmas saistītas ar ceļu segas un tiltu nestspēju – ceļi būvēti 20.gadsimta sešdesmitajos līdz astoņdesmitajos gados pēc toreiz spēkā esošajiem normatīviem, kas noteica maksimālo autotransporta ass slodzi 10t un maksimālo transportlīdzekļa pilnu masu 36t, bet šodienas tirgus nepieciešamība, kā arī Eiropas Savienības prasības nosaka attiecīgi 11,5t un 44t. Tā rezultātā atsevišķos posmos ir

izveidojusies situācija, ka autoceļu kvalitāti ar vienkāršām remonta metodēm nav iespējams nodrošināt.

Pie esošā nepietiekamā autoceļu uzturēšanas un attīstības finansēšanas līmeņa, pieaugot satiksmes intensitātei un smagsvara transportlīdzekļu īpatsvaram, notiek pastāvīgs autoceļu tīkla sabrukuma process un pieaug neracionāli autoceļu lietotāju izdevumi, kā arī palielinās satiksmes negadījumu skaits.

Autoceļu tīkla attīstība pagastos ir viens no priekšnoteikumiem lauku teritoriju sabalansētai attīstībai. Nepievēršot uzmanību lauku autoceļu sakārtošanai, pakāpeniski veidojas teritorijas ar apgrūtinātu satiksmi, pasliktinās sasniedzamība. Lauku pašvaldībās valsts budžeta mērķdotācija ir vienīgais pašvaldību ceļu finansēšanas avots.

Dzelzceļa transports

Latvijas ekonomikas attīstības indikators ir dzelzceļa transports. Valsts akciju sabiedrība *Latvijas dzelzceļš* ir lielākais dzelzceļa kravu pārvadātājs

Galvenās problēmas sekmīgai kravas pārvadājumu attīstībai rodas sliežu ceļu un ritošā sastāva neapmierinošā tehniskā stāvokļa dēļ.

Kravu pārvadājumos dominē Ventspils–Jelgavas–Krustpils–Rēzeknes dzelzceļa līnija, pa kuru kravas no Krievijas rūpniecības rajoniem tiek nogādātas Ventspils ostā.

Galvenās pārvadātās kravas no Austrumiem uz Rietumiem ir nafta un tās produkti, akmeņogles, minerālmēsli, ķīmiskās vielas.

Valsts iekšienē tiek pārvadāts neliels kravu apjoms – pamatā kokmateriāli, vietējie energoresursi un būvmateriāli.

Jelgavas novadā izvietotas:

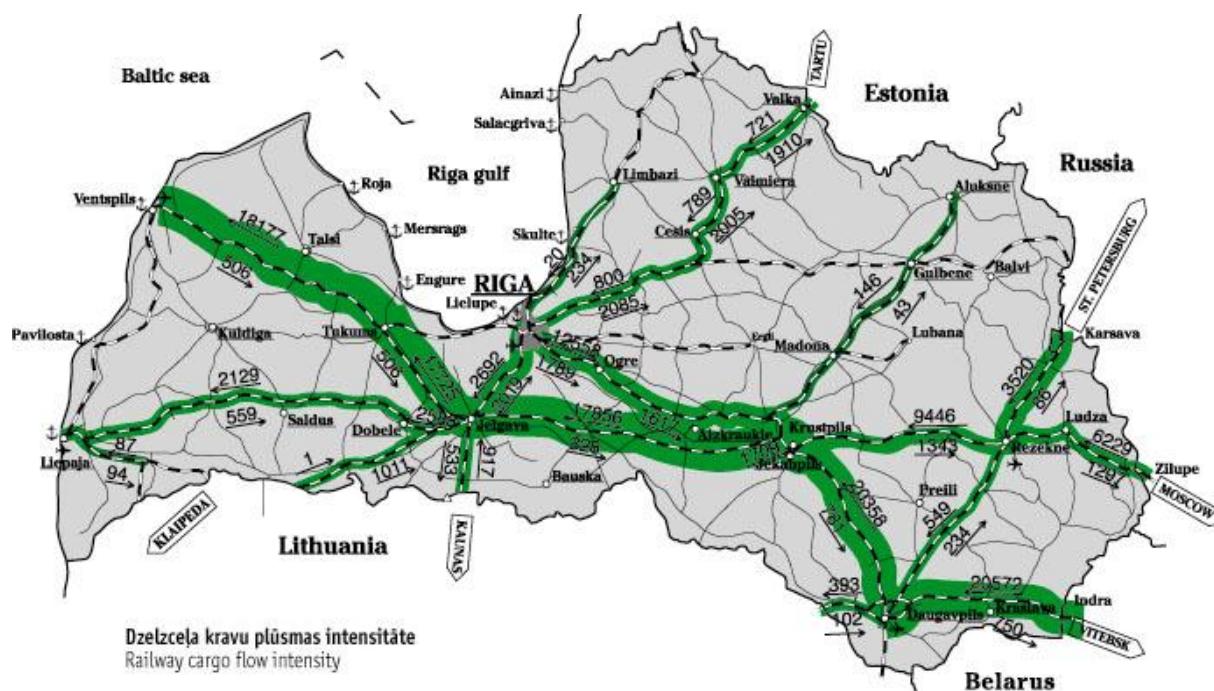
- stratēģiskās nozīmes I kategorijas dzelzceļa līnijas:
 - Tukums II – Jelgava un
 - Jelgava – Krustpils, kā arī
- stratēģiskās nozīmes II kategorijas dzelzceļa līnijas:
 - Rīga – Jelgava,
 - Jelgava – Liepāja,
 - Jelgava – Meitene – valsts robeža un
 - Glūda – Reņģe – valsts robeža.

Dzelzceļa līnijas tiek izmantotas galvenokārt kravu pārvadājumiem. Elejā teritorijā blakus dzelzceļam ir izvietoti lauksaimniecības ražošanas uzņēmumi.

Līvberzes un Glūdas pagastu teritorijās iespējama dzelzceļa infrastruktūras izmantošanas iespēju analīze.

Jelgavas novada izaugsmi varētu veicināt esošā dzelzceļa tīkla sakārtošana un pilnveidošana.

Uzsākta izpēte „Daugavas kreisā krasta dzelzceļa maršrutu uz ostas teritorijām un starptautisko lidostu „Rīga” izpēte”. Viens no iespējamajiem projekta risinājumiem paredz dzelzceļa līniju Jelgava – Krustpils un Rīga – Jelgava savienošanu, apejot Jelgavas pilsētu.

2.5.att. Dzelzceļa līnijas (Avots: www.ldz.lv)

Perspektīvā plānota starptautiskā dzelzceļa līnija „Rail Baltic”, kura šķērsos arī Jelgavas novada teritoriju. Projekta ietvaros tiks modernizēts iecirknis Rīga – Jelgava – Meitene.

Gaisa satiksme

Satiksmes ministrija aviācijas nozares attīstība izvirzījusi sekojošus uzdevumus, kas veicami līdz 2013. gadam:

- attīstot VAS Starptautiskās lidostas "Rīga" infrastruktūru, paplašinot lidojumu tīklu un uzturot pievilcīgu cenu politiku, panākt, ka Rīga kļūst par nozīmīgu Eiropas līmeņa gaisa satiksmes centru;
- veicināt reģionālo lidostu attīstību un iekšzemes gaisa pārvadājumu attīstību;
- radīti priekšnoteikumi tūrisma un ar to saistīto nozaru attīstībai.

Jelgavas novada plānojums atbalsta mazas aviācijas attīstību tūrismam, sportam un biznesa lidojumiem.

2.30.tabula

Esošie mazās aviācijas lidlauki un helikopteru nosēšanās laukumi Jelgavas novada teritorijā

Pagasts	Nosaukums	Platība	Izmantošana
Glūdas pagasts	Centra Jaunzemji		Vispārējās aviācijas helikopteru lidlauks
Valgundes pagasts	Meža Ratnieki		Mazās aviācijas lidlauks

Velotransports

Jelgavas novada teritorija iekļauj Jelgavas pilsētu un pilsētas satiksmes infrastruktūra turpinās novada teritorijā. Velokustībai kļūstot populārākai, nepieciešams attīstīt arī atbilstošu infrastruktūru.

2.31.tabula

Izbūvētie veloceļiņi Jelgavas novada teritorijā uz 2010.gada 1.janvāri

Pagasts	Veloceliņa atrašanās vieta	Celiņa garums, km
Jaunsvirlaukas pagasts	Mežciems	1,3
Svētes pagasts	Svēte	1,2

2.13. Ainavas

Jelgavas novads atrodas Zemgales līdzenumā, tāpēc lielākoties skatam paveras līdzenums ar atvērtu ainavu. Novadā nav daudz meža masīvu, bet ir salīdzinoši daudz lauksaimniecības zemju, lauki ir atklāti un pārredzami, plašums redzams vairāku kilometru rādiusā.

Jelgavas novadam raksturīgi vairāki ainavu tipi:

Dabas ainavas

Dabas pamatnes teritorijas, kur kā savdabīgi ainavas elementi ir upju ielejas, upju piekrastes, palieņu pļavas. Savdabīgi ainavas elementi ir upju gravas, pilskalni, dzirnavu ezeri, plašās pļavas, zālāji, stādījumu un graudaugu lauki, kas dod iespēju no attāliem skatu punktiem skatīt ciemu un apdzīvoto vietu veidolu. Viens no svarīgākajiem ainavu veidotājfaktoriem ir upes, jo ūdens vienmēr ir piesaistījis cilvēku. Jelgavas novadu caurvij Lielupes baseina upju tīkls. Upju krastos jau no seniem laikiem apmetās uz ilgstošu dzīvošanu mūsu senči, upes piesaista arī tūristus.

Jelgavas novada teritorijā esošās dabas teritorijas veido vienreizējus, novadam raksturīgus ainavu elementus, Lielupes upes rāmais plūdums harmonē ar rāmo dabu

palienes pļavās, esošie dabas parki papildina Zemgales līdzenuma ainavu ar vertikālu dimensiju.

Pieupju ainavas

Pieupju ainavas ir lineāras, tajās pastāv izteiktas konfliktsituācijas, ko rada pretrunas starp izmantošanas un aizsardzības mērķiem. Pieupju ainavas ietver sevī arī lauku ainavas, jo tie veido kopīgu skatu.

Novadā pieupju ainavas pārsvarā ir lielas atvērtas teritorijas, kuru vietām pārtrauc ciemu apbūve, viensētu saimniecības, lauku ceļu vai koku un krūmu puduri.

Pie upēm ir sakoncentrējušās visas atvērtās un ar mežu neapaugušās ainavas. Šeit pastāv pieupju lauksaimnieciski apgūtās teritorijas. Upes ienes ainavā dzīvīgumu, savdabīgu veģetāciju un ir savdabīgas dominantes visos skata punktos pie upju krastiem.

Īpaši gleznainas ir Svētes upes(Vilces un Zaļenieku pagastos), Platones upes (Platones un Lielplatones pagastu) un Tērvetes upes(Zaļenieku pagastā) ielejas un Lielupes upes ainavas.

Lai atsegtu upju gleznainās ainavas un veicinātu upju pašattīrīšanās spēju, jāveic upju krastu kopšana.

Lauku ainavas

Lauku ainavām raksturīgs liels atvērums un līdzena vieta, kuru taisnās līnijas šķērso meliorācijas grāvji un lauku ceļi.

Skatoties no putnu lidojuma, šīs zemes neizskatās kā vienveidīga masa, bet gan veido tādu kā mozaīku, jo ir arī augļu dārzi, ganības, aramzemes un nelieli mežu pudurīši, vienviet koncentrētas vairākas viensētas, viensētu puduri.

Īpaši skaistas Zemgales lauku ainavas vērojamas Zaļenieku, Platones un Sesavas pagastos, kur redzamas plašās lauksaimniecības teritorijas kopskatā ar viensētām un viensētu grupām.

Funkcionālās, urbanizētās ainavas

Jelgavas novads nav pārslogots ar lielu iedzīvotāju skaitu. Visvairāk iedzīvotāju koncentrējas pagastu centros un lielākajos ciemos. Plašas daudzstāvu dzīvojamo māju teritorijas raksturīgas Kalnciema un Elejas ciemu centra apbūvē. Novada lielākajos ciemos daudzstāvu dzīvojamā apbūve veido atsevišķus pudurus, savukārt savrupmāju apbūves teritorijas koncentrējas galvenokārt gar ciemu šķērsojošajiem ceļiem. Ciemu centrālajā daļā izvietoti sabiedriskas nozīmes objekti un

darījumu teritorijas. Ciemu teritorijās zaļo struktūru veido parki, skvēri un upju piekrastes.

Padomju laika atstātais mantojums – lielās fermas, darbnīcas, noliktavas – pašlaik lielākā daļa ir aizlaistas un pamestas. Tie ir ainavu degradējošie elementi. Tādi ir arī vecās, sabrukušās mājas, šķūņi, nesakārtotie pagalmi, pamestie celtniecības objekti.

Ceļu joslu ainavas

Ceļi un takas dod cilvēkam ko vairāk, nekā iespēju nokļūt no vienas vietas uz citu. Tas ietekmē pozīciju, no kuras mēs uztveram mūsu ciemus un lielāko daļu no mūsu apkārtējās vides. Ceļi ir skatu punktu virkne, bez tam divos virzienos. Ceļš ir pašturpinoša, lineāra ainava, kas sastāv no četriem elementiem:

- ceļa klātnes – ar „melno segumu”, granti (šķembām), zemes ceļš (bez seguma);
- ceļa norobežojošām daļām – grāvjiem, aizsargbarjerām, dzīvžogiem un alejām;
- sānu barjerām, kas ir aptverošas ainavas elementi – mežs, krūmi, pauguri;
- visa skatam atverama telpa – māju grupas, ceļi, koku puduri.

Katrs ceļš virzās pa vizuālu koridoru – ceļa ainava ir vadītāju un pasažieru, vai gājēju skatam redzamā telpa abos kustību virzienos.

Jelgavas novadā ir optimāls ceļu tīkls, īsā laikā iespējams no novada administratīvā centra nokļūt jebkurā novada vietā. Atsevišķi valsts reģiona nozīmes ceļu posmi Sesavas, Zaļenieku un Jaunsvirlaukas pagastu teritorijās, kur apbūve atrodas atstatu no ceļa un ceļu malas tiek regulāri koptas, veido ainaviskas līkloču jostas starp plašajām lauksaimniecības teritorijām.

Valsts vietējais autoceļš V1065 Tušķi – Kalnciems ar upju šķērsojumiem un piegulošām upēm veido gleznainu ainavu visā ceļa posmā visos gadalaikos.

Visos gadalaikos skatu piesaista ainaviski upju, strautu un lielāko novadgrāvju šķērsojumi (tilti, caurtekas un laipas). Īpaši ainaviski ir Vilces upes šķērsojums pie Mūrmuižas, Vircavas upes šķērsojums pie Blukām, Lielupes šķērsojums Staļģenē un pie Tīreļiem. Skaista ainava paveras šķērsojot Jelgavas pilsētas un Valgundes pagasta robežupi Iecavu.

Īpaši nozīmīgs Zemgales plānošanas reģiona pagastus šķērsojošs valsts P103 ceļa posms caurvij Jelgavas novada Vilces, Elejas un Sesavas pagastus, atsedzot skaistas ainavas.

Pie Lielupes tilta Staļģenē un Apiņu tilta pār Svētes upi Līvberzes pagastā izveidotas atpūtas vietas ar laivu piestātnēm.

Saimnieciskās ainavas

Jelgavas novadā saimnieciskās ainavas veido galvenokārt lauksaimnieciskās ražošanas objekti, kaltes, lopkopības fermas, ciemu teritorijām pieguļ rūpnieciskās ražošanas objekti.

Liela daļa padomju laikos būvēto saimniecisko objektu ir kā apkārtni degradējošie elementi, jo tie ir pamesti un neizmantojami.

Svarīgs ilgtspējīgas teritorijas attīstības uzdevums ir vides „zaļās struktūras”- mežu, parku, pļavu u.c. un „ūdens struktūras”- upju, ezeru un citu ūdensteču un ūdenstilpju saglabāšana un atjaunošana.

Plānojot novada perspektīvo attīstību, izstrādājot teritorijas plānotās (atļautās) izmantošanas zonējumu un zemes vienību dalījumu, jāņem vērā esošās ainavas un to aizsardzība.

2.14. Vides kvalitāte

Nozīmīgākie vides kvalitāti ietekmējošie faktori Jelgavas novadā ir virszemes ūdeņu kvalitāte, siltumapgādes uzņēmumu darbība, padomju laiku mantojums – bijušo ražotņu teritorijas un to potenciālais augsnes un grunts piesārņojums. Līdz ar ražošanas uzņēmumu darbības pārtraukšanu ir mazinājies arī piesārņojums, kas būtiski ietekmēja vides kvalitāti. Jāatzīmē, ka savulaik plaši izbūvētajām industriāla rakstura teritorijām mūsdienu ekonomikas apstākļos nav atrasts intensīvs pielietojums, un daļēji demontētās būves un konstrukcijas būtiski mazina novada teritorijas vizuālo pievilcību.

Gaisa kvalitāte, piesārņojums

Gaisa kvalitāte ir viens no noteicošajiem faktoriem cilvēka pilnvērtīgas dzīves apstākļu nodrošināšanai. Vienlaikus gaisa vide ir visvairāk pakļauta piesārņojumam, bet nepārtrauktā gaisa masu pārvietošanās kā lokālajā, tā globālajā mērogā izsauc

piesārņojuma izplatīšanos pa plašām teritorijām un piesārņojošo vielu koncentrācijas izmaiņas.

Gaisa kvalitāti Jelgavas novadā galvenokārt ietekmē piesārņojošo vielu izmeši, kas rodas sadedzinot fosilo kurināmo, iztvaikojot gaistošiem organiskiem savienojumiem, fotoķīmiskās reakcijās un citos procesos. Visvairāk izmešus rada enerģētikas un transporta nozares. Jelgavas novada teritorijā dažviet vēl joprojām apkurei tiek izmantotas akmeņogles, kas rada ievērojami lielāku gaisa piesārņojumu, nekā citi fosilie kurināmie. Ievērojamu piesārņojumu rada mobilie izmešu avoti – autotransports, kurš dod aptuveni 70 – 80 no kopējā izmešu daudzuma gaisā. Autotransporta bīstamākie atgāzu sārņi ir svins, oglekļa oksīds, slāpekļa oksīdi, ogļūdeņraži un aldehīdi.

Pēc „Latvijas Valsts Ceļu” datiem satiksmes intensitāte uz Jelgavas novadā esošajiem valsts galvenajiem autoceļiem ir pieaugusi, kas nozīmē, ka arī izmešu apjoms pieaug.

Piesārņojošās vielas gaisā izmaina vides apstākļus, ietekmē dzīvības norises, izraisa dažādas saslimšanas, kā arī nodara kaitējumu ēkām un pieminekļiem.

Lai samazinātu ūdens resursu piesārņojumu, jāveic sekojošas darbības:

1. Jāuzstāda dūmgāzu attīrīšanas iekārtas stacionāriem izmešu avotiem;
2. Jāveic degvielas kvalitātes kontroli un uzlabošanu;
3. Jāveic gaisa kvalitātes monitoringu, stingru tehnoloģiju ievērošanu siltumenerģētikas uzņēmumos;
4. Jāsamazina individuālo katlu māju skaits, risinot jautājumu par centralizētās siltumapgādes ieviešanu.
5. Jāveic kurināmā uzglabāšanas sakārtošanu siltumapgādes uzņēmumos, nepieļaujot apkārtējo īpašumu piesārņošanu.

Ūdeņu kvalitāte, piesārņojums

Ūdens ir nepieciešams dzīvības procesu uzturēšanai, līdz ar to kvalitatīvs ūdens ir viens no veselības uzturēšanas priekšnosacījumiem un ir būtisks sabiedrības labklājības rādītājs.

Kvalitatīva dzeramā ūdens nodrošināšana visiem Latvijas iedzīvotājiem ir aktuāla gan no Eiropas tiesību normu izpildes viedokļa (EK Padomes 1998. gada 3. novembra Direktīva 98/83/EK par dzeramā ūdens kvalitāti un PVO dzeramā ūdens vadlīnijas), gan arī kā nozīmīgs sabiedrības veselības jautājums. 2004. gadā Latvijas Saeima pieņēma likumu Par 1992.gada 17.marta konvencijas robežšķērsojošo

ūdensteču un starptautisko ezeru aizsardzību un izmantošanu Protokolu par ūdeni un veselību. Līdz ar to Latvija ir uzņēmusies pildīt šīs konvencijas nosacījumus attiecībā uz ūdeņu aizsardzību – veicināt cilvēka veselības un labklājības aizsardzību gan individuāli, gan kopēji ilgtspējīgas attīstības ietvaros, gan arī robežu šķērsojošā un starptautiskajā kontekstā visos atbilstošos līmeņos, uzlabojot ūdens apsaimniekošanu, ieskaitot ūdens ekosistēmas aizsardzību un novēršot, samazinot un kontrolējot ar ūdeni saistītās slimības.

Lai arī kopumā ūdens resursi valstī dzeramā ūdens apgādei ir pietiekami, bieži vien neapmierina dzeramā ūdens kvalitāte, kas šobrīd pamatā jāattiecina uz mazajām ūdens apgādes sistēmām pagastos.

Ūdeņu piesārņojums

Visus ūdens piesārņojuma avotus iedala divās grupās – punktveida un izkliedētos (difūzos).

Difūzo piesārņojumu veido lietus un sniega kušanas ūdeņi, to piesārņojums, kas migrējot cauri augsnei uztver vielas, kas akumulējušās augsnē vai augsnes virspusē lauksaimniecības zemju mēslošanas rezultātā. Ūdeņiem, kas plūst no izkliedētajiem piesārņojuma avotiem bieži nav zināma rašanās vieta, tāpat kā nav zināma attiecīgā vieta, kur tie ieplūst upē vai ezerā.

Difūzā piesārņojuma līmeni nosaka:

- Notece no (lauksaimniecībā izmantojamām zemēm) LIZ un (mežsaimniecībā izmantojamām zemēm) MIZ;
- Notece no apdzīvotām vietām un viensētām, kuras nav centralizētā kanalizācijas sistēmā;
- Transports un satiksme;
- Atmosfēras piesārņojums.

Augu barības vielu iznese ar noteci no lauksaimniecības zemēm ir dabiska parādība, kas visintensīvāk notiek no oktobra līdz aprīlim. Tā veicina virszemes ūdens ekosistēmu piesārņošanu ar augu barības vielām. Atkarībā no klimatiskajiem un hidroloģiskajiem apstākļiem slāpekļa un fosfora iznese pa gadiem ievērojami atšķiras.

Nepārdomāta saimnieciskā darbība, mēslošanas līdzekļu pielietošana un nosusināšanas sistēmu darbība palielina augu barības vielu izskalošanos - difūzo piesārņojumu. Slāpekļa savienojumu iznese no lauksaimniecības zemēm ir 4-17 kg/ha

gadā un fosfora savienojumu iznese ir 0,05-0,5 kg/ha gadā. Bērzes monitoringa stacija raksturo iznesi no intensīvi apsaimniekotām platībām.

Lielākais lauksaimniecības piesārņojuma avots ir fermu nesakārtotā kūstmēslu saimniecība, kas rada ievērojamu koncentrēto piesārņojumu. Vēl koncentrācijas ir atkarīgas no šķīdzmēslu glabāšanas un iestrādes, kas bieži vien neatbilst vides aizsardzības prasībām. 18.12.2001. MK noteikumi "Noteikumi par ūdens un augšnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisītā piesārņojuma ar nitrātiem" paredz, ka lauksaimniecībā izmantojamās platībās iestrādātais organisko mēslu daudzums, tajā skaitā arī pašu dzīvnieku atstātais mēslojums, nedrīkst pārsniegt 170 kg slāpekļa uz hektāru, kas atbilst 1,7 dzīvnieku vienībām uz vienu hektāru.

Par punktveida piesārņojuma avotiem uzskatāmi saimnieciskie un ražošanas notekūdeņi, kas neatkarīgi no to attīrīšanas pakāpes, ir koncentrēti vienā vietā upē vai ezerā. Šos piesārņojuma avotus ir vieglāk kontrolēt. Nepieciešams vienīgi pilnveidot attīrīšanas tehnoloģiju un uzlabot iekārtu ekspluatāciju, un piesārņojums tiks novērsts.

Punktveida piesārņojuma līmeni nosaka notekūdeņi, kuri tiek centralizēti savākti un ievadīti virszemes ūdeņos:

- Apdzīvotu vietu komunālie notekūdeņi (notekūdeņu attīrīšanas iekārtas);
- rūpniecības un lauksaimniecības notekūdeņi (notekūdeņu attīrīšanas iekārtas);
- daļa lietussūdeņu.

Lai samazinātu ūdens resursu piesārņojumu, jāveic sekojošas darbības:

1. Jāsamazina virszemes ūdeņu piesārņojums no punktveida piesārņojuma avotiem:
 - sadzīves notekūdeņu attīrīšanas iekārtām;
 - apdzīvotām vietām bez centralizētās sadzīves notekūdeņu savākšanas;
 - ražošanas uzņēmumiem.
 - piesārņotām teritorijām;
2. Jāsamazina virszemes ūdeņu piesārņojums no difūzā piesārņojuma avotiem:
 - Transporta;
 - Vasarnīcām, mazdārziņiem, tūrisma objektiem;

- Lauksaimniecības

3. Jāveic plūdu riska analīze, plūdu seku likvidēšana
4. Jāsamazina upju krastu eroziju risks – ierobežojot būvniecību un saimniecisko darbību
5. Jāsamazina mazo HES avāriju risks – veicot drošas ekspluatācijas uzraudzību.

Augsne, tās piesārņojums

Augsne ir viens no nozīmīgākajiem dabas resursiem. Augsne kalpo kā filtrs, kas aizsargā pazemes ūdeņus, ūdensteces un ūdenstilpes no ķīmiskā un bioloģiskā piesārņojuma, tomēr pārmērīga mitruma periodos agri pavasarī un rudenī augsne tiek caurskalota, un piesārņojošām vielām ir iespēja nokļūt ūdeņos. Augsne ir teritorijas bioloģiskās daudzveidības noteicēja un saglabātāja.

Augšņu degradācija un lauksaimniecībā izmantojamo zemju aizaugšana ir galvenās lauksaimniecības radītās vides problēmas. Jāatzīmē arī ūdenstilpju piesārņošana no kūtsmēslu krātuvēm, kas neatbilst vides aizsardzības prasībām.

Smagie metāli. Energoresursi un transporta degviela nelielā daudzumā satur smagos metālus, kas sadedzināšanas procesā nonāk gaisā. No gaisa ar sausiem un mitriem nosēdumiem smagie metāli nonāk augsnē. Kopumā Latvijas augsnēs smago metālu koncentrācijas atbilst fona līmenim. Labības graudos un kartupeļos konstatētās smago metālu koncentrācijas ir ievērojami zemākas par normatīvajos aktos noteiktajām maksimāli pieļaujamajām normām.

Augu aizsardzības līdzekļu lietošana. Augu aizsardzības līdzekļu lietošana lauksaimniecībā kopš iepriekšējā gadsimta ir samazinājusies, bet palielinājusies darbīgās vielas koncentrācija. Grūtības ķīmisko augu aizsardzības līdzekļu ietekmes uz vidi un uz pārtikas produktiem riska novērtējumā rada tas, ka to toksicitātes pakāpe ir ļoti dažāda, kā arī noturība vidē ir atkarīgi no darbīgās vielas tipa un koncentrācijas.

Piesārņotās un potenciāli piesārņotās teritorijas

Saskaņā ar 2001.gada 11.novembra MK noteikumiem Nr. 483 „Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu apzināšanas un reģistrācijas kārtība” Jelgavas novadā ir veikta piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu apzināšana. Potenciāli piesārņotās vietas ir teritorijas, kurās pagātnes saimnieciskās darbības rezultātā radies grunts vai augsnes piesārņojums, kurš var vēl ilgstoši nelabvēlīgi ietekmēt vidi. Apdraudēt cilvēku veselību un dzīvību, fizisko un juridisko personu īpašumu un intereses, un

kurš nav pierādīts ar izpēti vai analīzi rezultātiem. Uz 2010. gada sākumu Jelgavas novadā bija reģistrēti 62 objekti, kas klasificējami kā piesārņoti vai potenciāli piesārņoti. Saraksts pielikumā.

Rūpniecisko teritoriju raksturojums, to ietekme uz vidi un rūpnieciskā riska ietekmes teritoriju raksturojums tika apskatīts izstrādātajā Jelgavas pilsētas, Jelgavas novada un Ozolnieku novada apvienotajā **Civilās aizsardzības plānā**

2.32.tabula

Saimnieciskās darbības izraisītie riski un rīcība to novēršanai

Piesārņojuma vieta un veids	Piesārņojuma radītie iespējamie draudi	Rīcības
Vides piesārņojums bijušajās artēzisko urbumu vietās visā novada teritorijā	Pazemes ūdeņu piesārņojums Dzeramā ūdens kvalitātes pasliktināšanās	Veikt artēzisko urbumu tamponēšanu
Sauso un sadzīves atkritumu deponēšanas vietas novada teritorijā	Gruntsūdeņu piesārņojums Dzeramā ūdens kvalitātes pasliktināšanās Bīstamo vielu (smagie metāli, fosfāti) nonākšana pazemes ūdeņos Dabisko biotopu iznīcināšana	Veikt atkritumu izgāztuvju likvidāciju, rekultivāciju Izstrādāt vienotu atkritumu apsaimniekošanas plānu Ieviest un attīstīt dalīto atkritumu savākšanas sistēmu
Piesārņojuma veidošanās pie intensīvai atpūtai izmantotajām ūdenskrātuvēm	Augsnes piesārņojums ar naftas produktiem no autotransporta Pieguļošo teritoriju piesārņojums no sadzīves atkritumiem	Veikt atpūtas vietu labiekārtošanu atbilstoši normatīviem aktiem Nodrošināt teritoriju uzkopšanas darbus
Bīstamo kravu tranzīts pa autoceļu un dzelzceļu	Vides- augšnes, gaisa piesārņojums ar naftas produktiem, bīstamām vielām utml.	Noteikt bīstamo kravu pārvadājumu maršrūtus Izstrādāt rīcības plānu avārijas gadījumiem
Naftas produktu noplūdes risks degvielas uzpildes stacijās	Vides- augšnes piesārņojums ar naftas produktiem Ugunsgrēka risks	Izstrādāt rīcības plānu avārijas gadījumiem
Bezsaimnieka būves	Vides ainaviskās kvalitātes pasliktināšanās	Veikt nojaukšanas, rekultivācijas vai renovācijas darbus
Gaisa piesārņojums uz A-8 un A-9 maģistrālēm	Gaisa piesārņojums ar autotransporta izmešiem	Veikt automaģistrāļu norobežošanu ar fiziskiem šķēršļiem apdzīvotajās vietās

Perspektīvā plānotie vides aizsardzības pasākumi:

- Rekonstruēt ūdenssaimniecības tīklus un objektus visos novada ciemos;
- Kontrolēt notekūdeņu apsaimniekošanu individuālo dzīvojamo māju apbūvē ūdens objektu teritorijās;
- Veicināt apkures sistēmu rekonstrukciju, pārejot no fosilā kurināmā izmantošanas un atjaunojamo energoresursu izmantošanu;
- Samazināt piesārņojuma avotu skaitu, apzinot degradētās teritorijas un veicinot to rekultivāciju;

- Veicināt atjaunojamo energoresursu ražošanu un izmantošanu;
- Veikt upju un ūdenskrātuvju tīrīšanu, piegulošās teritorijas sakopšanu un veikt izglītojošos pasākumus.

2.15. Civilā aizsardzība

Civilās aizsardzības sistēmas uzdevumus un to izpildes kompleksu valsts varai un visu līmeņu pašvaldībām reglamentē LR “Civilās aizsardzības likums”.

Saskaņā ar šī likuma 10.pantu “Pašvaldību pienākums ir piedalīties civilās aizsardzības preventīvajos pasākumos, kā arī glābšanas un ārkārtējo situāciju izraisīto seku likvidēšanas pasākumos, veicināt teritoriālo ātrās reaģēšanas spēku gatavību, sekmēt ārkārtējām situācijām paredzēto materiāltehnisko rezervju veidošanu un papildus finansu līdzekļu piesaistīšanu”.

Lai veiksmīgi risinātu civilās aizsardzības jautājumus ir izstrādāts Jelgavas pilsētas, Jelgavas novada un Ozolnieku novada apvienotais Civilās aizsardzības plāns. Civilās aizsardzības plāna mērķis ir radīt katastrofu pārvaldīšanas organizatorisko struktūru Jelgavas pilsētā, Jelgavas un Ozolnieku novadu teritorijā, izstrādāt skaidru un nepārprotamu rīcības kārtību, lai novērstu vai mazinātu iespējamo kaitējumu cilvēkiem, īpašumam un videi katastrofu vai tās draudu gadījumā, kā arī, lai veiktu glābšanas darbus un iespējamo katastrofu izraisīto seku likvidēšanas pasākumus.

Civilās aizsardzības sistēmas galveno uzdevumu izpildes nodrošināšana administratīvajā teritorijā:

1. Veikt katastrofu pārvaldīšanu;
2. Sniegt palīdzību katastrofās cietušajiem;
3. Samazināt katastrofu radīto un iespējamo kaitējumu īpašuma un videi;
4. Ja noticis militārs iebrukums vai sācies karš, - atbalstīt ar resursiem Nacionālos bruņotos spēkus.

Dabas katastrofas. Pavasara plūdu bīstamību nosaka ledus sastrēgumu veidošanās, kā rezultātā strauji applūst lielas teritorijas. Novada teritoriju šķērso Lielupes baseina upes, līdz ar to pavasaros novada ciemus, lauku un mežu teritorijas apdraud plūdi. Vēl būtisku apdraudējumu var radīt vētras, lietus gāzes, sniegputeni, apledojums, karstuma un aukstuma viļņi. Tā kā Latvijas teritorija neatrodas seismiski aktīvajā zonā, tad zemestrīču apdraudējums Jelgavas novadā ir samērā zems.

Pavasaros mežu un kūdras purvu teritorijās būtiskus zaudējumus var nodarīt kūlas dedzināšana, vēlāk vasarā ugunsgrēkus var izraisīt karstuma viļņi un cilvēku neapdomīga rīcība ar uguni.

Industriālo objektu radītais risks. Novada teritoriju šķērso VAS „Latvijas Dzelzceļš” maģistrāles, pa kurām tiek pārvadātas bīstamās kravas, kā arī valsts automaģistrāles.

Ievērojamu risku var radīt katastrofa Platones pagasta teritorijā esošajā SIA „Astarte-Nafta” naftas produktu noliktavā un novada teritorijā izvietotajās degvielas uzpildes stacijās.

Apdraudējumu var radīt arī iespējamā avārija Elejas pagastā esošajā uzņēmumā LPKS „Latraps”. Objekta bīstamības pakāpi nosaka amonija nitrāta minerālmēsļu esamība objektā, jo amonija nitrāts pieskaitāms pie sprāgstošām vielām.

Ievērojamus zaudējumus var radīt pārrāvums maģistrālajos gāzes un naftas vados, kā arī gāzes reducēšanas stacijās. Hidrotehnisko būvju avārijas var radīt pārplūšanas draudus.

Sabiedriskās nekārtības, terora akti, bruņoti konflikti. Sabiedriskās nekārtības rodas atsevišķu iedzīvotāju grupu neapmierinātības rezultātā, protestējot pret valsts vai pašvaldību institūciju darbību vai bezdarbību, kā arī masu pasākumu organizēšanas laikā. Jelgavas novadā nav novēroti šāda veida apdraudējumi.

Epidēmijas, epizootijas, epifitotijas. Epidēmija ir infekcijas slimības izplatīšanās tādos apmēros, kas pārsniedz konkrētai teritorijai raksturīgu saslimstības līmeni, vai arī slimības parādīšanās un intensīva izplatīšanās teritorijā, kurā iepriekš tā nav reģistrēta. Jelgavas novada teritorijā potenciāli cilvēku masveida saindēšanās un infekcijas slimību saslimšanas avoti ir ēdināšanas, sadzīves pakalpojumu sniegšanas, atpūtas, ūdensapgādes un pārtikas ražošanas uzņēmumi, publiskās atpūtas vietas, peldvietas u.c. Epizotija ir dzīvnieku infekcijas slimība, kurai raksturīga dzīvnieku masveida saslimšana un strauja izplatība un kura rada lielus sociālekonomiskos zaudējumus, ierobežo starptautisko tirdzniecību ar dzīvniekiem un dzīvnieku izcelsmes produktiem. Jelgavas novada teritorijā, līdzīgi kā citviet Latvijā, periodiski tiek reģistrēta trakumsērga. Trakumsērga pārsvarā tiek konstatēta meža dzīvniekiem (lapsām, jēnotiem), retāk mājas dzīvniekiem. Epifitotija ir kaitīgo organismu (augiem un augu produktiem kaitīgie dzīvnieku vai augu valsts organismi, vīrusi, mikoplazmas un citi patogēni) masveida izplatīšanās. Jelgavas novada teritorijā 2009.gadā tika konstatēta bakteriālā iedega.

Civilās aizsardzības plāns tiks uzturēts un pilnveidots, un tur noteiktās rīcības apgūtas organizējot dažāda līmeņa mācības, ar kopējo mērķi izveidot un uzturēt sistēmu, kas novada iedzīvotājiem ļauj justies pasargātiem dažāda līmeņa apdraudējuma gadījumā.

2.16. Novada kultūrvēsturiskais mantojums

Jelgavas novada teritorijā atrodas liels klāsts dažādu valsts un vietējas nozīmes kultūras pieminekļu, t.sk. arhitektūras, arheoloģijas, mākslas un vēstures pieminekļu.

Kā minēts Valsts Kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas rakstos, kultūras mantojums sastāv no uzkrātu resursu kopuma, kas saņemti mantojumā no pagātnes un kas, neatkarīgi no piederības, indivīdu un sabiedrības uztverē tiek uzskatīti par vērtību, pārliecību, zināšanu, tradīciju atspoguļotājiem un paudējiem un ietver vidi, kas izveidojusies cilvēku un vietu mijiedarbībā, laikiem ejot.

2.33.tabula

Kultūras pieminekļu iedalījums Jelgavas novadā

Aizsardzības nozīme	Skaits
<i>Valsts nozīmes</i>	
Arhitektūras piemineklis	52
Arheoloģijas piemineklis	27
Mākslas piemineklis	15
Vēstures piemineklis	3
<i>Vietējas nozīmes</i>	
Arhitektūras piemineklis	90
Arheoloģijas piemineklis	14

2.17. Teritorijā esošo nozaru un sektoru analīze

Teritorijas izmantošanas analīze

Nozare/ sektors	Nozares stiprās puses	Nozares vājās puses
Lauksaimniecība un lauksaimnieciskās ražotnes	Pastāv spēcīgi lauksaimnieciskās ražošanas uzņēmumi Lauksaimniecība ir galvenā un profilējošā nozare Augsts augstvērtīgo lauksaimniecības zemju īpatsvars Lauksaimniecībā izmantojamās zemes ir meliorētas Lauksaimniecība ir nozīmīga un būtiska tautsaimniecības sastāvdaļa	Meliorācija atsevišķās teritorijās rada papildus grūtības tiem alternatīvajiem lauksaimniecības veidiem (augļkopībai, utml), kas varētu bojāt meliorācijas sistēmas
Meliorāciju sistēmas	Plašas meliorētas lauksaimniecisko zemju teritorijas	Nepietiekami apsaimniekotas pastāvošās meliorāciju sistēmas Vāji veikta meliorācijas sistēmu uzraudzība
Mežsaimniecība	Novada teritorijā Līvērzes un Valgundes pagastos ievērojamas mežu platības Mežos esošā dabas daudzveidība	Ierobežoti mežu resursi Atsevišķu pagastu teritorijās salīdzinoši neliels mežsaimniecībā izmantojamo zemju īpatsvars
Derīgo izrakteņu ieguve	Pastāv plaša spektra derīgo izrakteņu atradnes (māls, smiltis, grants, kūdra, dolomīts)	Nav informācijas par atsevišķu karjeru izmantošanas iespējām Netiek veikta karjeru rekultivācija
Zivsaimniecība		
Komerddarbības objektu apbūves teritorijas	Daļa pakalpojumu izvietotas labi sasniedzamā attālumā no pārējām novada apdzīvotajām vietām	Ir nepietiekami uz tūrismu orientētu pakalpojumu veidu Neattīstīta pakalpojumu infrastruktūra pagastos; Trūkst augstas kvalitātes pakalpojumu tūrisma apkalpei
Publiskā (sabiedriskas nozīmes) apbūve	Sabiedriskie pakalpojumi izvietoti vienmērīgi visā novada teritorijā Ir nodrošināti ikdienā nepieciešamie pakalpojumi	Atsevišķos pagastu ciemos trūkst atsevišķu pakalpojumu veidu, piem. Kultūras iestādes
Apdzīvojuma struktūra	Jelgavas pilsētas apbūves turpināšanās robežpagastu teritorijās	Ciemos trūkst atsevišķu pakalpojumu veidi
Riska teritorijas	Izstrādāts novada civilās aizsardzības plāns Apzinātas riska teritorijas un nosacījumi to uzturēšanai	Lielas applūstošas teritorijas Jāapkopo informācija par ķīmiskā un rūpnieciskā riska objektiem
Ūdensapgāde	Pastāv centralizēta ūdensapgādes sistēma lielākajās pagastu apdzīvotajās vietās Tiek atjaunoti centralizētās ūdensapgādes tīkli Lielī dzeramā ūdens resursi	Palielināts dzelzs, kalcija un magnija saturs dzeramā ūdens sastāvā Ūdensvadu cauruļvadu fiziskais nolietojums Nepietiekami apsaimniekoti neizmantojamie dziļurbumi

Nozare/ sektors	Nozares stiprās puses	Nozares vājās puses
Kanalizācija	Pastāv centralizēta sadzīves kanalizācijas sistēma lielākajās apdzīvotajās vietās Tiek atjaunoti centralizētās sadzīves notekūdeņu tīkli	Atsevišķu vietējās sadzīves notekūdeņu novadīšana ūdenstilpnēs Mazefektīvas un novecojušas pastāvošo kanalizācijas attīrīšanas iekārtu pārstrādes tehnoloģijas
Elektroapgāde	Gaisvadu un kabeļlīniju elektrotīkls pārklāj visu novada teritoriju Tiek regulāri veikti gaisvadu līniju rekonstrukcijas darbi	
Sakari	Pastāvošais kabeļu un gaisvadu sakaru līniju tīkls Pastāvošā mobilo sakaru sistēma	Sakaru sistēmas neaptver visu pagastu teritorijas Neapmierinoša sakaru kvalitāte Nepietiekama mobilo sakaru pārklājumu zona
Transports -autoceļi -dzelzceļš	Novadu šķērso dzelzceļa līnijas Rīga- Jelgava- Liepāja; Rīga- Jelgava- Ventspils; Rīga- Jelgava- Reņģe Attīstīta ceļu infrastruktūra – laba pieejamība dabas un tūrisma objektiem; Pastāv labs un pietiekošs ceļu tīkls	Dzelzceļš nenodrošina pasažieru pārvadājumus visās līnijās Neapmierinoša valsts autoceļu tehniskā kvalitāte, nepietiekošs finansējums ceļu apsaimniekošanā; Neapmierinošs tiltu stāvoklis; Nesakārtotas informatīvās norādes Nepietiekams privāto investīciju apjoms, kas palēnina infrastruktūras attīstību; Tranzīta kravu plūsmu atkarība no ārējiem neprognozējamiem politiskajiem un ekonomiskajiem faktoriem; Bīstamo kravu pārvadājumu radītais apdraudējums
Fiziski – ģeogrāfiskais stāvoklis	Izdevīgs ģeogrāfiskais novietojums; Veido vizuāli izteiksmīgu, pievilcīgu ainavu Mežu masīvi ar tajos esošo dabas daudzveidību un koksnes resursiem	Novada ziemeļu daļā intensīvai lauksaimnieciskai izmantošanai salīdzinoši mazefektīvas zemes Pastāv erozijas bīstamība: Upju krastu erozija- dziļāku upju ieleju nogāzēs
Virszemes ūdeņi	Veido ainavas telpisko struktūru Veicina dažādas aktīvās atpūtas un tūrisma iespējas	Ir sarežģīta piekļūšana, kuru rada dabiskie šķēršļi
Meži	Veido ainavas vertikālās dimensijas telpisko struktūru Veicina aktīvās atpūtas un ekotūrisma attīstības iespējas	Trūkst atbilstošās rekreācijas infrastruktūras
Aizsargājamās dabas teritorijas	Pastāv daudz nozīmīgu dabas objektu: dabas parki ekoloģiskie biotopi putnu mikroliegumi Eiropas nozīmes biotopi; Pastāv dabiskās pļavu ekosistēmas	Nepieciešams finansējums objektu attīstībai Nepieciešama renovācija un labiekārtošana
Kultūrvēsturiski arhitektūras un arheoloģijas pieminekļi	Veido teritorijas kultūrvidi Pastāv kultūrvēsturiskie, arhitektūras un vēstures pieminekļi	Novada teritorijā ir maz tūristiem pievilcīgu konkrētu apskates objektu Objekti prasa īpašus apsaimniekošanas noteikumus Esošajiem tūrisma resursu apsaimniekošanā nav mārketinga stratēģijas

Nozare/ sektors	Nozares stiprās puses	Nozares vājās puses
Dabas resursi	Dabas resursu bagātība: Lieli kūdras un māla krājumi; Lieli smilts- grants krājumi; Salīdzinoši daudz reto augu un dzīvnieku sugu; Teritorijā daudz upes Ir pietiekoši daudz artēziskie urbumi Meži kā kokmateriālu ieguves avots	Trūkst detalizētas informācijas par resursu izmantošanas iespējām Esošā autoceļu infrastruktūra nenodrošina labu pieejamību vietējām atradnēm Atsevišķas atradnes atrodas lauksaimnieciski augstvērtīgo zemju teritorijās vai dabas liegumu teritorijās
Vides piesārņojums	Virszemes ūdenstecēs novadītie centralizēti savāktie sadzīves un rūpnieciskie notekūdeņi ir attīrīti Mazs gaisa piesārņojums Pastāv atkritumu savākšanas sistēma	Ūdenstecēs lokāli novadītie sadzīves notekūdeņi veido paaugstinātu kopējo piesārņojumu Nav precīzas uzskaites par lokālo notekūdeņu apjomu Nav uzskaites par fosfātu % notekūdeņos

3. JELGAVAS NOVADA ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA

Jelgavas novada attīstības stratēģijas pamatdoma ir veidot vidi esošās paaudzes vajadzību apmierināšanai, veidot pamatu nākotnes sabiedrības izaugsmei, ievērojot vides, kultūras un dabas vērtību saglabāšanu.

Izstrādājot Jelgavas novada attīstības stratēģiju tiek ņemts vērā nacionālajos un Zemgales plānošanas reģiona ilgtermiņa plānošanas dokumentos minētās pamatnostādnes un svarīgākie plānošanas principi:

1. *Ilgspējīgas attīstības princips*, kas paredz nodrošināt nākamajām paaudzēm kvalitatīvu vidi, līdzsvarotu ekonomisko attīstību, racionālu dabas, cilvēku un materiālo resursu izmantošanu un kultūras mantojuma saglabāšanu;
2. *Līdzsvarotas attīstības princips*, kas paredz samazināt atšķirības starp vairāk un mazāk attīstītām teritorijām, kā arī saglabāt un attīstīt katras teritorijas dabas vides un kultūrvides raksturīgās īpatnības un attīstības potenciālu;
3. *Interesu saskaņotības princips*, kas paredz ikvienu teritorijas attīstības plānošanas dokumentu izstrādāt saskaņā ar citiem teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem, kā arī saskaņot tajā valsts, pašvaldību un privātās intereses;
4. *Daudzveidības princips*, kas paredz jebkura teritorijas attīstības plānošanas dokumenta izstrādē nodrošināt dabas vides, kultūrvides, resursu un saimnieciskās darbības daudzveidību;
5. *Konkurences princips*, kas paredz, ka teritorijas attīstības plānošanas dokumenti rada vienlīdzīgus priekšnoteikumus uzņēmējdarbībai;
6. *Atklātības princips*, kas paredz teritorijas attīstības plānošanas dokumentus izstrādāt, iesaistot sabiedrību un nodrošinot informācijas un lēmumu pieņemšanas atklātumu;
7. *Nepārtrauktības un pēctecības princips*, kas paredz spēkā esošā plānojuma pamatojuma maiņas gadījumā grozīt plānošanas dokumentu, saglabājot tās plānošanas dokumentu daļas, kuru pamatojums nav mainījies;
8. *Finansiālo iespēju princips*, kas paredz izvērtēt esošos resursus, prioritātes, izmaksu efektīvākos risinājumus un nākotnes finansiālās iespējas izvirzīto mērķu sasniegšanai;
9. *Sadarbības princips*, kas paredz institūciju sadarbību plānošanas dokumentu izstrādes un īstenošanas procesā, sniedzot informāciju, izpildot ar plānošanas

dokumentiem dotos uzdevumus un informējot par izvirzīto mērķu un rezultātu sasniegšanu.

10. *Integrētās pieejas princips*, kas paredz koordinētu telpisko, tematisko un laika dimensiju, nodrošinot interešu saskaņotību starp visiem pārvaldes līmeņiem (valsts, reģiona, vietējais) un ieinteresētajām pusēm (iedzīvotājiem, uzņēmējiem, nevalstiskajām organizācijām, u.c.), izmantojot konkrētus (finanšu) instrumentus, lai sasniegtu noteiktos mērķus. Integrētā pieeja palīdz nodrošināt sasaisti starp dažādām politikas jomām un iniciatīvām, palīdz veidot pašvaldības attīstības ilgtermiņa skatījumu, vienlaicīgi nodrošinot līdzsvaru starp ekonomisko, sociālo un vides attīstību, kā arī sekmējot teritorijas izaugsmi.

Vīzija

- **Jelgavas novads – sakārtota Vide Jūsu ģimenei!**

Jelgavas novada vērtība ir iedzīvotāji, kas to attīsta un veido – laimīgi, dzīvespriecīgi bērni, par savu un bērnu nākotni droši vecāki, priecīgi vecvecāki, zinātkāri un mērķtiecīgi skolēni un studenti, atbildīgi, radoši, apmierināti ar darba nodrošinājumu un atpūtušies darba ļaudis, aktīvi pensionāri.

- **Jelgavas novads – kopta Zemgales ainava!**

Jelgavas novada vērtība ir pievilcīgā, nepiesārņotā vide un vēsturiski veidotā un raksturīgā lauku ainava ar augstvērtīgiem dabas resursiem, sakārtota satiksmes infrastruktūra, kvalitatīva inženierinfrastruktūra, droša, sakārtota dzīvesvide.

- **Jelgavas novads – labākā teritorija attīstībai un ideju īstenošanai!**

Jelgavas novada vērtība ir spēcīgi tradicionālās lauksaimniecības uzņēmumi, stabili ražošanas, pārstrādes un pakalpojumu uzņēmumi, iespēja realizēt jaunas un unikālas uzņēmējdarbības idejas.

Jelgavas novada teritorijas ilgtermiņa attīstības mērķis: veidot pamatu *Jelgavas novada teritorijas ilgtermiņai un līdzsvarotai attīstībai.*

Jelgavas novada vidēja termiņa stratēģiskais mērķis: *Jelgavas novads – pievilcīga dzīves un darba vide*

Jelgavas novada attīstības prioritātes:

1. Prioritāte: Izglītots, radošs un apmierināts CILVĒKS,
2. Prioritāte: Droša, kopta un pievilcīga VIDE,

3. Prioritāte: Attīstīta, stabila un konkurētspējīga EKONOMIKA

Teritorijas attīstības perspektīvas ir Jelgavas novada teritorijas turpmākā attīstība un teritorijas izmantošana laika posmam no 2011. - 2023.gadam, kas attēlota teritorijas plānotās (atļautās) izmantošanas kartē un noteikumi tās izmantošanai izklāstīti Jelgavas novada teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos.

Perspektīvā Jelgavas novads attīstīsies kā Zemgalei raksturīgā lauksaimniecības ainava ar raksturīgo uzņēmējdarbības veidu – lauksaimniecību, ar pievilcīgu dzīves vidi novada iedzīvotājiem.

Galvenās rīcības jomas Jelgavas novada integrētai attīstībai ir:

- transporta infrastruktūras sakārtošana, atjaunošana iedzīvotāju mobilitātes un uzņēmējdarbības veicināšanai novadā;
- inženierinfrastruktūras sakārtošana un atjaunošana iedzīvotāju dzīves kvalitātes uzlabošanai;
- uzņēmējdarbības attīstības sekmēšana, izveidojot biznesa attīstības centrus un izveidojot uzņēmējdarbībai labvēlīgu infrastruktūru;
- esošo profesionālās izglītības programmu pilnveidošana un jaunu profesionālās izglītības programmu izveidošana, atbilstoši darbaspēka pieprasījumam nozarēs;
- jauniešu noturēšana novadā un jaunu iedzīvotāju piesaistīšana novadam, veicinot jaunu darba vietu rašanos, kā arī kvalitatīvas dzīves un atpūtas iespējas;
- tūrisma pakalpojumu attīstība novadā, tajā skaitā pievēršot uzmanību viesnīcu un ēdināšanas pakalpojumu kvalitātei un kapacitātei, kas ir būtiska viesu un darījumu partneru uzņemšanai;
- sporta un kultūras dzīves attīstība Jelgavas novadā, tajā skaitā reģiona nozīmes kultūras un sporta infrastruktūras objekti un nacionālas nozīmes pasākumi;
- sadarbība tūrisma maršrutos, piemēram, velotūrisma attīstība novadā un ūdenstūrisma attīstība Lielupē sadarbībā ar Ozolnieku novadu, Jelgavas pilsētu un Lietuvas Republikas Šauļu rajonu.
- atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšana, tehnoloģiju attīstība un ieviešana, inovatīvu projektu realizēšana.

Ilgtermiņā sasniedzamie stratēģiskā mērķa rezultātvie rādītāji

Rezultatīvais rādītājs	Esošā situācija (2010.g.1.janvārī)	Vidējā termiņā 2017.gadā sasniedzamie rādītāji	Avots
Iedzīvotāju skaits	27165	5% pieaugums	PMLP
Demogrāfiskās slodzes līmenis	481	10% zemāks par valsts vidējo	CSP
Dabiskais pieaugums	-85	0	PMLP
Bezdarba līmenis	12,1	5% samazinājums	VID
Iedzīvotāju ienākuma nodoklis uz vienu iedzīvotāju	208	15 % pieaugums	VID
Uzņēmumu skaits	1274	10% pieaugums	VID
Teritorijas attīstības indekss	0,219 (29.vieta Latvijas novadu vidū)	Sasniegt 0,4	VARAM
Pašvaldības budžeta ieņēmumi	14 491 543	15% pieaugums	Jelgavas novada pašvaldība
Pirmsskolas izglītības iestāžu skolēnu skaits		4 %pieaugums	Jelgavas novada pašvaldība
Bibliotēku apmeklētāju skaits	101956	10% pieaugums	Jelgavas novada pašvaldība
Kultūras amatierkolektīvu skaits	74	10% pieaugums	Jelgavas novada pašvaldība
Sociālo pabalstu īpatsvars pašvaldības budžetā	987843	10% samazinājums	Jelgavas novada pašvaldība
Bērnu bāreņu skaits	128	50% samazinājums	Jelgavas novada pašvaldība
Bērnu skaits sociālās aprūpes centros	35	30% samazinājums	Jelgavas novada pašvaldība
Realizēti investīciju projekti		15% pieaugums	Jelgavas novada pašvaldība

Jelgavas novada teritorijas attīstības plāns sastāv no:

- teritorijas plānojuma (2011. – 2023.), kur noteikta teritorijas ilgtermiņa attīstības stratēģija un teritorijas izmantošanas pamatprasības;
- attīstības programmas (2011. – 2017.), kura dod vadlīnijas novada teritorijas attīstībai, tajā apkopota Jelgavas novada domes politika turpmākai attīstībai novadā;

Pamatojoties uz šiem attīstības plānošanas dokumentiem tiek veikta nozaru attīstības programmu un detālplānojumu izstrāde, kā arī veikta investīciju plānošana un projektu īstenošana Jelgavas novadā.

Lai nodrošinātu noteiktā ***Jelgavas novada teritorijas ilgtermiņa attīstības mērķa*** izpildi, katru gadu tiks apkopoti un izvērtēti stratēģiskā mērķa rezultatīvo rādītāju indikatori.

4. TERITORIJAS TURPMĀKĀ ATTĪSTĪBA

4.1. ES, nacionāla un reģionāla līmeņa interešu teritorijas

Eiropas Telpiskās attīstības perspektīvā ir ietverti Eiropas telpiskās attīstības politikas īpašie uzdevumi dalībvalstīm un principi, kā savstarpēji integrēt Eiropas Savienības paplašināšanās uzdevumus un Eiropas telpiskās attīstības plānošanu. Eiropas telpiskās attīstības perspektīva izvirza četrus galvenos telpiskās attīstības principus Eiropas telpas veidošanai:

- *Policentriska attīstība - vērsta uz teritoriālās izlīdzinātības (kohēzijas) sasniegšanu, uzskatot, ka policentriskas pilsētu sistēmas ir efektīvākas, ilgtspējīgākas un vairāk noderīgas Eiropas reģionu ekonomikas un sociālās izlīdzinātības sasniegšanai;*
- *Sadarbība (partnerattiecības)- pilsētu un lauku sadarbības nepieciešamība kā priekšnosacījums maksimāli efektīvai esošo resursu izmantošanai visos līmeņos;*
- *Integrācija— dažādu infrastruktūras sistēmu savstarpēja integrēta veidošana gan vietējo, nacionālo apdzīvojuma sistēmu līmenī, gan transnacionālā līmenī, sadarbojoties viena reģiona valstīm vai pierobežas pašvaldībām;*
- *Sasniedzamības paaugstināšana- sabiedriskā transporta lomas paaugstināšana visos līmeņos. Eiropas telpiskās attīstības perspektīvā noteikts, ka telpiskās attīstības mērķi jāīsteno vienlaicīgi visos Eiropas Savienības reģionos. Katram telpiskās attīstības politikas mērķim tika noteiktas īpašas rīcības, atšķirīgas no to pielietošanas mēroga un konkrētās teritorijas.*

Eiropas telpiskās attīstības perspektīva rekomendē veikt telpisko sadarbību trīs līmeņos – visas Kopienas līmenī, transnacionālā (starpvalstu)/nacionālā līmenī un reģionālā/vietējā līmenī.

Mērķtiecīgai valsts attīstībai nepieciešams noteikt stratēģiski nozīmīgās valsts telpiskās struktūras sastāvdaļas, paredzēt to lomu un izmantošanu kā reģionālās/telpiskās attīstības līdzekļus.

Latvijas telpiskās attīstības virzieni:

- *Policentriska attīstība un decentralizēta koncentrācija;*

- *Ainavu, dabas un kultūras vērtību nodrošināšana;*
- *Lauki un lauku attīstība;*
- *Sasniedzamības nodrošinājums;*
- *Enerģētikas nodrošinājums.*

4.2. Svarīgākie kopīgo interešu teritoriju jautājumi ar kaimiņu pašvaldībām

Jelgavas pilsēta

- Veidot vienotu pasažieru pārvadājumu, dzelzceļa un autoceļu attīstības stratēģiju;
- Veidot vienotu riska un ārkārtas situācijas vadības sistēmu;
- Veidot sadarbību Lielupes baseina apgabala apsaimniekošanas plāna realizēšanā;
- Veidot sadarbību tūrisma nozares attīstībā;
- Sadarboties ražošanas teritoriju attīstībā;
- Sadarboties augļu dārzu teritoriju apsaimniekošanā (ūdensapgādes un notekūdeņu novadīšanas sistēmas raksturojums);
- Sadarboties rekreācijas teritoriju izveidošanā;
- Sadarboties atkritumu apsaimniekošanā;
- Ievērtēt kapsētu izvietojuma risinājumu.

Babītes novads

- Infrastruktūras sakārtošanā;
- Dabas aizsardzībā;

Tukuma novads

- Tukuma novada Džūkstes pagasta teritorijas plānojumā Jelgavas novadam pieguļošajā teritorijā atrodas Ķemeru nacionālais parks ar sekojošām zonām: rezervāta zona, dabas lieguma zona un ainavu aizsardzības zona, kā arī A/S „Latvijas Gāze” piederošs maģistrālais gāzes vads.

Dobeles novads

- Infrastruktūras sakārtošanā;
- Dabas aizsardzībā;

Tērvetes novads

- Ainaviski vērtīgo teritoriju areālu veidošana Tērvetes un Zaļenieku pagastiem gar autoceļu Jelgava – Žagare (Lietuvas Republika). Jaunas tūrisma infrastruktūras – veloceļa – izbūve;

Rundāles novads

- Paredzēt Lielupes un Iecavas upju vides aizsardzības ilgtspējīgas attīstības nodrošināšanu.

Ozolnieku novads

- Paredzēt Lielupes un Iecavas upju vides aizsardzības ilgtspējīgas attīstības nodrošināšanu.
- Izskatīt iespēju veidot Lielupes upes teritorijā rekreācijas un tūrisma teritorijas.

Olaines novads

- Mežu resursu aizsardzība
- Lielupes baseina apsaimniekošana ar plūdu draudu riska samazināšanas pasākumiem.

Šauļu rajons

- Transporta infrastruktūras sakārtošana;
- Kopēji projekti infrastruktūras, kultūras, tūrisma, u.c. sfērās.

4.3. Teritoriju plānotā izmantošana

Jelgavas novada teritorijas plānojuma priekšlikumi izstrādāti saskaņā ar novada nākotnes vīziju, lai izmantojot esošos priekšnoteikumus, veicinātu novada līdzsvarotu attīstību.

Jelgavas novada teritorijas plānojumā noteikta teritorijas perspektīvā izmantošana, ietverot funkcionālo zonējumu (plānoto un atļauto teritorijas izmantošanu), satiksmes un inženierinfrastruktūras attīstību, dabas un kultūras mantojuma saglabāšanu, drošības, veselības un higiēnas prasības.

Teritorijas plānojumā pārskatīti un noteikti novada ciemi un to robežas, nodrošinot šo apdzīvoto vietu attīstību atbilstoši izvirzītajiem attīstības virzieniem.

Būtiska apdzīvoto vietu funkcija ir novada iedzīvotāju nodrošināšana ar sabiedriskajiem un privātajiem pakalpojumiem. Sabiedriskais sektors ietver iedzīvotāju iespējas saņemt izglītības, kultūras, veselības un sociālās aizsardzības, kārtības nodrošināšanas, informācijas pakalpojumus, kurus galvenokārt nodrošina valsts un pašvaldība.

Privātais sektors ietver iedzīvotāju iespējas saņemt dažāda līmeņa mazumtirdzniecības, sabiedriskās ēdināšanas un sadzīves pakalpojumus, kuru sniegšanā galvenā loma ir privātai iniciatīvai.

Novada teritorijā ārpus apdzīvoto vietu centriem galvenie zemes izmantošanas veidi ir lauksaimniecība, mežsaimnieciskā darbība, iedzīvotāju atpūta, ekoloģisko un ainavisko vērtību aizsardzība. Tiek plānota viensētu tipa dzīvojamā apbūve, darījumu, ražošanas un tehniskās apbūves objektu izvietojums, ja tas nav pretrunā ar lauku vides saglabāšanas, kultūras mantojuma un dabas aizsardzības interesēm.

Teritorijas zonējums ir viens no būtiskākajiem plānojuma dokumentiem, kas nosaka novada teritorijas organizāciju un izmantošanas veidu.

Teritorijas plānojumā Jelgavas novada teritorijai ir paredzēti vairāki teritorijas izmantošanas veidi, kas katram pagastam attēloti ar mēroga noteiktību M 1:10000 plānā “Plānotā/ atļautā teritorijas izmantošana”.

Visām teritorijām “Jelgavas novada teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos” ir dotas atļautās izmantošanas un apbūves rādītāji un citi nosacījumi zemes izmantošanai un apbūvei.

Teritorijas izmantošanas veidu teritoriju (funkcionālo zonu) vai to daļu robežas ir ielu sarkanās līnijas, zemes gabalu robežas, ūdensmalas, mežu teritoriju robežas, ja vien nav attēlots citādi.

Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā attēlotas teritorijas ar applūšanas varbūtību 10%.

Apbūves teritorijas

Mērķis – saglabāt vēsturiski izveidojušos zonējumu – ap esošajiem ciemiem veidojot savrupmāju rajonus, ko ietver dabas teritorijas. Apbūves teritorijas sadalītas dzīvojamajos kvartālos. Galveno autoceļu krustpunktos veidojami vertikāli akcenti.

Arhitektoniski telpiskās sistēmas pamatā ir galveno apdzīvoto vietu pagastu ciemu akcentēšana, tos papildinot ar apkalpes objektiem.

Ciemu attīstība

Jelgavas novada ciemu struktūra tiek veidota kā kompakta dzīvojamā, sabiedriskā, ražošanas un noliktavu apbūve ar sabiedriskā un darījuma objektu koncentrāciju pie galvenajiem autoceļiem. Virzienā no ciema centra uz perifēriju plānojama retāka apbūve ar lielākiem apbūves gabaliem.

Perspektīvā novadā ir prognozējams iedzīvotāju un strādājošo skaita palielinājums, kas izskaidrojams ar Jelgavas un Rīgas tuvumu, nepieciešams paplašināt savrupmāju apbūves teritorijas, kas turpmāk būs dominējošais apbūves veids ap lielākajām apdzīvotajām vietām.

Jaunas teritorijas daudzdzīvokļu apbūvei novadā paredzētas kā daudzdzīvokļu māju kompleksu papildināšana. Galvenais uzdevums tiek izvirzīts šo zonu pagalmu sakārtošanai un iekārtošanai un ēku tehniskās un estētiskās kvalitātes uzlabošanai.

Sabiedriskā un darījumu apbūve veidotu ciemu centra teritorijas, kas nepieciešamas, lai nodrošinātu iedzīvotājus ar apkalpes objektiem. Paredzēts saglabāt un paplašināt esošos ciemu centrus.

Pārskatot esošos ciemus novada teritorijā, secināts, ka daļa pagastos esošo ciemu, pretēji agrāk plānotajam, neattīstās un tajos nav ne sociālās ne inženierinfrastruktūras, tādēļ tiem perspektīvā nav paredzēts ciema statuss, bet tie saglabājas kā apdzīvotas vietas, ko veido viensētu grupas ar lauksaimnieciska rakstura ražošanas objektiem. Attīstoties jaunai dzīvojamai apbūvei un pakalpojumu objektiem, nepieciešams pārskatīt šo teritoriju statusu.

Perspektīvā Jelgavas novada teritorijā tiek noteikti šādi ciemi ar dzīvojamās apbūves teritorijām, sociālās infrastruktūras objektiem, darījumu un ražošanas teritorijām, kā arī ar centralizētu inženierinfrastruktūru:

Pagasts	Ciems	Plānotā attīstība
Valgundes pagasts	Valgunde	Pagasta administratīvais centrs. Turpināt individuālo dzīvojamo māju apbūvi, plānot sabiedriskas nozīmes objektu attīstību
	Vītolīņi	Papildināt esošo individuālo dzīvojamo māju apbūvi, plānot jaunu sabiedriskas nozīmes objektu attīstību, attīstīt esošo ražošanas teritoriju
	Tīreļi	Papildināt esošo individuālo dzīvojamo māju apbūvi, plānot jaunu sabiedriskas nozīmes objektu attīstību
Kalnciema pagasts	Kalnciems	Pagasta administratīvais centrs. Turpināt individuālo dzīvojamo māju un daudzdzīvokļu māju apbūvi, plānot sabiedriskas nozīmes objektu attīstību, attīstīt esošo ražošanas teritoriju
	Kaļķis	Papildināt individuālo dzīvojamo māju apbūvi, attīstīt esošo transporta infrastruktūras un ražošanas teritoriju
Līvberzes pagasts	Līvberze	Pagasta administratīvais centrs. Turpināt individuālo dzīvojamo māju un daudzdzīvokļu māju apbūvi, plānot sabiedriskas nozīmes objektu attīstību, attīstīt esošo ražošanas teritoriju
	Tušķi	Papildināt esošo individuālo dzīvojamo māju apbūvi, plānot jaunu sabiedriskas nozīmes objektu attīstību, plānot inženierinfrastruktūras attīstību
	Vārpa	Papildināt esošo individuālo dzīvojamo māju apbūvi, plānot jaunu sabiedriskas nozīmes objektu attīstību
	Dorupe	Papildināt esošo individuālo dzīvojamo māju apbūvi,

Glūdas pagasts		plānot jaunu sabiedriskas nozīmes objektu attīstību
	Zemgale	Turpināt individuālo dzīvojamo māju apbūvi, plānot sabiedriskas nozīmes objektu attīstību, attīstīt esošo ražošanas teritoriju
	Nākotne	Pagasta administratīvais centrs. Turpināt individuālo dzīvojamo māju un daudzdzīvokļu māju apbūvi, plānot sabiedriskas nozīmes objektu attīstību, attīstīt esošo ražošanas teritoriju
	Viesturciems	Papildināt esošo individuālo dzīvojamo māju apbūvi, plānot jaunu sabiedriskas nozīmes objektu attīstību, plānot inženierinfrastruktūras attīstību
Svētes pagasts	Svēte	Pagasta administratīvais centrs. Turpināt individuālo dzīvojamo māju un daudzdzīvokļu māju apbūvi, plānot sabiedriskas nozīmes objektu attīstību, attīstīt esošās ražošanas teritorijas
	Jēkabnieki	Turpināt individuālo dzīvojamo māju un daudzdzīvokļu māju apbūvi, plānot sabiedriskas nozīmes objektu attīstību
	Atpūta	Papildināt esošo individuālo dzīvojamo māju apbūvi, plānot jaunu sabiedriskas nozīmes objektu attīstību, plānot inženierinfrastruktūras attīstību
Platones pagasts	Platone	Pagasta administratīvais centrs. Turpināt individuālo dzīvojamo māju apbūvi, plānot sabiedriskas nozīmes objektu attīstību, attīstīt esošās ražošanas teritorijas
	Lelvircava	Turpināt individuālo dzīvojamo māju apbūvi, plānot sabiedriskas nozīmes objektu attīstību, attīstīt esošās ražošanas teritorijas
	Poži	Papildināt esošo individuālo dzīvojamo māju apbūvi, plānot jaunu sabiedriskas nozīmes objektu attīstību
Vircavas pagasts	Vircava	Pagasta administratīvais centrs. Turpināt individuālo dzīvojamo māju apbūvi, attīstīt esošo sabiedriskas nozīmes objektu apbūves teritoriju
	Oglaine	Papildināt esošo individuālo dzīvojamo māju apbūvi, plānot jaunu sabiedriskas nozīmes objektu attīstību
	Mazlauki	Papildināt esošo individuālo dzīvojamo māju apbūvi, plānot jaunu sabiedriskas nozīmes objektu attīstību
Jaunsvirlaukas pagasts	Mežciems	Papildināt esošo individuālo dzīvojamo māju apbūvi, plānot jaunu sabiedriskas nozīmes objektu attīstību, attīstīt esošo ražošanas teritoriju
	Stalģene	Pagasta administratīvais centrs. Turpināt individuālo dzīvojamo māju apbūvi, plānot jaunu sabiedriskas nozīmes objektu attīstību, attīstīt esošās ražošanas teritorijas
	Dzirnieki	Papildināt esošo individuālo dzīvojamo māju apbūvi, plānot esošo sabiedriskas nozīmes objektu attīstību, attīstīt esošo ražošanas teritoriju
	Vecsvirlauka	Papildināt esošo individuālo dzīvojamo māju apbūvi, plānot jaunu sabiedriskas nozīmes objektu attīstību, attīstīt esošo ražošanas teritoriju
	Kārniņi	Papildināt esošo individuālo dzīvojamo māju apbūvi, plānot jaunu sabiedriskas nozīmes objektu attīstību, attīstīt esošo ražošanas teritoriju
Zaļenieku pagasts	Zaļenieki	Pagasta administratīvais centrs. Turpināt individuālo dzīvojamo māju apbūvi, plānot esošo sabiedriskas nozīmes objektu attīstību, attīstīt esošās ražošanas teritorijas
	Sesava	Pagasta administratīvais centrs. Turpināt individuālo dzīvojamo māju apbūvi, plānot esošo sabiedriskas nozīmes objektu attīstību, attīstīt esošās ražošanas

Sesavas pagasts		teritorijas
	Bērvircava	Turpināt individuālo dzīvojamo māju apbūvi, plānot esošo sabiedriskas nozīmes objektu attīstību, attīstīt esošās ražošanas teritorijas
Elejas pagasts	Eleja	Pagasta administratīvais centrs. Turpināt individuālo dzīvojamo māju apbūvi, plānot esošo sabiedriskas nozīmes objektu attīstību, attīstīt esošās un jaunas ražošanas teritorijas
Lielplatones pagasts	Lielplatone	Pagasta administratīvais centrs. Turpināt individuālo dzīvojamo māju apbūvi, plānot esošo sabiedriskas nozīmes objektu attīstību
	Sidrabe	Turpināt individuālo dzīvojamo māju apbūvi, plānot esošo sabiedriskas nozīmes objektu attīstību
Vilces pagasts	Vilce	Pagasta administratīvais centrs. Turpināt individuālo dzīvojamo māju apbūvi, plānot esošo sabiedriskas nozīmes objektu attīstību, attīstīt esošās ražošanas teritorijas
	Ziedkalne	Turpināt individuālo dzīvojamo māju apbūvi, plānot esošo sabiedriskas nozīmes objektu attīstību

Dzīvojamā apbūve

Individuālo dzīvojamo māju apbūve

Individuālo dzīvojamo māju apbūves teritorijas Jelgavas novada teritorijas plānojumā noteiktas, lai sekmētu labvēlīgas dzīves vides veidošanu ģimenēm un iedzīvotāju nodrošinājumu ar mājokli.

Individuālo dzīvojamo māju apbūve Jelgavas novada teritorijā tiek plānota tikai ciemu teritorijās, nepieļaujot lauku ainavās (ārpus ciemu teritorijām) veidot blīvu apbūvi.

Esošās un plānotās individuālo dzīvojamo māju apbūves teritorijas perspektīvā jāparedz savienot ar ciemu teritorijās esošajām inženierkomunikācijām.

Individuālo dzīvojamo māju apbūves teritorijās kā papildizmantošanu iespējams veikt arī komercdarbību un sabiedriskās darbības, ar nosacījumu, ka šīs darbības neietekmē blakus esošos īpašumus.

Daudzdzīvokļu dzīvojamo māju apbūve

Daudzdzīvokļu dzīvojamo māju apbūves teritorijas novada teritorijas plānojumā noteiktas atbilstoši esošajai situācijai.

Jaunas daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas perspektīvā plānojamas esošo daudzdzīvokļu dzīvojamo māju teritorijās, tās paplašinot. Jelgavas novada teritorijā plānojama ne augstāk kā 3 stāvu daudzdzīvokļu dzīvojamā apbūve.

Daudzdzīvokļu vairākstāvu dzīvojamo māju apbūve Jelgavas novada teritorijā tiek plānota tikai ciemu teritorijās, nepieļaujot lauku ainavās veidot daudzstāvu apbūvi.

Esošās un plānotās daudzdzīvokļu dzīvojamo māju apbūves teritorijas perspektīvā jāparedz savienot ar ciemu teritorijās esošajām inženierkomunikācijām.

Daudzdzīvokļu vairākstāvu dzīvojamo māju pirmajos stāvos kā papildizmantošanu iespējams veikt arī komercdarbību un sabiedriskās darbības, ar nosacījumu, ka šīs darbības neietekmē daudzdzīvokļu māju iedzīvotājus.

Kā uzdevums tiek izvirzīts daudzdzīvokļu māju pagalmu sakārtošana un labiekārtošana un teritorijā esošo ēku tehniskās un estētiskās kvalitātes uzlabošana.

Publiskā apbūve

Sabiedriskas nozīmes apbūve

Sabiedriskas nozīmes apbūves teritorijas Jelgavas novada teritorijas plānojumā noteiktas, lai nodrošinātu sabiedriski nozīmīgu nekomerciālu funkciju objektu saglabāšanu un attīstību, un sekmētu sabiedrisko pakalpojumu pieejamību novada iedzīvotājiem.

Sabiedriskas nozīmes apbūves teritorijas ietver izglītības un zinātnes objektus, ārstniecības, veselības un sociālās aprūpes iestāžu apbūvi, valsts un pašvaldības pārvaldes iestāžu apbūvi, reliģisko organizāciju ēku apbūvi un pārējos sabiedriskas nozīmes objektus. Pie sabiedriskas nozīmes objektiem esošie parki, skvēri un zaļās teritorijas netiek izdalīti kā atsevišķs zonējums, ar mērķi turpināt attīstīt šīs zaļās teritorijas un aprīkot iedzīvotāju atpūtas funkciju nodrošināšanai.

Sabiedriskas nozīmes apbūve Jelgavas novada teritorijā tiek plānota galvenokārt ciemu un citu apdzīvotu vietu teritorijās, lai nokļūšana uz plānojamo objektu būtu pēc iespējas ērtāka apmeklētājiem.

Ciemu teritorijās esošās un plānotās sabiedriskas nozīmes iestādes perspektīvā jāparedz savienot ar ciemu teritorijās esošajām inženierkomunikācijām.

Sabiedriskas nozīmes apbūves teritorijās kā papildizmantošanu iespējams veikt arī komercdarbību, ja tā tiek veikta saskaņā ar spēkā esošiem LR normatīvajiem aktiem.

Komercdarbības objektu apbūves teritorijas

Komercdarbības objektu apbūves teritorijas Jelgavas novada teritorijas plānojumā noteiktas, lai nodrošinātu nepieciešamo komerciālo funkciju objektu attīstību, un sekmētu dažādu pakalpojumu pieejamību novada iedzīvotājiem.

Komercdarbības objektu apbūve Jelgavas novada teritorijā tiek plānota gan ciemu un apdzīvotu vietu teritorijās, gan ārpus ciemu teritorijām.

Ciemu teritorijās esošos un plānotos komercdarbības objektus perspektīvā jāparedz savienot ar ciemu teritorijās esošajām inženierkomunikācijām.

Komercdarbības objektu apbūves teritorijā iespējams izvietot arī sabiedriskas nozīmes objektus.

Kapsētu teritorijas

Teritorijas plānojumā tiek parādītas darbojošos kapsētu teritorijas un to aizsargjoslas, kurās tiek noteikts nodrošināt apkārtējo teritoriju sanitāras prasības.

Kapsētu teritoriju apsaimniekošanas noteikumus skatīt pašvaldības saistošajos noteikumos „Jelgavas novada kapsētu apsaimniekošanas noteikumi”.

Perspektīvā jārisina beigto dzīvnieku apbedīšanas vietas izveide Jelgavas novada teritorijā.

Ražošanas apbūve

Ražošanas objektu un noliktavu teritorijas

Ražošanas objektu un noliktavu apbūves teritorijas plānojumā tiek noteiktas, lai nodrošinātu rūpnieciskās, lauksaimnieciskās u.c. ražošanas attīstību, tehniskās apkalpes un teritorijas inženierapgādes iespējas. Ražošanas objektu apbūves teritorijas ietver rūpnieciskās ražošanas uzņēmumu apbūvi, noliktavu apbūvi, lauksaimnieciska rakstura uzņēmumu apbūvi, zivsaimniecību un zivjaudzētavu apbūvi un atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumu apbūvi.

Lai perspektīvā attīstītu jaunas ražošanas teritorijās, daļa pašvaldībai piederošu teritoriju ar pieejamām inženierkomunikācijām un ērtu satiksmes infrastruktūru tiek atvēlētas kā plānotās ražošanas teritorijas. Šajās teritorijās iespējama arī industriālo parku attīstība, kā arī zemes noma ražošanas objektu izvietšanai.

Derīgo izrakteņu ieguves teritorijas

Mērķis – izdalīt un rezervēt teritorijas derīgo izrakteņu ieguvei.

Jelgavas novada teritorijas plānojumā noteiktas esošās derīgo izrakteņu ieguves teritorijas un daļa plānoto derīgo izrakteņu ieguves teritoriju.

Derīgo izrakteņu ieguve Jelgavas novada teritorijā perspektīvā pieļaujama arī lauksaimniecībā izmantojamās zemēs un meža zemēs, ja darbības derīgo izrakteņu ieguves uzsākšanai tiks veiktas saskaņā ar spēkā esošiem normatīvajiem aktiem.

Nav pieļaujama derīgo izrakteņu ieguve augstvērtīgajās lauksaimniecības zemēs, izņemot gadījumus, kad esošā derīgo izrakteņu ieguves teritorija pēc izpētes datiem tiek paplašināta šajās zemēs.

Pēc derīgo izrakteņu ieguves karjeros jāveic rekultivācija. Šeit iespējama daudzveidīgas ainavas izveide ar ūdenskrātuvēm un mežaudzēm un teritoriju izmantošanā prioritāte dodama rekreācijas zonas izveidei. Ūdenstilpju teritorijas paredzēts labiekārtot izveidojot atpūtas vietas ar viesu namiņiem, aktīvās atpūtas laukumiem, pastaigu takām.

Līdz derīgo izrakteņu ieguves uzsākšanai zemi drīkst izmantot atbilstoši visiem lauksaimniecības un mežu zemju izmantošanas noteikumiem, izņemot apbūvi.

Tehniskā apbūve

Tehniskās apbūves teritorijas

Autoceļu un satiksmes attīstība

Jānodrošina ērta un videi draudzīga transporta sistēma, kas veicinātu teritorijas ekonomiskās aktivitātes, iedzīvotāju mobilitāti un nodrošinātu racionālu satiksmi gan novada iekšējā struktūrā, gan sasaistē ar kaimiņu novadu un valsts infrastruktūru.

Autosatiksmē saglabājami esošie valsts un novada ceļi. Lielākās transporta plūsmas paredzēts apkalpot pa esošajiem valsts autoceļiem. Tranzīta satiksmes apkalpes dalībnieki varētu saņemt nepieciešamos pakalpojumus, nenovirzoties tālu no valsts galvenajiem vai reģionālajiem autoceļiem.

Veidojot pieslēgumus valsts galvenajiem, reģionālajiem autoceļiem, noteicošās ir satiksmes drošības un kvalitātes prasības. Lai samazinātu pieslēgumu skaitu valsts autoceļiem (tas ļauj palielināt kustības vienmērīgumu uz ceļa, nodrošināt lēnāk braucošu transporta līdzekļu drošas apdzīšanas iespējas, kopumā uzlabot satiksmes drošības līmeni), piebraukšana īpašumiem jārisina ievērojot „pakāpeniskuma” principu, tas ir, pieslēgumus tiem jāparedz, izmantojot esošo, mazākas nozīmes autoceļu tīklu, to pilnveidojot atbilstoši paredzamajam satiksmes intensitātes pieaugumam.

Perspektīvā paredzama esošo ielu pagarināšanu Sesavas pagasta, Valgundes pagasta un Kalnciema pagasta Kalnciema ciema teritorijā.

Perspektīvā, apdzīvoto vietu tuvumā ieteicams veidot zaļo zonu, koku stādījumus - skaņas un izplūdes gāzu slāpēšanai. Apdzīvotajās vietās izbūvējamās ielās sarkanajās līnijās izvietojama brauktuve, ietves ar ielu apgaismojumu, ielu apstādījumi, ūdens novadīšanas ietaises (grāvis vai lietusskanalizācija), satiksmes organizācijas līdzekļi (ceļa zīmes, signālstabiņi, u.c.) un inženierkomunikācijas. Sarkanajās līnijās, kur tas nepieciešams, izvietojami arī velociņi, sabiedriskā transporta pieturvietas, transportlīdzekļu stāvvietas. Ciemos inženierkomunikācijas izvieto starp brauktuvi un sarkano līniju.

Jaunas koku rindas, alejas, krūmu joslas un atsevišķus stādījumus paredzēt gar valsts autoceļiem ne tuvāk par transportbūvju būvnormatīvos noteikto sānu redzamības attālumu.

Ar velociņiem nepieciešams savienot nozīmīgākās iedzīvotāju, strādājošo un skolēnu koncentrācijas vietas.

Inženiertehniskais nodrošinājums

Ūdensapgādes un kanalizācijas risinājumi izstrādājami balstoties uz teritorijas perspektīvo zonējumu un plānotajiem apbūves veidiem. Ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu risinājums kompleksi saistāms ar citu inženierkomunikāciju infrastruktūras elementu projektēšanu – ceļi, transports, siltumapgāde, elektroapgāde u.c. Izstrādājot ciemu teritorijās detālpilānojumus, jānorāda esošo un plānoto inženiertīklu izvietojums.

Ūdensapgāde

Ierīkojot vietējo ūdensapgādi, nepieciešams pareizi izvēlēties vietu un to maksimāli labiekārtot. Ūdensapgādei ieteicams izmantot dziļos pazemes ūdeņus. Izbūvējot jaunu vai rekonstruējot esošo centralizētās ūdens apgādes sistēmu, jāveic dzeramā ūdens attīrīšanas iekārtu izbūve.

Ūdens ņemšanas vietas

Izlemjot turpmāko katra konkrēta ūdens apgādes urbuma apsaimniekošanas kārtību, jāņem vērā urbuma tehniskais stāvoklis, urbuma atveres un stingra režīma aizsargjoslas sanitārais stāvoklis un tā turpmākās izmantošanas perspektīva.

Civillikumā un likumā „Par zemes dzīlēm” noteikts, ka pazemes ūdens pieder zemes gabala īpašniekam, galīgo lēmumu par ūdens ieguves turpmāko perspektīvu un

urbumu likvidāciju jāpieņem zemes īpašniekam, kura īpašumā ūdens apgādes urbums atrodas.

Urbumiem, kurus izmanto un iespējams izmantot, nepieciešams:

- Sakārtot stigrā režīma aizsargjoslu;
- Nodrošināt urbuma atveres hermetizāciju;
- Novērst urbuma un stingra režīma aizsargjoslas teritorijas applūšanas vai piegružošanas iespēju;
- Nodrošināt urbuma aizsardzību no tā fiziskas bojāšanas.

Ūdensapgādes sistēma

Perspektīvā ieteicama ciemos esošo savrupmāju pieslēgšana pie esošās centralizētās ūdensapgādes sistēmas, kā arī perspektīvo apbūves teritoriju nodrošināšana ar kvalitatīvu ūdensapgādes sistēmu. Daļai esošo ūdensapgādes sistēmu nepieciešama rekonstrukcija un modernizācija. Perspektīvā nepieciešams paredzēt ūdens kvalitātes uzlabošanas pasākumus.

Sadzīves notekūdeņu kanalizācija

Teritoriju un ciemu sakārtošanā ir nepieciešams paplašināt esošos sadzīves notekūdeņu kanalizācijas tīklus ar atbilstošu attīrīšanu. Īpaša uzmanība jāpievērš esošo savrupmāju apbūves teritoriju nodrošināšanu ar iespēju pieslēgties sadzīves notekūdeņu kanalizācijas tīklam. Daļai esošo kanalizācijas tīklu perspektīvā nepieciešama rekonstrukcija, kā arī tīkla paplašināšana, pieslēdzot esošās un perspektīvās apbūves teritorijas. Jāvērš uzmanību, ka notekūdeņi no pārtikas pārstrādes ražotnēm, remonta darbnīcām, ķīmisko vielu ražotnēm un citiem līdzīgiem objektiem ekoloģiski pareizi jāattīra. Perspektīvā apbūves teritorijās nepieciešams uzlabot, papildināt un modernizēt esošos sadzīves notekūdeņu kanalizācijas tīklus un turpmākās apbūves teritorijās nodrošināt ar sanitārhygiēniskām normām atbilstošu tīklu sistēmu.

Siltumapgāde

Zemgales plānošanas reģiona plānošanas dokumentos ir likts uzsvars uz atbalstu saistībā ar atjaunotajiem energoresursiem. Būtu lietderīgi pārdomāt siltumapgādi, izmantojot atjaunojamos energoresursus. Siltumapgādes risināšanā priekšroka jādod centralizētai apkures sistēmai, īpaši plānotajās daudzstāvu mājās. Dzīvojamās mājās

un katlu mājās jāparedz dūmgāzu un putekļu attīrīšanas iekārtas. Individuālās apbūves rajonos veicināma atjaunojamo energoresursu izmantošana siltumapgādei.

Elektroapgāde

Rekonstruējot, pagaidām neizmantojamās, ar lauksaimniecību saistītos objektus ir jāparedz līdzekļi arī iekšējo elektrotīklu atjaunošanai. Rekonstruējot objektos ievada – uzskaites sadales, paredzēts tās iznest ārpus objekta.

Jaunu elektroapgādes objektu projektēšanu un izbūvi nosaka tehniski ekonomiskie aprēķini, ar mērķi nodrošināt lietotājus ar kvalitatīvu un drošu elektroenerģiju. Pie elektrotīklu izbūves jāņem vērā 2004.gada 28.decembra MK noteikumi Nr.1069 „Noteikumi par ārējo inženierkomunikāciju izvietošanu pilsētās, ciemos un lauku teritorijās.”

Elektroapgādes projektēšana un būvniecība jāveic saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 1024 „Elektroenerģijas pārvaldes un sadales būvju būvniecības kārtība”.

Elektroenerģijas lietotāju elektroapgādes kārtību, elektroenerģijas tirgotāja un elektroenerģijas sistēmas operatora un lietotāja tiesības un pienākumus elektroenerģijas piegādē un lietošanā nosaka MK noteikumi Nr.793 „Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi”.

Veicot jebkādus darbus/darbības aizsargjoslās, kuru dēļ nepieciešams objektus aizsargāt no bojājumiem, pārbūvēt vai pārvietot, aizsardzības, pārbūves vai pārvietošanas darbus jāveic pēc saskaņošanas ar attiecīgā objekta īpašnieku: (20 – 0,23) kV objekti ar AS „Sadales tīkls” Dienvidu reģions.

Izstrādājot detālplānojumu, nepieciešams parādīt esošo 20kV un 0,4 kV EPL (gaisvadu un kabeļlīniju) un 20/0,4 kV transformatora punktu, sadales punktu, sadaļņu, esošo un projektējamo ēku pievadu atrašanās vietas, inženierkomunikāciju koridorus ar ēkas funkcionēšanai nepieciešamajām inženierkomunikācijām, jāattēlo esošo un plānoto elektroapgādes objektu aizsardzībai un ekspluatācijai paredzētās un noteiktās aizsargjoslas. Minēto aizsargjoslu attēlošanai izmantot attiecīgo kartes mērogu.

Atbilstoši Enerģētikas infrastruktūras objektu aizsargjoslu noteikšanas metodikai, elektrisko tīklu īpašnieks vai valdītājs vietās, kur elektrolīnija šķērso meža teritoriju, izveido un atbrīvo no kokiem un krūmiem elektrolīniju trases. Metodika nosaka, ja veicot zemes darbus, juridiskās vai fiziskās personas konstatē kabeli, kurš

nav norādīts darbu veikšanas tehniskajā dokumentācijā, tās pārtrauc zemes darbus un nodrošina kabeļa saglabāšanu, kā arī nekavējoties ziņo par to elektrisko tīklu īpašniekam vai valdītājam un vietējai pašvaldībai.

Energoresursu iegūšanu un izmantošanu dažāda veida enerģijas ražošanai, enerģijas pārveidi, iegādi, uzglabāšanu, pārvadi, sadali, tirdzniecību un izmantošanu nosaka Enerģētikas likums.

Perspektīvā apredzēta 330kV gaisvadu elektrolīnijas ierīkošana, šķērsojot Kalnciema un Valgundes pagastu teritorijas.

Sakari

Perspektīvā novadā, izmantojot esošās stacijas, ir iespēja pieslēgt papildus abonentus telekomunikāciju sakaru nodrošināšanai. Perspektīvā paredzami pasākumi informācijas un komunikāciju tīklu attīstīšanai. Mūsdienīgai un kvalitatīvai sakaru nodrošināšanai nepieciešams interneta pieslēgums un esošo telefona centrāļu modernizācija.

Atkritumu apsaimniekošana

Lai novērstu apkārtējās vides piesārņojumu, ir svarīgi pareizi savākt un likvidēt kā sausos tā arī šķidros atkritumproduktus.

Līvberzes pagasta teritorijā atrodas sauso atkritumu apglabāšanas poligons „Brakšķi”, kas dažādu faktoru ietekmē var izraisīt vides piesārņojumu.

Perspektīvā paredzama atkritumu poligona „Brakšķi” paplašināšana un teritorijas daļas rekultivācija.

Perspektīvā nepieciešams palielināt atkritumu izvešanu privātmāju teritorijās, katram savrupmāju īpašniekam vai māju grupai slēdzot līgumu ar atkritumu apsaimniekotāju.

Civilā aizsardzība

Lai veidotu novadā drošu dzīves vidi, jāievēro izstrādātais civilās aizsardzības pasākumu plāns iespējamiem mežu ugunsgrēkiem, sprādzienbīstamām teritorijām, autoceļu avāriju bīstamību, masu pulcēšanās vietu drošības nodrošināšanai, pavasara plūdiem, u.c.. Ugunsdrošības pasākumi veicami saskaņā ar LR likumu "Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likums". Civilās aizsardzības sistēmas uzdevumus

un to izpildes pasākumu kompleksu valsts varai un visu līmeņu pašvaldībām reglamentē LR "Civilās aizsardzības likums".

Tehniskās apbūves teritorijas plānojumā tiek noteiktas, lai nodrošinātu tehniskās apkalpes un teritorijas inženierapgādes iespējas.

Satiksmes infrastruktūras objekti teritorijas plānojumā noteikti atbilstoši esošai situācijai.

Inženiertehniskās apgādes tīklu un objektu teritorijas atzīmēti atbilstoši esošajai situācijai.

Perspektīvā, plānojot jaunas apbūves teritorijas, detālplāņos jāparedz jauni piebraucamo ceļu un ielu risinājumi, kā arī inženierinfrastruktūras risinājumi.

Cienu teritorijās esošos un plānotos dzīvojamās, sabiedriskas nozīmes, komercdarbības un ražošanas objektus perspektīvā ieteicams paredzēt savienot ar cienu teritorijās esošajām inženierkomunikācijām un satiksmes infrastruktūru.

Lauku zemes

Mērķis – saglabāt augstvērtīgās, auglīgākās un iekultivētās lauksaimniecības zemes lauksaimniecības attīstības nodrošināšanai, kas veicinātu teritorijai raksturīgo ainavu un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu. Jelgavas novada teritorijas plānojumā lauksaimniecības zemes izdalītas ar mērķi parādīt lauksaimniecības teritorijas – zemnieku saimniecības, piemājas saimniecības, ģimenes dārziņus u.c.

Jelgavas novada attīstībai nozīmīgas būs lauksaimniecībā izmantojamo zemju teritorijas. Galvenais lauksaimniecības virziens arī perspektīvā ir augkopība, kam seko lopkopības nozaru attīstība. Līdzās tradicionālai lauksaimniecībai attīstīsies tādi produkcijas veidi kā dzērveņu, ārstniecisko augu tēju audzēšana.

Teritorijas plānojumā kartē „Teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana” kā zemes, kuru nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupa ir Lauksaimniecība, ir noteikti:

- Lauksaimniecības zemes (L1);
- Augstvērtīgās lauksaimniecības zemes (L2);
- Sakņu dārzu zemes (L3).

Lauksaimniecības zemes (L1)

Lauksaimniecībā izmantojamās zemes Jelgavas novada plānojumā tiek noteiktas, lai atbilstoši nākotnes vīzijai nodrošinātu novada lauksaimnieciskās ražošanas saglabāšanu un attīstību, lauku darbības dažādošanu un lauku vidi.

Lauksaimniecībā izmantojamās zemes noteiktas atbilstoši pašreizējai situācijai un teritorijas saimnieciskajam un ainaviskajam vērtējumam.

Perspektīvā lauksaimniecības zemēs, kas piekļaujas satiksmes infrastruktūras tīkliem, atļauta komercdarbības objektu izvietošana, nodrošinot normatīvo aktu prasības.

Augstvērtīgās lauksaimniecības zemes (L2)

Augstvērtīgās lauksaimniecības zemes - zemes nogabali ar paaugstinātu organikas (trūdu) saturu, meliorētas platības, kuras piemērotas mehanizētai apstrādei un kur primārais zemes izmantošanas veids ir laukkopības un lopkopības produktu ražošana.

Augstvērtīgās lauksaimniecības zemes plānojumā tiek noteiktas gan ievērojot nacionālas nozīmes lauksaimniecības teritorijas, gan ar mērķi aizsargāt Zemgalei raksturīgās lauksaimniecības ainavas un raksturīgo uzņēmējdarbību – augkopību.

Augstvērtīgās lauksaimniecības zemes nav ieteicams transformēt citos izmantošanas veidos, jāveicina to konsolidācija. Pieļaujama jaunu viensētu veidošana un esošo viensētu rekonstrukcija, tā, lai tas neietekmētu meliorācijas sistēmu darbību un nenotiktu zemes vienību dalīšana mazākās vienībās kā 10ha. Ceļu un inženierkomunikāciju ierīkošana un remonts nedrīkst izjaukt meliorācijas sistēmu darbību.

Ievērojot Meliorācijas likuma pamatnostādni par dabas resursu – zemes un ūdens ilgtspējīgu apsaimniekošanu, Jelgavas novada teritorijā jāievēro īpašo būvniecības procesa kārtību meliorācijas sistēmām un hidrotehniskajām būvēm. Zemes īpašniekiem un tiesiskajiem pārvaldītājiem meliorācijas sistēmas jāizmanto, jākopj un jāsaglabā zemes nosusināšanai vai apūdeņošanai, nepasliktinot citu zemes īpašnieku vai tiesisko valdītāju zemes izmantošanas iespējas un meliorācijas sistēmas darbību.

Zemes īpašniekiem un tiesiskajiem valdītājiem jāveic meliorācijas sistēmu uzturēšanas un renovācijas pasākumi, jānodrošina meliorācijas sistēmu ekspluatācijas aizsargjoslu uzturēšana kārtībā saskaņā ar normatīvajiem aktiem.

Perspektīvā nav pieļaujama augstvērtīgo lauksaimniecības zemju (arī nacionālas nozīmes lauksaimniecības teritorijas) dalīšana zemes vienībās, kas mazākas par 10 ha.

Šie nosacījumi neattiecas uz gadījumiem, ja no īpašuma tiek atdalīta zemes vienība ar dzīvojamām un saimniecības ēkām, pagalmu un zemi, kas nepieciešama saimniecības uzturēšanai, bet atlikusī zemes vienība tiek pievienota zemes vienībai, kas ar to robežojas.

Tā kā teritorijas plānojumā noteiktās augstvērtīgās lauksaimniecības zemes ietver arī nacionālas nozīmes lauksaimniecības teritorijas, kuru izmantošanu regulē normatīvie akti, tad uzsākot saimniecisko darbību augstvērtīgajās lauksaimniecības zemēs, Jelgavas novada Būvvaldei ir tiesības pieprasīt zemes īpašniekam Valsts Zemes dienesta izsniegtu „Kadastra informācijas” izziņu.

Polderu teritorijas

Polderis kā specifiska meliorācijas sistēma ar hidrotehniskajām būvēm ir paaugstinātas bīstamības objekts, jo aizsargdambja pārrāvums vai sūkņu stacijas darbības ilgstoša pārtraukums var radīt draudus iedzīvotāju veselībai un dzīvībai, var tikt nodarīti materiālie zaudējumi vai būtisks kaitējums dabai.

Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā ir attēlotas polderu teritorijas, kurās saimnieciskā darbība jāveic saskaņā ar normatīvajiem aktiem.

Perspektīvā polderu teritorijās esošās zemes ir atļauts sadalīt zemes vienībās, kas nav mazākas par 10ha.

Sakņu dārzu zemes (L3)

Sakņu dārzu zemes attēlotas atbilstoši esošajai situācijai, lai nodrošinātu iedzīvotāju iespējas audzēt dārzenus un augļus pašpatēriņam.

Sakņu dārzu zemes galvenokārt ir pašvaldībai piederošas zemes vienības ciemu teritorijās vai ciemiem piegulošās teritorijās, kuras perspektīvā tiks izmantotas kā piemājas dārziņi, daudzdzīvokļu mājām piegulošas saimniecības ēkas.

Sakņu dārzu teritorijās perspektīvā nav pieļaujama dzīvojamu ēku būvniecība. Pieļaujama tikai sezonas rakstura būvju (siltumnīcu, lecekšu) izvietošana.

Pašvaldībai piederošās sakņu dārzu teritorijās perspektīvā iespējama atpūtas teritoriju ierīkošana.

Meži

Teritorijas plānojumā kartē „Teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana” kā zemes, kuru nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupa ir Meži (M), ir noteikti:

- Mežsaimniecības meži;

- Meži, kuru teritorijās ir rekreācijas un ainavu aizsardzības un dabas aizsardzības zonas;
- Purvi.

Mežsaimniecībā izmantojamā teritorija novada teritorijas plānojumā noteiktas, lai nodrošinātu ilgtspējīgu meža resursu izmantošanu un saglabāšanu.

Mežsaimniecībā izmantojamās teritorijas noteiktas atbilstoši pašreizējai situācijai un tajās iekļautas perspektīvās (apmežojamās) teritorijas.

Perspektīvā tiks veikta visu bioloģiski augstvērtīgo mežu (BAM) teritoriju inventarizācija dabā un aprakstītas identificētās dabas vērtības. Rezultātā –katrai izveidotajai BAM teritorijai tiks izstrādāts individuālais apsaimniekošanas plāns, kurā būs norādītas un aprakstītas identificētās dabas vērtības, izvirzīti šīs teritorijas apsaimniekošanas mērķi un norādītas vēlamās, atļautās un aizliegtās darbības izvirzīto mērķu sasniegšanai attiecīgajā BAM teritorijā.

Valsts, privātos un pašvaldības mežus Jelgavas novadā var iekļaut vairākos tūrisma veidos:

- dabas tūrisms;
- ekotūrisms;
- aktīvais tūrisms;
- medību tūrisms;
- rekreatīvais tūrisms;
- sporta tūrisms, atsevišķi izdalot orientēšanās sacensības;
- lauku tūrisms.

VAS "Latvijas valsts meži" apsaimniekošanā ir Vilces grava Vilces pagastā un Tīreļpurva kompleksa "Ziemassvētku kauju vietas" Valgundes pagastā, kuras mērķis ir saglabāt un attīstīt uzņēmuma valdījumā esošus sabiedrībai nozīmīgus, kā arī rekreācijas, kultūras un vēstures vides objektus.

Mežu teritorijas apsaimnieko atbilstoši spēkā esošajiem LR likumdošanas un normatīvajiem aktiem - meža apsaimniekošanas plāniem un ĪADT dabas aizsardzības plāniem, kā arī ievērojot ĪADT vispārējos un individuālajos noteikumos noteiktās prasības.

Teritorijas plānojums neaizliedz citu lauksaimniecības teritoriju apmežošanu gadījumā, ja to pieļauj teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi, mežu

apsaimniekošanas plāni, citi normatīvie akti un tā tiek saskaņota LR normatīvajos aktos noteiktā kārtībā un to akceptē novada dome.

Teritorijas plānojumā noteikta mežsaimniecībā izmantojamās teritorijas izmantošana koksnes resursu izmantošanai un aizsardzībai, rekreācijai, dabas vērtību aizsardzībai un meža infrastruktūras uzturēšanai un izveidošanai.

Aizsargājamās mežu teritorijas nosakāmas un aizsargājamās LR normatīvajos aktos noteiktā kārtībā.

Ūdeņi

Mērķis – izdalīt ar ūdeni apklātās teritorijas, veicinot to izmantošanu rekreācijai, novēršot piesārņojumu no neattīrītiem notekūdeņiem, organiskām vielām un lauksaimniecībā izmantojamām zemēm.

Jāveic atklāto ūdenstilpju attīrīšana, atveseļošana, to apsaimniekošanas projektu izstrādāšana.

Virszemes ūdeņu teritorijas izmantojamās ūdeņu novadīšanai no lauksaimniecībā izmantojamām teritorijām, atpūtai, peldēšanai, makšķerēšanai.

Ūdens objektu teritorijas novada teritorijas plānojumā attēlotas atbilstoši esošajai situācijai.

Zaļās teritorijas

Mērķis – saglabāt teritorijas ainavu un bioloģiskās daudzveidības nodrošināšanai, veicināt tūrisma attīstību, nodrošinot kvalitatīvu dabas vidi, teritorijas labiekārtošanu pie ūdeņiem un apmeklētākajās vietās.

Veicot pārdomātu un mērķtiecīgu novada kultūrvides izkopšanas darbus un sadarbībā ar kaimiņu novadiem ir iespējams šo apkārtni pārvērst par tūrismam un vēstures izziņai noderīgu reģionu, kas varētu būt savienojams ar aktīvas atpūtas iespējām. Taču veiksmīgai attīstībai jārada tam labvēlīgi apstākļi – jāsalabo un jāuztur kārtībā ceļi, jāveido nelielas, bet labiekārtotas viesnīcas un kempinga tipa mājiņas, jānodrošina nepieciešamie pakalpojumi. Jelgavas novads perspektīvā tūristiem var piedāvāt:

- dabas tūrismu (izmantojot dabas un kultūrvēsturisko objektu apskati – ainavas, upes un ūdenskrātuves, meži),
- izziņas tūrismu (zirgu, aitu un briežu apskate, amatnieku izstrādājumi, to izgatavošanas procesa apskate, veselības taka u.c.),

- aktīvo tūrismu (ūdenstūrisms, kājnieku tūrisms, pārgājieni un izjādes ar zirgiem, auto un mototūrisms, perspektīvā – ekotūrisms un velotūrisms),
- specializētais tūrisms (makšķerēšanas un medību tūrisms, sports),
- atpūtas tūrisms (atpūta uz ūdens un makšķerēšana, pasākumu apmeklēšana),
- lauku tūrisms (lauku mājas, viesu mājas, pirtis, telšu vietas, “zemnieku maršruts”),
- tranzīta tūrisms (automaģistrāles malā).

Zaļās teritorijas novada teritorijas plānojumā noteiktas, lai nodrošinātu iedzīvotāju atpūtas iespējas, ainavu un vērtīgu dabas un kultūrvēsturisku objektu saglabāšanu.

Krūmājiem aizaugušās teritorijas pieļaujams apmežot.

Dabas teritorijas (ZD)

Dabas teritorijas novada teritorijas plānojumā atzīmētas kā labiekārtojami parki, skvēri, upju piekrastes. Pie dabas teritorijām pieskaitāmas regulāri applūstošas pļavas, palienes un citas neapbūvējamas teritorijas, ja to izmantošana nav klasificējama kā lauksaimniecība vai mežsaimniecība.

Perspektīvā dabas teritorijās iespējams attīstīt publiski pieejamus parkus, skvērus, meža parkus, veidot skatu laukumus ar skatu torņiem, vides izziņas, pastaigu, veselība, sporta takas, rotaļu laukumus, izvietot sezonas rakstura tūrisma un sporta infrastruktūras objektus, mazās atpūtas vietas, kas saistītas ar iezīmētiem pastaigu vai ceļojumu maršrutu tīkliem (ar mazo aprīkojumu), izveidot laivu piestātnes.

Rekreācijas teritorijas (ZR)

Rekreācijas teritorijas novada teritorijas plānojumā atzīmētas kā sportam un atpūtai aprīkotas dabas teritorijas.

Pie rekreācijas teritorijām pieskaitāmi brīvdabas sporta laukumi, atklātie peldbaseini, slēpošanas trases, auto-, vel-, moto- vai zirgu sacensībām aprīkotas teritorijas un šīm līdzīgas teritorijas.

Rekreācijas teritorijas perspektīvā iespējams izmantot kā kempingu, telšu vietas, kā arī aprīkot šīs teritorijas ar dažādām brīvdabas sporta un kultūras pasākumiem paredzētām pagaidu konstrukcijām.

Rekreācijas teritorijās iespējams teritorijas labiekārtojums ar mazākām.

Pašvaldības interešu teritorijas un objekti

Novada teritorijas plānojumā attēlotas zemes vienības, kuras perspektīvā varētu būt nepieciešamas pašvaldības funkciju veikšanai.

Pašvaldības interešu teritorijas un objekti – teritorijas un objekti, kas ir nepieciešami sabiedrības interešu nodrošināšanai un valsts funkciju veikšanai.

Apzīmējums, ka zemes vienība perspektīvā ir pašvaldības interešu teritorija nav vērtējams kā līdzšinējās darbības ierobežojums.

Veicot darījumu, Pašvaldība izvērtē vai piemērot uz nekustamā īpašuma objektiem pirkuma tiesības.

4.4. Teritorijas, kurām jāizstrādā detālplānojums

Jelgavas novada teritorijas plānojuma tālākā, detalizētāka plānošana turpināsies detālplānojumos, kuros tiks precizēti un detalizēti teritorijas plānojuma priekšlikumi.

Detālplānojumus nepieciešams izstrādāt galvenokārt Jelgavas novada ciemu apbūves teritorijās:

Cienu teritorijās individuālo dzīvojamo māju apbūves teritorijas, kur paredzēta jaunā būvniecība un nav pietiekama inženierkomunikāciju nodrošinājuma, obligāti izstrādājams piebraucamo ceļu un inženierkomunikāciju tīklu plāns;

Cienu teritorijās esošās lauksaimniecības zemju (L1) teritorijas, kur paredzēta zemes dalīšana (ne mazāk kā 0,5ha) un jauna būvniecība, obligāti izstrādājams piebraucamo ceļu plāns, vēlams inženierkomunikāciju tīklu risinājums teritorijās, kur tas ir pieļaujams. Lēmumu par inženierkomunikāciju tīklu plānu nepieciešamību pieņem būvvalde.

Turpmāk, detalizējot Jelgavas novada teritorijas plānojumu, pirms zemes vienību sadalīšanas, apvienošanas vai būvniecības uzsākšanas detālplānojumu jāizstrādā:

- Objektu, kuri var nelabvēlīgi ietekmēt vidi;
- Upju aizsargjoslām, nosakot to precīzas robežas un aprakstu;
- Ja teritorijas plānojuma mērogs nenodrošina pietiekamu detalizāciju un precizitāti.

Detālplānojuma izstrādāšana, apspriešana un saskaņošana tiek noteikta saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.

4.5. Teritorijas plānojuma grozīšanas kārtība

Jelgavas novada teritorijas plānojums tiek gatavots ekonomisku un sociālu pārmaiņu laikā. Teritorijas plānojuma izstrāde uzsākta īsi pēc Jelgavas novada izveidošanas. Pārmaiņu rezultātā radīsies jautājumi par plānojuma grozījumiem.

Grozījumus teritorijas plānojumā var ierosināt:

Jelgavas novada dome;

Juridiska persona;

Fiziska persona

Ierosinājumiem jābūt pamatotiem, jebkuru būtisku grozījumu pieņemšana un sabiedriskā apspriešana jāorganizē atbilstoši normatīviem aktiem.

Būtiski grozījumi ir tādi, kas saistīti ar attīstības plāna izmaiņām vai skar vairāk kā 5% pagasta teritorijas.

Atkarībā no turpmākās izpētes un plānošanas procesa virzības, iespējamie izņēmumi zemesgabalu attīstības plānošanā noskaidrojami Būvvaldē.